

**Комитет по наблюдение
на Оперативна програма „Наука и образование
за интелигентен растеж” 2014-2020 г.**

ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ

22-24 октомври 2015 г.
Парк-хотел „Москва”, София

Стенографски протокол

22 октомври 2015 г., четвъртък

(Открито в 9,30 ч.)

МИНИСТЪР ТОДОР ТАНЕВ: Уважаеми господин Заместник министър-председател по европейските фондове и икономическата политика, уважаеми госпожи и господа, уважаеми наблюдатели от Европейската комисия, скъпи колеги!

За мен е голяма чест да открия Третото заседание на Комитета за наблюдение на Оперативната програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г.

Преди около една година много хора със зли езици разправяха, че няма да бъде подписана. Направихме нужното и беше подписана, но

скептиците и нихилистите казаха, че ще се провалим на Комитета по наблюдение, проведен през пролетта. И това не се случи. Всичко мина, както трябва.

Ще направим всичко възможно и оттук нататък, както сме тръгнали, и днес включително, за да можем да имаме успеха, който толкова много ни трябва в този момент.

Никога в България не са пристигали над 350 милиона за наука!

Удоволствие е да ръководя този форум, на който ще продължим съвместната си работа в конструктивен дух на европейско и национално партньорство.

Бих искал накратко да Ви информирам за извършената от управляващия орган работа след Второто заседание на Комитета за наблюдение, който се проведе на 26-27 май 2015 г.

Докато другите почиваха през лятото заслужено, Министерството на образованието и науката работи на два пъти по-големи обороти, не само заради 15 септември и учениците, но и заради днешния форум.

Изминалите летни месеци бяха време на усилена дейност, чиито резултати днес са пред Вас. Проведено беше едно заседание на Подкомитет за научни изследвания и технологично развитие и по две заседания на тематичните работни групи, съответно „Висше образование”, „Предучилищно и училищно образование” и „Социално приобщаване чрез образование”. На тези заседания бяха обсъдени предложените от Управляващия орган критерии за избор на девет операции и осем насоки за кандидатстване и две методологии за оценяване на проектни предложения. Стартирани са процедури за подбор на проекти по две операции, а до края на годината ще стартират процедури за директно представяне на още шест операции.

Господин заместник-министър проф. Денков, проф. Костадинов, господин Модев и най-вече Вие – господин Дончев, много Ви благодаря за голямата работа, систематичността, както казват не по български, всъщност това е българският, истинският дух, с която ни доведохте до тук.

Зад сухите статистически цифри стои тежкия и отговорен труд на експертите от Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми” и ресорните дирекции от Министерството на образованието и науката, откровените и конструктивни дебати по време на заседанията, успешното партньорство.

В процеса на нашата работа ние спазихме принципа за провеждане на широка обществена дискусия по представената проблематика с всички заинтересовани страни в рамките на трите тематични работни групи, Подкомитета „Научни изследвания и технологично развитие”, както и на ниво „Преговорен процес” с представителите на Европейската комисия.

Моля да имате предвид, припомням, че стилът на ръководството както в цялото правителство, във всички министерства, така и в Министерството на образованието и науката, диалогът е основополагащ принцип на управление.

Включиха се не само експерти в тези диалози, експерти по образование и наука, но и представители на студентските, докторантски, младежки организации, ръководители и представители на работодателски, синдикални и неправителствени организации, както и водещи представители на професионалните гилдии и сдружения.

Можем само да съжаляваме, че предварително начертаната времева рамка ни притиска. Бихме, ако можеше, разширили обема на тези, с които говорим.

Днес представяме на Вашето внимание резултатите от положените усилия. Предложените критерии за избор на операция са от трите приоритетни оси на Оперативната програма и са ключови области на науката, висшето и професионалното образование, и социалното приобщаване.

Особен акцент искам да поставя върху първите две операции, които ще се обсъдят днес – изграждане и развитие на центрове за върхови постижения, и изграждане и развитие на центрове за компетентности. Не е случайно, че двете вървят ръка за ръка. Дисбаланс само върху върховите

постижения или в обратна посока не води никоя наука, включително и най-малко българската до нещо, което е смислено. Води до гилдийност.

Ние не се намираме в момента във феодализма, нито в социализма. Гледаме да правим баланс. Одобрението им ще позволи да започне избирането на проекти, проектни предложения за 350 милиона лева.

За първи път на българската наука ще бъде предоставена безвъзмездна финансова помощ в такъв огромен размер.

Също за първи път подкрепата за научната ни инфраструктура ще се осъществи по този европейски модел, но искам да кажа все пак, че подкрепата за научната инфраструктура не означава купуване на един електронен микроскоп за всеки учен. Тук ще трябва да бъдем пестеливи и икономични и да купуваме нови неща, които ни трябва. Пак казвам: „Социализмът свърши!“.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ ТОМИСЛАВ
ДОНЧЕВ: Надявам се!

МИНИСТЪР ТОДОР ТАНЕВ: Надявам се и аз!

Това ще даде възможност за значително подобряване на научната инфраструктура в ключови области, задържане на млади учени в България, привличане на учени от чужбина и така нататък.

Уверен съм, че с одобрението на тези две операции Управляващият орган и Комитетът за наблюдение ще отговорят на високите очаквания на научната общност за създаване на условия за максимална ефективност и ефикасност при усвояване на средствата от Европейския фонд за регионално развитие. В този смисъл смея да твърдя, че настоящето заседание на Комитета за наблюдение има историческо значение.

Оставаме с лице към сложните проблеми, които следва да бъдат разрешени в сферата на предучилищното, училищното и висшето образование.

Видях госпожа Такева да влиза – благодаря за Вашето присъствие!

Предлагаме на Вашето внимание шест операции по приоритетни оси 2 и 3, общо за над 74 млн. лв.

Както виждате, в дневния ред са включени такива операции, които разчитаме да допринесат за повишаването на качеството на образованието, както и да улеснят достъпа на уязвими групи до него.

Ние сме заявили, че приоритет в политиката на Министерството на образованието и науката ще бъде развитието на професионалното образование и в тази връзка предлагаме на Вашето внимание две операции, свързани с него, като Ви уверявам, че те няма да са последните от дневния ред на Комитета за наблюдение към програмния период.

С уважение към Вашата професионалност и добронамереност, към Вашата отговорност, пожелавам успех на днешния форум!
(Ръкопляскания.)

Ще се радвам да дам думата на вицепремиера Дончев, което е новост. Имаме в момента представител от най-високо място!

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: Уважаеми професор Танев, уважаеми колеги от Министерството на образованието и науката, уважаеми колеги от Европейската комисия, професори, гости! Вземайки повод от това, което каза министъра, е хубаво да напомня, че винаги провалът се крие зад гърба на успеха. И обратното! Първо.

И, второ, че тежката ни служба е такава, че винаги трябва да обръщаме внимание на всяко изказано мнение без значение дали е от безадресен критик или е от ласкател. Още по-тежко е, че трябва да се съобразяваме повече с критиците. Това прави задачата ни по-тежка.

Това е единственият Комитет за наблюдение, на който успявам да присъствам в рамките на тази година и в това няма нищо случайно. Това е не само най-новата, това е най-специалната програма и едва ли точно на тази аудитория трябва да обяснявам защо.

Прав е професор Танев за положените усилия за създаването на административен капацитет в Министерството, което, признавам, исторически винаги е било едно от големите предизвикателства, не крия, и едно от големите ми притеснения.

Добрата новина е, че има прогрес, че има с какво да се похвалим.

Лошата новина е, че създаването на административен капацитет не е като да построиш катедрала – веднъж построена, можеш да ѝ се радваш в следващите 200 години. Това е като ежедневна гимнастика и ако някой си позволи да изпусне няколко тренировки, бързо губи форма. В този смисъл лошата новина е, че усилията трябва да продължат със същите темпове, въпреки че към момента можем да отчетем прогрес.

Ако на макро ниво приоритетите ни до 2020 г., дори до 2023 г. е да генерираме устойчив, приобщаващ, тоест социално отговорен растеж, интелигентен растеж, Вие имате тежката отговорност да се грижите за най-фината, най-трудната, най-предизвикателната част или фаза от растежа, тоест от интелигентния растеж. Това обаче по никакъв начин не означава, че може да потънете в интелектуална самота.

Един от големите проблеми, едно от големите предизвикателства е всички хубави неща, които са планирани, които имат да се изпълняват, по какъв начин ще се координират и как ще се гарантира синхронът с всички останали финансови инструменти, с които имате свързаност, пресичане, като тук не говоря само за тези, които най-интуитивно можем да се досетим – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност”. Там дори имаме институционални формати за гарантиране на такава координация.

Илюзия е, че трябва да мислите за сътрудничество само с тях. Трябва да има адекватна координация с всички останали финансови инструменти. Това като че ли е по-лесната част от задачата, до колкото в крайна сметка всички средства от Европейския съюз, оперативните програми, дори Програмата за развитие на селските райони, образно казано, са част от един организъм или от едно стопанство.

По-тежкият въпрос е друг – как се извършва адекватната координация с всички останали източници за финансиране на науката и образованието, в това число и от държавния бюджет? Как се извършва

координацията с всички останали източници за финансиране, които съществуват на ниво Европейска комисия, примерно „Хоризонт 2020“?

Напомням на всички, че ако на един и същи пазар съществуват различни правила, това води обикновено до голям хаос и объркване и за да не звуча абстрактно, давам Ви един конкретен пример. Какво се получи, когато, примерно, бяха направени опити, имаше от преди година и половина такива, по отношение на финансиране на местните власти за дейности, сходни с тези, които се финансират от оперативните програми, да бъде отпуснато финансиране от държавния бюджет с пет пъти по-прости правила. Какво се случи тогава?

Напомням, че различни правила на един и същи пазар по отношение на едни и същи ползватели, създават тежки предизвикателства, понякога и проблеми, но съм сигурен, че това не е тема, която ангажира само моето внимание.

Няма как да не отбележа като добра практика, предвид техническата сложност, предвид необходимостта да бъде съгласувано с всички заинтересовани страни, критериите за избор на операция да се обсъждат в тематични работни групи и в подкомитети. Това е, безспорно, добра стъпка, която приветствам.

Напомням все пак, че Управляващият орган си е поставил едни амбициозни цели, една амбициозна програма, която предвижда операции за близо 330 млн. лв., като в момента имаме две операции за по 42,5 млн. лв. на етап „Кандидатстване“. И тук едва ли има нужда да напомням, че за да се движи програмата с необходимото темпо, трябва да имаме критична маса от проекти.

Без да се опитвам да напусна оптимистичния тон, да направя още две напомняния, които са свързани с предизвикателствата, които стоят пред Вас или пред нас.

Първо, да напомня на колегите от Управляващия орган, че работят в един режим на свръхочакване, който успоредно с доброто финансово управление, също трябва да управляват. Аз, общувайки, обикаляйки

всички научни звена, всички университети, виждам, че очакванията към програмата като тип инвестициите, като обем на инвестициите, вероятно са няколко пъти по-големи, отколкото обемът на самата програма, което е едно от предизвикателствата, с които трябва да се справите.

Още едно предизвикателство, не знам дали не е по-тежко от първото – Вие работите сред свои, и институционално, и ако щете, и от социална гледна точка, което допълнително ще Ви затрудни. Сега сте в медения месец. Сега обявявате схеми и предстои да сключвате договори. Това е най-хубавата част от процеса. Всички ще Ви се радват. Може би няма да Ви се радват толкова тези, които не са успели да получат финансиране, но това на фона на общата радост не е кой знае какъв проблем.

Сложното от това, че работите сред свои ще дойде малко по-нататък, когато влезете в режим на изпълнение, когато трябва да верифицирате разходи, когато се наложи да не верифицирате някой разход, когато се наложи да наложите финансова корекция, тогава ще стане сложно. И го напомням, ако случайно не сте си дали сметка за това.

Въпреки всичко обаче, аз считам, че наличието на достатъчно предизвикателства е това, което може да Ви държи на висота. Мениджърската и политическата практика показват, че когато няма достатъчно обем предизвикателства, качеството, интензитетът на работата падат. Във Вашия случай това няма как да се случи, защото предизвикателствата, които са пред Вас, са много.

Искам да пожелая успех на Комитета за наблюдение и най-вече успех на Оперативната програма! *(Ръкопляскания.)*

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, господин Дончев.

Поемам щафетата от професор Танев, като водещ на Третото заседание на Комитета за наблюдение на Оперативната програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г.

Давам думата на господин Аурелио Сесилио, който е началник отдел „Румъния-България-Малта” в Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване” за приветствие към нашия Комитет.

Заповядайте, господин Сесилио.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Благодаря, Иван.

Уважаеми вицепремиер Дончев, господин Танев, господин Денков, членове на Комитета за наблюдение! За мен е удоволствие, че съм тук с Вас отново.

Бих искал да поздравя както членовете на Комитета по наблюдение, както и Управляващия орган за започването на първите операции, които бяха одобрени на предишната среща. Мисля, че това показва промяна, за разлика от предишния програмен период, където България имаше големи проблеми в започването и ефективното прилагане на операциите, а пък сега новият програмен период го започваме наистина наново, с много стабилна база. Въпреки това бих искал да кажа, че въпреки че България имаше труден старт в предишния програмен период, поне това се видя и Вие казахте, че това са притеснения, но за това ще говорим малко по-късно, но въпреки това България успя да навакса забавянето, което позволява на страната Ви да бъде на едно от първите места по отношение на усвояване на европейски фондове. И има много добри перспективи за продължаване в този дух.

Ние се надяваме да се постигне пълно усвояване на фондовете, които са отпуснати на страната, но, разбира се, усвояването е важно, финансовото управление, разумното финансово управление е важно, както спомена вицепремиера, но въпреки това ние не можем да гледаме само ефективността. Трябва да погледнем и резултатите от прилагането на нашите операции – какви резултати постигаме с нашите интервенции.

Новият програмен период повече е насочен към ресурсите и с целите на „Хоризонт 2020“, затова не трябва да забравяме, че целта на тези оперативни програми е да допринесат за постигане на целите, които държавата си е поставила в рамките на Стратегията и да подкрепим препоръките, които са дадени към държавите – членки на Европейския съюз.

Мисля, че тук целите са ясно свързани със Стратерия „Европа 2020” за интелигентен растеж и това е един от пилоните на Стратегията, но това ще допринесе и за по-голямо приобщаване, като направи образователната система с по-високо качество, но също така тя ще покрие и повече групи от обществото. Ще се обърне внимание на тези, които са уязвими.

И искаме да приветстваме в присъствието на министър Танев наскорошното приемане на Закона за училищното образование. И това беше в резултат на една от конкретните препоръки, отправени към България миналия юли, но разбира се, сега, след като законът е приет е важно Вие да го прилагате и трябва да гарантираме това той да допринесе за подобряването на образователната система, да я направи по-приобщаваща, с по-добро качество на различните равнища на образованието.

Също важен елемент е тя да бъде по-отзивчива спрямо нуждите на българската икономика и пазара на труда, като това доведе до намаляване на липсата на синхрон между резултатите от образователната система и уменията, които се изискват от пазара на труда, също така да намали и безработицата не само за тези, които са по-ниско квалифицирани, имат трудности при намирането на работа, но също и тази липса на синхрон, която се случва и при по-квалифицираните граждани, най-вече младите квалифицирани, току-що завършили университета студенти.

Мисля, че дискусиите, които ще проведете днес и утре, ще покажат, че програмата се движи в правилната посока и когато разгледате различните операции ще видите до каква степен наистина планираните цели допринасят за постигането на общите цели на Оперативната програма и мисля, че наистина това трябва да го приветстваме.

Много е важно да се фокусираме върху целите и резултатите, които искаме да постигнем, така че искам да кажа, че се движим в добра посока и се надяваме, че реалните действия ще потвърдят нашата добра работа.

С нетърпение очаквам да работя с Вас, с членовете на Комитета за наблюдение, да работя с Управляващия орган и да Ви уверя в нашата подкрепа, на това, че можете да разчитате изцяло на Комисията и на това,

че ние ще работим с Вас в тясно сътрудничество, за да постигнем целите на Оперативната програма, пък и на другите.

И сега искам да дам думата на Марек Теплански да продължи.

МАРЕК ТЕПЛАНСКИ: Благодаря, господин Аурелио.

Добро утро!

От моя страна само няколко неща. Ние чухме много важни точки и викаването на господа министрите Танев и Дончев, и от последния говорещ, а не трябва да припомням колко е важно да се подобрява системата за иновации и научни изследвания, за конкурентоспособността на икономиката.

Трябва да кажа, че в последните дни, в последните седмици сте имали възможност да чуете достатъчно за това в присъствието на представители на Европейската комисия, които са дискутирали тези въпроси с представители на българското правителство.

Има много натоварена програма за днес, както виждам. Ще се говори за инфраструктурата на Стратегията за образование, наука и интелигентен растеж, също така критериите за избор са важни и те ще допринесат за постигане на целите на тези стратегии, разбира се и за постигане на целите на Оперативната програма.

Две неща са особено важни за днешната дискусия. Има набор от критерии за избор, които са представени на вниманието на Комитета за наблюдение и целта на тези критерии е да се съобразим със Стратегията за изпълнение на Програмата и също така друга цел е да се изберат наистина най-добрите проекти, които да донесат най-висока принадлежна стойност към Програмата.

Казвам това на всеки комитет за наблюдение. Разбира се, ако подкрепим всеки проект, няма да можем да изпълним както трябва Оперативната програма. Наистина трябва да се изберат проектите, които ще допринесат най-много за изпълнение на поставените цели в Оперативната програма и ще постигнат най-добрите резултати. Това трябва да бъде ясно. Тук става въпрос за избор на най-добрите идеи, на най-зрелите идеи.

Вторият елемент, който искам да спомена и още веднъж да подчертая това, което вицепремиерът Дончев каза – след обсъждането на критериите, предполагам, че ще достигнем до подобряване на предложението на Управляващия орган.

Ние проведохме доста интензивни преговори с Управляващия орган и достигнахме до едно предложение, което наистина е добро, добре аргументирано и съответства на Стратегията за изпълнение на Програмата, но както казах, ние сме все още в началото на нашия път. Ние стартираме процеса, в началото на своите усилия сме. И всъщност като започнем да прилагаме Програмата на практика ще има много предизвикателства, много проблеми за тези, които ще започнат да изпълняват проекти, които ще получат зелена светлина.

Няма да бъде лесно това пътуване, със сигурност! Ако попитате колегите Ви от другите оперативни програми, които са работили през предходните програмни периоди, те ще Ви кажат, че това е наистина един много труден процес, който изисква съсредоточаване, ангажираност и наистина много усилия.

От мое име и от името на моите колеги в екипа на Аурелио, ние сме наистина готови да предоставим нашата експертиза, нашите познания, за да Ви помогнем да успеете и в крайна сметка да приложите Стратегията по един адекватен начин, така че в края на програмния период да кажете, че усилията, които сте вложили в тази операция, наистина са си заслужавали, така че ние наистина разчитаме на Вашата подкрепа в процеса. От друга страна, ние ще бъдем винаги до Вас, където ще можем да Ви помогнем със съвети, с дискусии по отношение на изпълнение на Стратегията, така че Ви благодаря за вниманието.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря на господин Теплански.

Уважаеми колеги – членове на Комитета, уважаеми колеги наблюдатели! Преминаваме към

ДНЕВЕН РЕД:

22 октомври 2015 г., четвъртък

Откриване на заседанието от проф. Тодор Танев и приветствия на представителите на Европейската комисия.

1. Проект за дневен ред – за одобрение.

2. Информация за дейността на Подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие” – за сведение.

3. Критерии за избор на операция „Изграждане и развитие на центрове за компетентност” и Методология за оценка на проектни предложения по Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично изследване” за операция „Създаване и развитие на центрове за компетентност” – за одобрение.

4. Критерии за избор на операция „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения” и Методология за оценка на проектни предложения по Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично изследване” за операция „Създаване и развитие на центрове за върхови постижения” – за одобрение.

Обяд

5. Информация за дейността на тематична работна група „Висше образование” – за сведение.

6. Критерии за избор на операция „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени – Фаза 1” – за одобрение.

7. Критерии за избор на операция „Поддържане и усъвършенстване на разработената рейтингова система на висшите училища – Фаза 1” (изменение) – за одобрение.

Кафе-пауза.

8. Информация за дейността на тематична работна група „Предучилищно и училищно образование” – за сведение.

9. Критерии за избор на операция „Квалификация на педагогическите специалисти – Фаза 1” – за одобрение.

10. Критерии за избор на операция „Ученически практики – Фаза 1” – за одобрение.

11. Критерии за избор на операция „Въвеждане на кредити в системата на професионалното образование и обучение” – за одобрение.

12. Информация за дейността на тематична работна група „Социално приобщаване чрез образование” – за сведение.

13. Критерии за избор на операция „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование” – за одобрение.

23 октомври 2015 г., петък

14. Критерии за избор на операция „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда” – за одобрение

15. Критерии за избор на операция „Ограмотяване на възрастни – Фаза 1” – за одобрение.

16. Методология за оценка на финансов план при процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез бюджетни линии по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ” на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” – за одобрение.

Кафе-пауза

17. Проект на Индикативна годишна работна програма на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” за 2015 г. (актуализирана) – за одобрение.

18. Проект на Индикативна годишна работна програма на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” за 2016 г. – за одобрение.

19. Доклад за изпълнение на комуникационен план на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” за 2015 г. – за сведение.

20. Комуникационен план на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” за 2016 г. – за одобрение.

21. Информация за подготовката на План за оценка на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” – за сведение.

22. Информация за изпълнението на тематичните предварителни условия и напредъка в плана за действие за изпълнение на неизпълнените предварителни условия – за сведение.

Други въпроси и закриване на заседанието.

И неговата първа точка:

ПРОЕКТ ЗА ДНЕВЕН РЕД – за одобрение.

Всеки един от Вас има пред себе си материалите, съответно това, което предлагаме на Вашето внимание като точки за обсъждане през днешния и утрешния ден.

Моите колеги ме информираха, че съгласно Вътрешните правила за работа на Комитета имаме присъствие на повече от половината членове и можем да вземаме легитимни решения.

Виждале дневния ред.

Това, което Ви предлагам е, ако някой от Вас има предложения за промени в дневния ред, да вземе думата.

Ако няма, искам да помоля членовете на Комитета да използват картите за гласуване, които също са пред Вас, за да приемем така предложения дневен ред за работа на нашето заседание.

Който е „за“, моля да гласува.

Благодаря Ви – единодушно се приема дневния ред.

Преминаваме към **точка втора** от него, свързана с предоставяне на **ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПОДКОМИТЕТ „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ”** – за сведение.

Давам думата на проф. Денков за информация.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Благодаря, господин Модев.

Моето представяне ще бъде, така да се каже, съвместно с проф. Костадинов, който знаете, че е ресорният заместник-министър по наука, освен това и ръководител на Подкомитет „Наука”, но така стана, че при провеждането на заседанието на съответния подкомитет, той беше в чужбина, затова се разбрахме, че аз ще представя накратко подготовката за операциите, които ще видим днес.

Преди това обаче бих искал да обърна внимание на това, че стилът на работа на Управляващия комитет, на екипа, с който работим, досега винаги е бил насочен към много внимателни обсъждания с всички потенциални партньори. През тези месеци, от които сме в министерството, аз не си спомням за нито една среща, която да е поискана и след това да не се е провела.

Наред със срещите в тематичните работни групи, в подкомитетите, направихме всичко възможно, за да чуем различните страни и да подготвим решения, които изглеждат добре балансирани от всички страни, така че това, което подготвяме и представяме като решения на Подкомитета, е върхът на айсберга спрямо събирането на информация и поставянето ѝ в съответния контекст на Оперативната програма.

Това, което ще се опитаме през следващия период да направим, е да запазим този стил на откритост, да запазим също така стила, в който ясно

се дефинират правилата, всички да ги знаят и да се опитваме да ги спазваме, защото една от големите трудности, с които се сблъскваме, отново подемайки темата, поставена от вицепремиера Дончев, е, че част от нашите бенефициенти не знаят тези правила, не са добре подготвени за тях, например, правилата за държавна помощ, правилата за авансово финансиране и оборот на средствата и през следващия период ние ще подсилим значително точно тази посока на подпомагане на потенциалните бенефициенти със съответната информация, така че те да бъдат готови за реализирането на дейностите.

Връщайки се обратно към темата за двете операции – центрове за върхови постижения и центрове за компетентност, ние подготвихме първи вариант на критериите още за Комитета за наблюдение през месец май, но тогава, оглеждайки всичките изискуеми условия видяхме, че без съответната методика за оценка на проектите, тези критерии няма да бъдат достатъчно ясни, достатъчно прецизни, затова задържахме приемането на критериите за операции и през летните месеци в много интензивни дискусии с академичните среди, с колегите от Европейската комисия, които много ни помогнаха и колегите от Министерството на финансите, които също бяха изключително активни, можахме да дефинираме всичко, според правилата за държавни помощи и подготвихме краен вариант на критериите, който имате във Вашите документи, а също така и критерии за оценка на Методика за оценка на съответните проектни предложения.

Те бяха обсъдени на Подкомитет за наука, който се проведе на 16 септември 2015 г. Участваха 22 участника от 33 членове на Съвета. Межвременно увеличихме и състава на Съвета, като включихме работодателските организации в него, тъй като приоритетната ос включва и термина „Технологично развитие” и решихме, че без работодателските организации няма да имаме пълна представителност на заинтересованите страни.

На обсъжданията беше подробно обяснено как си представяме процеса, как ще протече, какви са основните принципи на избор на

методологията. Имаше оживена дискусия, след това бяха представени предложения. Те са отразени в таблица, която имате в документите. Почти всички те са приети с изключение на няколко, които или противоречат на духа на самата Оперативна програма, или, така или иначе, са отчетени в други текстове. Така че, бих казал, че има доста добър консенсус по отношение на това как да се подходи и от гледна точка на обществената дискусия ние смятаме, че материалът е достатъчно зрял и имаме всичките възможности да го обсъдим днес окончателно и да го приемем, след което да го разпространим по най-добрия възможен начин сред академичните среди.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, проф. Денков.

Уважаеми колеги, предлагам да преминем към представяне и след това съответно обсъждане на първите

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „ИЗГРАЖДАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЦЕНТРОВЕ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ” И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ПРИОРИТЕТНА ОС 1 „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ” ЗА ОПЕРАЦИЯ „СЪЗДАВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЦЕНТРОВЕ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ” – за одобрение.

Представянето ще направи моя колега заместник-главният директор на Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“ госпожа Светомира Калоянова.

Госпожо Калоянова, заповядайте.

СВЕТОМИРА КАЛОЯНОВА: Уважаеми колеги, моята задача днес е да представя пред Вас основните положения на операцията. В рамките на определеното време ще се постарая да акцентирам само върху нейните основни компоненти, а в последващата дискусия ще имате възможност да получите отговори на специфичните въпроси от уважаемите ресорни заместник-министри проф. Денков и проф. Костадинов.

Операцията попада в Първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие”.

Дефиницията, която е възприета, за център за компетентност, това е център, който отговаря на необходимостта от изграждане на съвременен научно-изследователски комплекс, насочен към области с най-голям потенциал за увеличаване на конкурентоспособността на българската икономика.

Операцията попада под инвестиционния приоритет, свързан с укрепване на инфраструктурата, която е необходима за провеждане на научно-изследователска и развойна дейност и иновации, с подобряване на изследователския капацитет за реализиране на съвременните достижения и насърчаване на центровете за компетентност със специален акцент върху тези центрове, които са с европейска значимост и измеримост.

Специфичната цел на операцията е свързана с развитието на върхови и пазарно ориентирани научни изследвания.

Конкретните цели, заложи в тази операция, са свързани с разработване на връзки, взаимодействия между центровете за научно-изследователска и развойна дейност, висшите училища и предприятията, с насърчаване на инвестициите на предприятия в научно-изследователска и развойна дейност, както и изграждането на мрежи и клъстери.

Основните дейности по операцията трябва да бъдат в съответствие с четирите основни области на иновационната Стратегия за интелигентна специализация, а това са мехатроника и чисти технологии, информационни и комуникационни технологии, информатика, индустрия за здравословен живот и биотехнологии, както и новите технологии в креативните и рекреативни индустрии.

Продължителността на операцията предвиждаме да е в периода 2016 г. и да приключи най-късно през 2023 г.

Бюджетът, както е посочен, възлиза в рамките на 150 млн. лв. и е разпределен по четирите основни компонента, както е показано на този слайт. Бюджетът е разпределен, като за всяко проектно предложение

максималният размер на помощта се предвижда да бъде в рамките на 24 млн. лв. по компонент 1 и 3, и 13 млн. 500 хил. лв. за тези проектни предложения, които са компонент 2 и 4.

Предвиждаме минималният размер на помощта да бъде 10 млн. лв. за инвестиции в научно-изследователска инфраструктура и оборудване.

Кои са допустимите кандидати по тази операция? Това са, както виждате, центровете за компетентност, научно-изследователските институти, висшите училища и забележете – и/или техни основни звена, БАН, Селскостопанска академия, юридически лица с нестопанска цел, и/или създадени иновационни клъстери, други публични и частни институции, създадени партньорства между държавни и частни научни организации и/или висши училища, или техните основни звена, консорциуми от публични и/или частни организации и висши училища и техните основни звена.

Допустимите дейности са разпределени в 11 основни групи и са свързани с изграждане и модернизиране на съществуващите специализирани научно-изследователски структури, със закупуване и модернизиране на съществуващото или ново оборудване за реализиране на научно-изследователски програми и иновационни такива, с провеждане на пазарно ориентирани изследвания, с модифициране на нови технологии в приоритетните области на ИСИС (Иновационна стратегия за интелигентна специализация), с привличане на водещи изследователи, върхови специалисти за провеждане на изследвания в приоритетните области на ИСИС, с въвеждането на иновации и нови образователни и обучителни методи в практиката на центровете, с осигуряване на необходимата специализация на изследователите и иноваторите на високо ниво в приоритетните области на ИСИС, както и за развитие и създаване на лидери в конкурентните международни и национални иновационни системи.

Също така като в допустими дейности попадат и дейностите, свързани с разработване на стратегическите партньорства с водещи

технологични и изследователски организации и фирми в Европа, с разпространяване на научното знание, с изграждане на стратегическите партньорства за работа по проекти с български фирми, както и с трансфера на знания, когато се извършват от научно-изследователска организация или инфраструктура.

Допустимите целеви групи обхващат широк спектър от категории, свързани с изследователи, предприемачи, иноватори, преподавателите във висшите училища, докторантите, новата категория „Постдокторанти“, които ние включваме в новата Оперативна програма, младите учени, специализантите, всички участници в провеждането на научните изследвания, а така също и младите студенти и категорията „Ученици“.

Допустимите разходи също са групирани в 23 групи и са свързани с осигуряване на необходимите разходи за провеждане на консултантски услуги, за закупуване и модернизиране на оборудване, за организация и управление на проектите, за закупуване на застроени или на незастроени имоти, които се вменят в рамките на 10% от допустимите по проекта разходи, за строително-монтажни работи, за разработване и приемане на политика и правилник за интелектуалната собственост, за възнаграждения на персонала, за разработване на правилници за прилагане на Европейската харта на учените, както и за разработване и прилагане на Кодекса за назначаване на изследователи на Европейската комисия, за разработване на политики и прилагане на методи за разпространяване и комерсиализиране на постигнатите научни резултати.

Друга група от допустими разходи са свързани с разработването и въвеждането на пилотни модели и иновации, с разработването и въвеждането на съвременни методологии за обучение и квалификация, за обучение на екипите, които провеждат научните изследвания, на учените, за възможности за осигуряване на тяхното участие в специализации и други форми за обмен на научна информация.

Покриват се разходи за пътни и командировъчни за участие в научни форуми, за текуща поддръжка и консумативи, виждате ги изписани на

екрана, за публикуване и разпространяване на научни статии, за защита на интелектуалната собственост, за организиране на различни научни форуми, конференции, за визуализация и публичност, както и за експлоатация на резултатите от получените научни изследвания.

Другите групи допустими разходи са свързани с покриване на разходи по дейности, свързани с обмен на междуизследователските екипи, с екипа на проекта и водещи изследователски европейски центрове. Също така разходи за обучение, за разработване и разпространение на проекти по европейски и международни програми, за одити, за застраховки, за придобитите в резултат на научната дейност дълготрайни материални активи, както и такива разходи за невъзстановимо ДДС.

Има определени в операцията два вида индикатори за продукт, като се надяваме в края на нейното действие 180 нови изследователи да бъдат като подпомогнати субекти, 250 изследователя да работят в подобрени инфраструктурни обекти на научни изследвания, да имаме поне осем новопостроени инфраструктурни комплекса в центровете за компетентност, поне 110 съвместни научно-изследователски проекта да бъдат разработени между центровете за компетентност и бизнеса.

Индикаторите за резултат се свързват с достигане на 0,03% от brutния вътрешен продукт за научно-изследователска и развойна дейност, финансирана от предприятията.

Една от най-важните стъпки и доста съществена в цялостния процес на проектното предложение, това е оценителният процес на проектното предложение. Затова представям пред Вас и основните моменти на методологията за оценка.

Като процедура тя е двустепенна и включва в първия си етап оценка на административното съответствие и за допустимостта на проектните предложения. В нея са включени критериите за оценка на административното съответствие за подадените по електронен път проектни предложения, съгласно заложената процедура, критериите за

оценка и допустимост на кандидатите, за допустимост на проектното предложение, също така за допустимостта на разходите.

Вторият етап е свързан с оценка на проектните предложения е свързан с техническата и финансова оценка, която съдържа оценяване на предложената структура на центъра за компетентност, на съответните програми за научно-изследователска и развойна дейност в съответната приоритетна област, с оценяване на икономическото въздействие на съответната програма, на плана за използване на новоизградената научна инфраструктура след приключване на фазата на проекта.

Техническа и финансова оценка се прави и на финансовия план, свързан с оценяване ефективността на разходите и устойчивостта на инвестициите в инфраструктурата за научни изследвания, както се оценява и научният, административен и управленски капацитет на предложения екип на проекта.

Искам да отбележа и момента, че се получават и бонус точки за проекти, които са класирани по „teaming”.

В заключение – праговата стойност на всички тези показатели по първата част, трябва да бъде минимум 70 точки, след което се минава вече във втората част на оценяване, свързана с научния потенциал на кандидатстващата научна организация.

Техническата и финансова оценка на научния потенциал се извършва също в няколко групи от дейности, свързани с оценка на иновационната дейност на организацията, която е извършвана през последните пет години, с оценяване на научните постижения на организациите в областта на проектното предложение в периода 2011-2015 г., с оценяване на съществуващия научен потенциал в областта на предложението, също така се оценява и начинът на използване на наличното научно оборудване, прави се анализ и на капацитета на научните изследвания и на иновациите на избраните асоциирани партньори.

Комплексната оценка се определя въз основа на двата компонента със съответните теглови коефициенти, като праговата стойност за

класиране след комплексната оценка не трябва да бъде по-малка от 70 точки.

С това аз завършвам своята презентация, като оставям отворена възможност да задавате Вашите въпроси и да отворим дискусията по темата.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, госпожо Калоянова.

Уважаеми колеги, в рамките на материалите, които са пред Вас искам да Ви обърна внимание, че сме приложили също така и анализ на разпределението на сумите по четирите основни компонента за кандидатстване по нашата Приоритетна ос 1, която касае и двете операции – за центровете за компетентност и центровете за върхови постижения, материал, за изготвянето на който ни помогнаха, като беше разработен от колегите от Дирекция „Наука“ на нашето министерство.

Имате думата за изказвания, коментари, бележки и въпроси.

Професор Костадинов, заповядайте.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Въпреки подробното разглеждане на материалите, сме изпуснали една дума на едно място и това е „разходи за защита на интелектуалната собственост”. **Предлагам да добавим „за защита и поддържане на интелектуалната собственост”**, тъй като защитата е еднократен акт, а поддържането зависи от това колко години имаме нужда да имаме защита на тази интелектуална собственост в зависимост от пазарния потенциал на реализираната интелектуална собственост.

Това е на стр. 11 от критериите. **Предлагам да добавим тези думи „и поддържане”, както и в следващия параграф „Разходи свързани с дейността” по т. 5. Предлагам да добавим „разходи за експлоатация и комерсиализация”**.

Експлоатация – има се предвид, когато, примерно, имаме научни резултати, но трябва да представим тези резултати във форма, която е подходяща за бизнеса, тоест ние експлоатираме и показваме, докато комерсиализирането е търговски акт, който води до други резултати.

Това са моите предложения. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, проф. Костадинов.

Само да обърна внимание, че **от наша страна няма проблем с така предложените от Вас допълнения.** Мисля, че по отношение на втората част, имаме подобен текст, който ще отредактираме.

Други желаещи да вземат отношение? Не виждам вдигната ръка с искане за изказване.

Професор Денков, за няколко думи, заповядайте.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Споменах накратко, но може би си струва специално да обърна внимание, че критериите са разработени в пълно съответствие с изискванията на Регламента за държавни помощи. Това е една много деликатна материя. Фондът за научни изследвания в продължение на няколко години катастрофираше в този Регламент, не бяха обявявани сесии, бяха плащани милионни глоби точно защото материята е много трудна.

И тук специално искам да подчертая доброто сътрудничество с Министерството на финансите. От всякаква гледна точка това, което е описано като процедури съответства на този Регламент и ще бъде от голяма полза на научните организации, защото те ще знаят за какво трябва да внимават, когато подготвят проектите и след това – а изпълнението им.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

Уважаеми колеги, предлагам, ако няма още към настоящия момент желаещи за изказване или въпроси, да преминем към гласуване.

Моля членовете на Комитета с право на глас да използват картите за гласуване и **Комитета за наблюдение да приеме така предложените и допълнени Критерии за избор на операция „Изграждане и развитие на центрове за компетентност”, както и Методологията за оценка на проектните предложения по Приоритетна ос 1 за операция „Създаване и развитие на центрове за компетентност”.**

Който е съгласен, моля да гласува.

„Против”? Няма.

„Въздържали се” – няма.

Предложението се приема. Благодаря Ви, колеги.

Госпожо Калоянова, бих искал да Ви помоля да представите и следващия пакет от документи за

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „ИЗГРАЖДАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЦЕНТРОВЕ ЗА ВЪРХОВИ ПОСТИЖЕНИЯ” И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ПРИОРИТЕТНА ОС 1 „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ” ЗА ОПЕРАЦИЯ „СЪЗДАВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЦЕНТРОВЕ ЗА ВЪРХОВИ ПОСТИЖЕНИЯ” – ЗА ОДОБРЕНИЕ.

СВЕТОМИРА КАЛОЯНОВА: Втората операция, която представям на Вашето внимание е свързана с изграждане и развитие на центрoвете за върхови постижения, също по Първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие”.

Дефиницията за център за върхови постижения, която сме възприели, това са центрове, които имат за цел да създадат възможност за най-добри условия за привличане на висококвалифицирани изследователи и за провеждане на научно-изследователска дейност на високо ниво в европейски мащаб в приоритетните области на иновационната Стратегия за интелигентна специализация, както и да подобряват в значителна степен съществуващия и нов потенциал за извършване на приложни научни изследвания, експериментална развойна дейност и иновации.

Операцията попада под същия инвестиционен приоритет, свързан с укрепване на необходимата инфраструктура за провеждане на научно-изследователска и иновационна дейност с подобряване на капацитета за реализиране на достижения в научно-изследователската дейност.

Специфичната цел е свързана с развитие на върховете и пазарно ориентирани научни изследвания.

Конкретната цел на операцията е свързана с повишаване нивото и пазарната ориентация на научно-изследователската дейност на водещите научни организации в България.

Дейностите също попадат под четирите основни компонента на иновационната стратегия за интелигентна специализация, мехатроника и чисти технологии, информатика и информационни и комуникационни технологии, индустрията за здравословен живот и биотехнологиите, новите технологии в креативните и рекреативни индустрии.

Продължителността на операцията предвиждаме да бъде в периода 2016-2023 г., като тук бюджетът е значително по-висок и възлиза в рамките на 200 млн. лв., разпределен по четирите основни компонента, както е видно на слайда.

Бюджетът на конкретната операция също е в зависимост от четирите компонента и е в рамките на 70 млн. лв. по компоненти 1 и 3, и по 30 млн. лв. за компоненти 2 и 4, като минималният размер на помощта за всеки проект е 20 млн. лв. за инвестиции в научно-изследователска инфраструктура.

Допустимите кандидати и партньори са съществуващите центрове за върхови постижения, научно-изследователските институти, висшите училища и техните основни звена, БАН, Селскостопанска академия, юридическите лица с нестопанска цел, както и/или иновационните клъстери. Публични и частни научни организации също са допустими партньори по тази операция, създадени партньорства между публични и частни научни организации или такива с висши училища или техните основни звена, създадени консорциуми между публични и частни научни организации или висши училища и техни основни звена.

Допустимите дейности също са разпределени в няколко основни групи и са свързани с изграждане на нови или модернизиране на вече съществуващи изследователски структури, със закупуване и модернизиране на научно оборудване за реализиране на изследователските програми, с въвеждане на нови методи в изследванията, на нови обучителни и образователни методи в практиката на централите за върхови постижения, с привличане на водещи изследователи и върхови специалисти за провеждане на изследвания в приоритетните области на

иновационната стратегия за интелигентна специализация, с изграждане на стратегически партньорства за провеждане на съвместни научно-изследователски програми с водещи европейски научно-изследователски центрове, с провеждане на специализации във водещи научни центрове в Европа и на високо квалифицирани специалисти, както и за провеждане на изследвания в приоритетните области на ИСИС.

Следващите групи допустими дейности са свързани с оказване на подкрепа на високото ниво на научен обмен и висока степен на мобилност, включително и специализации на научните организации с развиване на устойчиви източници за финансиране и на условия за работа, включително за изграждане на устойчиви контакти и партньорства с бизнеса за създаването на съвместни проекти с частни инвеститори, участие в различни международни и транснационални научно-изследователски мрежи, програми, партньорства, с дейности, свързани с широкото разпространяване и трансфера на научните резултати, получени от участниците в центровете за върхови постижения, широкото им разпространяване сред академичната общност и бизнеса както на национално, така и на международно ниво.

Допустимите целеви групи, това са изследователи, предприемачи, иноватори, преподавателите във висшите училища, докторантите, категорията „Постдокторанти”, младите учени и специализанти, участниците в научните изследвания и отново младите хора – студентите и учениците.

Допустимите разходи също са в няколко групи и са следните: за допустими се считат разходите за използване на консултантски услуги както за разписване на проектното предложение, така и за разработването на неговата философия, за организация и управление, за строително-монтажни работи, също така за закупуване и модернизация на необходимото за научните изследвания оборудване, за закупуване на застроени и на незастроени терени или сгради, като това възлиза в рамките на 10% от необходимо допустимите разходи на проектното предложение и

на конкретния проект, за разработване и приемане на политики и правилници за приемане и поддържане на интелектуалната собственост, за политика и структура на експлоатацията, за комерсиализация на конкретните резултати, за създаване, разработване и прилагане на правилници за прилагане на Европейската харта на учените и на Кодекса за назначаване на изследователите на Европейската комисия, за възнаграждения на персонала, за обучение и специализации в чужбина на състава, който извършва проектните научно-изследователски дейности, за участие в различни научни и международни форуми, за публикация на научните резултати, за защита на интелектуалната собственост, за обучения и разработване изпълнението на проекти по различни европейски и международни програми, за закупуване на необходимите материали и консумативи, както и такива разходи, свързани с текущата поддръжка и покриване на режимните разноси, за обмяна между изследователския екип на проекта и водещи центрове за върхови постижения в Европа, както и за организиране и участие в различни научни форуми, семинари, конференции. Естествено, считат се за допустими разходите, свързани с визуализация и публичност, както и за комерсиализация и експлоатация на резултатите от научните изследвания.

Други видове допустими разходи са свързани с покриване на разходите за невъзстановимо ДДС, за извършване на задължителните одити, за покриване на разходите за застраховки, които са придобити в резултат от дейността на дълготрайните материални активи.

Индикаторите също са разпределени в две основни категории за продукт и за резултат, като очакваме в края на проекта, на операцията да има поне нови 70 изследователи, подпомогнати като субекти, минимум 100 изследователи да работят в подобрените инфраструктурни обекти за научни изследвания, поне четири да бъдат новопостроените инфраструктурни комплекси в централите за върхови постижения, поне 40 да бъдат съвместните научно-изследователски проекти, разработени между централите за върхови постижения и бизнеса.

Индикаторите за резултат са: достигане на 4% дял на научните публикации след първите 10% от най-цитираните по приоритетните области на ИСИС, както и достигане на публичните разходи в размер до 0,03% от брутният вътрешен продукт за научно-изследователска и развойна дейност, инвестирани от предприятията. Те също ще се измерват по статистическата методология на Европейската комисия.

Методологията за оценка на проектните предложения също е в два етапа и включва първият етап оценка на административното съответствие и оценка на допустимите проектни предложения. Те съдържат конкретни показатели за оценка на административно съответствие на подадените по електронен път проектни предложения, с оценяване на допустимостта на кандидата, с допустимостта на проектното предложение, както и оценяване на допустимостта на предложените разходи.

Вторият етап на проектните предложения е свързан с техническа и финансова оценка. Прави се оценка на предложената структура на Центъра за върхови предложения с оценяване на програмите за научно-изследователска и развойна дейност в заявената приоритетна област, с оценяване на икономическото въздействие на Програмата за научни изследвания, както се оценява и планът за използване на новоизградената научно-изследователска инфраструктура.

Оценява се и плана за финансиране за неговата ефективност на разходите, устойчивостта на инвестициите в инфраструктура за научни изследвания, оценява се научно-изследователският, административен и управленски капацитет на екипа на проекта. Тук също са предвидени бонус-точки за класиране по „teaming”, като първата част приключва с прагова стойност на класирането, не по-малко от 70 точки, за да може да се мине в следващата фаза, свързана с оценка за научния потенциал на кандидатстващата научна организация. Оценяват се научните постижения на организациите в областта на проектното предложение за последните пет години за периода 2011-2015 г., оценява се съществуващия наличен човешки и научен потенциал в областта на проектното предложение, както

се оценява и начинът на използването на научното оборудване, оценява се, поставя се оценка за научно-изследователския капацитет на асоциираните партньори.

Комплексната оценка, както виждате, също е създадена като сбор от съответните компоненти, като праговата стойност за класиране, след комплексната оценка, не трябва да е по-ниска от 70 точки.

Това е по тази операция в най-кратък вид.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, госпожо Калоянова.

Уважаеми колеги, имате думата за предложения, въпроси, коментари.

Професор Костадинов, заповядайте.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Отново доста ги гледахме текстовете, но и тук сме изпуснали и тук думата „поддържане“.

Предлагам в „разходи, свързани с дейност по т. III – разходи за защита на интелектуалната собственост“ да бъдат добавени думите „и поддържане“ на интелектуалната собственост.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, проф. Костадинов. **Приемаме и тук да добавим в тази част от дейностите „и поддържане на интелектуалната собственост“.**

Други предложения?

Франсоа Галага от Генерална дирекция „Регионална политика“. Заповядайте!

ФРАНСОА ГАЛАГА: Много Ви благодаря.

Добро утро на всички!

Виждам, че няма толкова много въпроси от страна на аудиторията. Може би това е в резултат от добрата презентация, направена по аргументацията, методологията и критериите за подбор на тези операции, които представяме днес.

Както казах, това е наистина много изчерпателна презентация, особено в първата си част. Тя е свързана с коментара на проф. Константинов по отношение на допустимостта на дейностите.

Много е важно това, защото това ще бъде важен елемент, двигател на самото изпълнение на проектите, веднъж след като са избрани кандидатите, но като общ коментар – това е един елемент, който е много важен по отношение на Вашия глас за приемане на тези критерии. Според мен това е методологията за избор на проектни предложения.

По този начин – чрез добри критерии, добра методология, ще бъдем подготвени да изберем най-добрите предложения и работата, която сме свършили заедно с екипа на Управляващия орган, е свързана с основния водещ принцип, с основната философия на Оперативната програма, именно свързана с индикаторите на Програмата.

Искам да го повторя това още веднъж, защото, според мен, това е нещо, което аз се опитах да постигна в работата си с представители на Управляващия орган.

Важно е кои ще са водещите институции, които ще бъдат избрани за тези центрове за компетентност. На първо място говорим за критичната маса, говорим за четири вида дейности, които могат да бъдат провеждани чрез тези проекти, но ние търсим амбициозни проекти, фокусирани към изграждането на съответната инфраструктура, което да даде възможност на изследователските екипи да са конкурентни в международен план, тоест говорим за определени суми, които се предоставят за изграждане на инфраструктурата.

Също така е важно колко са устойчиви инвестициите в тези инфраструктури. Институциите трябва да бъдат отворени за допълнителни играчи, а не само за водещите партньори, а също и за бизнеса.

На последно място нещо, което беше повдигнато като въпроси от Аурелио – според мен ще има няколко точки в Методологията, които ще бъдат свързани с разработването на индикатори за изпълнение на ниво на всяка индивидуална операция, тоест е важно, когато говорим и представяме аргументите, да видим как измерваме постигането на първоначално поставените цели. Благодаря Ви.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, господин Галага.

Други желаещи колеги? Няма.

Пристъпваме към гласуване.

Уважаеми колеги, който е „за” приемането на **Критериите за избор на Операция „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения” и Методология за оценка на проектни предложения по Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично изследване” за операция „Създаване и развитие на центрове за върхови постижения”**, моля да гласува. Благодаря Ви.

„Против”? Няма.

„Въздържали се” – няма.

Приема се предложението, заедно с направеното предложение за допълнение.

Уважаеми колеги, аз предлагам да продължим деловата работа със следващите точки, които в първоначалния вариант на дневния ред са свързани с представяне на дейността на тематична работна група „Висше образование” и следващите критерии за избор на операции в Приоритетна ос 2 на Оперативната ни програма.

Ще помоля проф. Денков да запознае членовете на Комитета с
ИНФОРМАЦИЯТА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ТЕМАТИЧНА РАБОТНА ГРУПА „ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ” – ЗА СВЕДЕНИЕ.

Заповядайте, проф. Денков.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Благодаря.

Съвместно с Дирекция „Висше образование” работихме доста активно, за да успеем да подготвим насоките за кандидатстване на операциите, които приехме на Първия Комитет за наблюдение през месец май.

По тази причина първото заседание, което се проведе на 16 юли 2015 г. беше за обсъждане на насоките за кандидатстване по проекти „Студентски стипендии”, „Студентски практики” и „Поддържане и усъвършенстване на разработената рейтингова система”.

В резултат на обсъжданията и някои други дискусии с Министерство на финансите се видя, че е необходима известна промяна в критериите, свързани с разработването на рейтинговата система на висшето образование и затова ще имаме една точка в дневния ред днес, която е свързана с, макар и минимални, но все пак важни допълнения към критериите за операцията, свързана с рейтинговата система.

На 3 септември 2015 г. имаше второ заседание, на което бяха обсъдени вече критериите за новите операции, които попадат в обхвата на настоящия Комитет. Едната е свързана с подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени. В това отношение тя е допълваща операция спрямо мерките по Първа приоритетна ос.

Втората е свързана с подкрепа на достъпа на уязвими групи до висше образование, така че това са двете нови операции, които днес имаме да обсъдим.

Отново дискусии бяха много конструктивни. Изпратени бяха предложения. Имаме съгласувателна таблица, която можете да видите в материалите. Смятам, че сме постигнали необходимото ниво на зрялост, за да пристъпим към приемане на тези критерии.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, проф. Денков.

Уважаеми колеги, пристъпваме към представяне на

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕ НА ДОКТОРАНТИ, ПОСТДОКТОРАНТИ, СПЕЦИАЛИЗАНТИ И МЛАДИ УЧЕНИ - ФАЗА 1” – ЗА ОДОБРЕНИЕ.

Искам да помоля госпожа Калоянова да престъпи към представянето им. Благодаря.

СВЕТОМИРА КАЛОЯНОВА: Настоящата операция попада по Втора приоритетна ос на Оперативната програма, свързана с образованието и ученето през целия живот.

Както виждате от слайда, наименованието е свързано с подкрепа на докторантите, постдокторантите, специализантите и младите учени. Това е първата фаза, която предвиждаме по тази операция.

Операцията попада под инвестиционния приоритет, свързан с подобряване на качеството, ефективността и достъпа до висше образование, както и с повишаване на квалификацията на научно-изследователския състав и участието на младите докторанти в научни изследвания.

Конкретните цели на операцията са свързани с повишаване квалификацията на младите хора, работещи в сферата на научно-изследователската и развойна дейност, с укрепване на техния потенциал да извършват изследователска дейност, да бъдат привлечани учени от чужбина, както и да бъде подкрепена сферата за научно-изследователска и развойна дейност, да стане привлекателна и да стане професионален избор за кариера на младите хора.

Продължителността на операцията е в рамките на две академични години – от следващата година до 2018, като общият предвиден бюджет е в рамките на 6 млн. лв. Не се предвижда минимален праг на помощта, а максималният размер е в рамките на 800 хил. лв.

Допустимите кандидати, както виждате, това са висшите училища, научните организации. Тук обърнете внимание – тук са националните центрове по проблемите на общественото здраве, акредитирани да обучават докторанти, както и други акредитирани научни организации в областта на обучението на докторантурата.

Допустими партньори могат да бъдат както висши училища, така и БАН, Селскостопанска академия, същите тези центрове, свързани с проблемите на общественото здраве, акредитирани да обучават докторанти, организациите с нестопанска цел с дейност в областта на науката, работодателите, национално представителните организации на работниците и служителите.

Деяностите по проекта са няколко и са групирани в няколко основни направления. Те са свързани с осигуряване на мобилност на високо ниво за провеждане на научни изследвания на младите хора, както в чуждестранни европейски изследователски институти, университети или изследователски центрове в България, с популяризиране на науката и на научните изследвания, с осигуряване на допълнителна професионална квалификация и продължаващо обучение, свързано с кариерното развитие и заетостта на младите хора в областта на научните изследвания, с развитие на капацитета и особено мотивацията на младите специалисти за създаване дейности, свързани с развитието и създаването на партньорски мрежи между български и чуждестранни учени, между български млади изследователи, докторанти, постдокторанти, както и категорията „Учители” също тук е определена за включване в допустимите дейности и тяхното включване при провеждане на научни изследвания, дейности, свързани със създаване и развитие на научно-изследователския потенциал и благоприятни, добри условия за провеждане на научните изследвания.

Другите основни групи допустими дейности са свързани с разпространяване на научното знание и на научните резултати както на национални, така и на международни форуми, с провеждане на обучения, свързани с трансфера на технологии и управлението на интелектуалната собственост, с подкрепата за участие в различни форми на изследователска дейност извън научната организация на докторантите, специализантите и младите учени, с подпомагането с дейности, свързани с организиране и провеждане на специализирани обучения, повишаващи научния капацитет на младите хора, както и осигуряване на достъп до определени научни съоръжения, специализации, апаратура, оборудване на база данни и научна информация.

Допустимите целеви групи са пред Вас и обхващат споменатите по-горе категории – студенти, постдокторанти, млади учени, преподаватели, специализанти, докторанти.

Допустимите разходи съответстват за изпълнението на приетите допустими дейности и са свързани с осигуряване на възнаграждения на лицата, които са пряко ангажирани с изпълнението на финансираните по проекта дейности, със закупуване на необходимите материали, консумативи, необходими за провеждане на дейностите по проекта, за осигуряването на стипендии, бих искала да подчертая, разходи за организиране, участие в конкретни мероприятия с научна насоченост, за организация и управление, за използване на външни услуги, включително услуги за визуализация и за публичност, разходи за командировка и т.н.

Индикаторите също са два вида, определени са за продукт и за резултат, като очакваме в края на операцията поне 500 студента да бъдат и да са били включени в програми за мобилност, поне 500 млади учени да получат подкрепа по Оперативната програма за включване в дейности в сферата на научно-изследователската и развойна дейност, поне 2500 преподаватели от висшите училища да бъдат включени в програми за повишаване на тяхната професионална квалификация.

Индикаторите за резултат да бъдат – поне 18 новоназначени изследователи от България в научните организации, подкрепени по Оперативната програма, до 14% да стигне дялът на младите учени до 34 години, включени в дейностите сред заетите в научно-изследователска и развойна дейност, както и до 80% да стигне дялът на преподавателите от висшите училища, които са получили съответните сертификати или удостоверения за успешно преминаване на програмата за повишаване на тяхната професионална квалификация.

С това бих искала да приключа своята презентация.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, госпожо Калоянова.

Уважаеми колеги, имате и критериите за избор на операцията пред Вас. Ако имате някакви въпроси и коментари, заповядайте.

Господин Сесилио, заповядайте.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Благодаря много на Иван.

Само няколко коментара имам по този проект.

На първо място искам да подчертая това, което е написано във фиша на тази операция.

Много е важно да видим как надграждаме над това, което вече е било постигнато. Това не е просто някакво безцелно упражнение, а нещо, което продължава направеното в рамките на предходния програмен период и нещо, което подкрепя изследователския потенциал на държавата.

Наистина тук има два компонента на Оперативната програма, свързани с подкрепата на човешкия капитал по Приоритетна ос 1. По тази конкретна операция искам да насоча вниманието на членовете на Комитета за наблюдение, че тази операция всъщност съдържа възможност за изпълнение на дейности в България и други държави членки, но също и в държави извън територията на Европейския съюз.

По чл. 33 всъщност са разходите, които са направени извън територията на Европейския съюз и те не трябва да надвишават 3% от сумата по Оперативната програма. **Това трябва да бъде съгласувано с членовете на Комитета за наблюдение, тоест когато гласувате за тази операция, трябва да се съгласите също да бъдат правени разходи извън територията на Европейския съюз и трябва това да се съдържа в протокола от това Заседание.**

Аз, след като съм казал вече това, когато погледна по отношение на описанието на операцията и нейния обхват, тук се споменават също държави, които не са членки на Европейския съюз. Когато отидем при дейностите, т. 10 за избор на студенти и млади учени, виждаме там, че в нея пише само за държави – членки на Европейския съюз. Дали това е техническа грешка или това е направено нарочно с оглед ограничаване на обхвата?

Разбира се, Вие имате право да ограничите тези дейности само на територията на Европейския съюз. Няма проблем, ако е така.

Също така да говорим за разходите извън територията на Европейския съюз. По-скоро тук става въпрос за членовете на Управляващия орган. Когато говорим за мониторинг на тавана – тези 3 %,

за които говорим, трябва да кажем, че в члена, който споменах, се говори за разходи, които са направени извън територията на Европейския съюз, а не за дейности, които са проведени извън Съюза. Например, стипендия за един докторант, който отива в Харвард. На него му се плаща по българска банкова сметка. Това всъщност реално не са разходи извън територията на Европейския съюз.

Ако платите за самолетен билет в София, тогава разходът е направен в София, без значение, че Вие пътувате извън държавата. Всъщност членът, за който говоря, говори и уреда именно къде точно е направен разходът, тоест във Вашата система за мониторинг трябва да изградите механизъм, с който да проследите не мястото, където е направена дейността, а място където е направен съответния разход и трябва да се намери механизъм за наблюдение на този таван от 3 %.

И нещо друго, което не е пряко свързано с тази операция, но е нещо свързано с бенефициентите и потенциалните партньори. Ние приветстваме в някои от операциите да има водещ бенефициент и техните партньорски организации да бъдат както публични, така и частни.

Но по отношение на прозрачността и обективността, смятам че е изключително важно, управляващият орган да дефинира ясни и прозрачни правила за избор на партньори от страна на бенефициентите. Изборът на партньорите не може да бъде решение, което се взема на момента – харесват ни, те са наши приятели, затова ги избираме.

Има също така рискове, свързани с избора на партньори, особено когато една публична институция избира частен партньор. Това не може да се вижда като причина да се избегнат правилата на обществените поръчки, тоест партньорът не може да бъде считан като доставчик на никакви услуги. Ако искате да си наемете доставчик на услуги, трябва да го търсите. Партньорът носи принадлежна стойност към проекта. Това трябва да се взема предвид винаги – каква е добавената стойност, която партньорите, избрани от бенефициента по проекта носят за този проект и смятам, че Комитета за наблюдение трябва да вземе всичко това предвид – дали

партньорите са избрани спрямо ясни и прозрачни правила и каква всъщност е добавената стойност, която партньорът ще допринесе към проекта, а не какви са услугите, които той ще извърши.

Ако търсите организация, която предоставя услуги, то тогава трябва да спазите процедурата за обществените поръчки.

Одитните служби на Комисията забелязват това при проверките си, че понякога не може да се направи разлика между партньор и доставчик на услуги, тоест тогава се подозира едно желание за начин да се избегнат правилата за обществените поръчки, така че трябва това да бъде взето предвид, за да не се случи така, че да се изправите пред един проблем, при който разходите Ви не са признати като допустими, също както и да помислите за това каква е добавената стойност, която партньорите носят към проекта.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: От страна на Управляващия орган и бележките, които направихте и по двата въпроса, са от изключително значение.

Дискусиите, които имавме при обсъждане на тези критерии, но и на всички останали, които касаят допустими партньори, бяха водени с разбирането, което и Вие подчертахте по отношение на прозрачния начин, по който трябва да бъдат дефинирани партньорите.

Тук искам да добавя и изключително коректната роля на нашите партньори от Министерство на финансите, които също обсъждайки тази част от критериите подчертаваха необходимостта от този принципен подход. В този смисъл ние коректно сме се стремили да отразим тези съображения във всички критерии за избор на операции, които следват до края на заседанието на Комитета за наблюдение.

По отношение на разходите, които се изпълняват на територията и извън държавите от Европейския съюз, това допълнение беше направено на база и на опита от подобни схеми в периода на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2013 г.”. От наша страна има готовност нашите системи на наблюдение да проследят тази специфика,

която Вие подчертахте по отношение на изпълняваните разходи от страна на бенефициента и искам да Ви уверя, че по отношение на тази част в насоките за кандидатстване към бенефициентите ще бъдем още по-прецизни и подробни, за да се избегнат недоразумения впоследствие.

Всъщност, по отношение на допустимите дейности в тази част – т. 10, която цитирахте, подкрепя за участие в различни форми на изследователска дейност извън научната организация, както и в т. 1, обръщат внимание моите колеги, където говорим за мобилността с цел провеждане на научни изследвания и свързани с тях дейности на студенти, също предлагаме тази бележка и ще коригираме текста, разширявайки го с държави, извън Европейския съюз. Просто сме взели текста, както е по Оперативната програма, но ще се възползваме от тази възможност, която дава Регламента.

Професор Костадинов, заповядайте.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Бих искал да предложа да включим към т. 11 от допустими дейности и един **нов булет за обучение на докторанти, основано на принципите на иновативното докторантско обучение. Тези принципи са приети в края на 2011 г. от Асоциацията на европейските университети** и се отнасят до един пълен, завършен цикъл на изследванията, свързани с проблемите на обществото и реализацията на резултатите от изследванията.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, проф. Костадинов.

Направихме справка по отношение на дейности № 3, както са дефинирани в критериите, но **смятам, че можем да приемем Вашето предложение и да го включим като допълнение в т. 11.**

Други желаещи колеги?

Госпожа Крумова, Европейска комисия.

ДОРА КРУМОВА: Аз искам да попитам: в насоките за кандидатстване дали ще включите критерий за успеваемост на студентите и качеството на докторантските програми?

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Професор Денков, заповядайте за отговор.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Вероятно ще сложим някакви критерии за допустимост, но те няма да бъдат, как да кажа, много решаващи, защото практиката показва, че системите за оценяване не само в различните висши училища, но и в едно и също висше училище по различните професионални направления са много различни. И оттам – обсъждали сме този въпрос в тематичната работна група. Решението беше, че трябва да сложим някаква граница, както за стипендиите, да кажем, да имат над еднотипен си успех, например – „Добър 4”, но това не може да бъде определящ критерий, защото ще излезе, че по-строгите преподаватели наказват студентите си в това отношение, което не е коректно.

Може би да допълня това, че операцията допълва други важни операции и в този смисъл тя е подкрепяща, допълваща. В самите критерии за центровете за върхови постижения, центровете за компетентност има част от тези дейности застъпени, така че ние по-скоро трябва да внимаваме да няма припокриване и това ще бъде направено.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Също така имаме Програмата „Еразъм плус”, която подкрепя мобилността, която е с доста по-голям обем от средства годишно – около 84 млн. лв., доколкото си спомням. Специално по отношение на мобилността средствата са повече спрямо тази операция, но по начало бюджета не е толкова...

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Така или иначе, не трябва да се разглежда като единствената операция за подкрепа на младите учени. Това е само един елемент от доста по-сложна система. Отделно имаме средствата по Фонд „Научни изследвания” и други идеи, които има заместник-министър Костадинов и действаме като екип в министерството за подкрепа на младите учени, така че това е само една, не най-голямата, но все пак достатъчно важна брънка за хората, които тя ще засегне в цялата тази система.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

Не виждам други желаещи за изказване по темата.

Предлагам да пристъпим към гласуване с цел одобрение на критерии за избор на операция „Подкрепа за развитие на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени” с двете предложения за редакция - по отношение на допустими дейности в т. 1 и т. 10, където допълваме „и страни, извън Европейския съюз”, както и тази част от иновативните докторантски обучения, която формулира проф. Костадинов.

Който е съгласен, моля да гласува с картата за гласуване. Благодаря Ви.

„Против”? Няма.

„Въздържали се”? Също няма.

Приема се предложението.

Бих искал да покана своя колега Стоян Цонев, началник отдел „Програмиране и договаряне” в Управляващия орган, за да докладва пред Вас

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „ПОДДЪРЖАНЕ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА РАЗРАБОТЕНАТА РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА – ФАЗА 1”, ИЗМЕНЕНИЕ – ЗА ОДОБРЕНИЕ.

СТОЯН ЦОНЕВ: Благодаря, господин Модев.

Уважаеми проф. Денков, уважаеми партньори от Европейската комисия, уважаеми дами и господа! За тази операция нямаме презентация.

Бих искал да обърна Вашето внимание върху критериите за избор на операцията, които са разпечатени във Вашите книжки и които следват операцията, за която говорихме току-що, докторантската.

Тази операция беше предложена от наша страна и одобрена от Комитета за наблюдение на заседанието му през месец май 2015 г., като на днешното заседание предлагаме няколко промени в операцията.

Основната от тези промени е свързана с удължаването на срока на действие на операцията в Раздел „Продължителност”, където ние

предлагаме операцията да продължава вместо до 2018 г., до 2019 г., с още една година още. Основният аргумент за това е свързан със сроковете за разработване на насоките за кандидатстване по операцията. По тази операция, знаете, конкретен бенефициент е Министерството на образованието и науката. Тъй като ние имаме един дълъг процес на съгласуване на насоките с нашите партньори от Министерство на финансите, все още тези насоки не са окончателно готови и публикувани, така че да може конкретният бенефициент - Министерството на образованието и науката, да подаде проектно предложение.

В тази връзка конкретният бенефициент - Министерството на образованието и науката, информира управляващия орган за необходимостта от спешно стартиране и обявяване на процедурата по Закона за обществените поръчки за извършване на проучванията за рейтинговата система, която трябва да бъде публикувана през 2016 г.

Във връзка с тази необходимост от стартиране на обществената поръчка в крайна сметка, като източник на финансиране към този момент, не може да бъде посочена Оперативната програма и конкретният проект, тъй като, както вече споменахме, той дори още не е подаден, защото не са публикувани насоките, следователно тази обществена поръчка, като източник на финансиране, ще бъде финансирана от бюджета на Министерството на образованието и науката, което съответно означава, че ние предлагаме трите рейтинги на висшите училища, които ще финансираме от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” да не бъдат за 2016 г., 2017 г. и 2018 г., а да бъдат за 2017 г., 2018 г. и 2019 г. Просто изместваме 3-годишния период с една година напред и рейтинговата система за 2016 г. ще бъде платена актуализацията ѝ за сметка на бюджета на Министерството на образованието и науката. Това е основното в предложението.

Имаме още две неща, които правим като технически редакции. Едната редакция е свързана с допълнителна конкретика, която внасяме във формулировката на целевите групи, придържайки се отново изрично към

формулировките на допустимите целеви групи в Оперативната програма. Вкарваме и уточнения в скоби след всяка от допустимите групи.

И третата, и последна редакция, която предлагаме в режим „Проследяване на промените” във файловете, които са пред Вас разпечатани, са в частта „Съответствие с нормативната уредба за регулиране на държавната помощ”, като тук имаме един доста по-широк текст, който е съгласуван с колегите от Министерство на финансите, за което аз също бих искал да благодаря за съдействието от тяхна страна, и допълнение в частта „Допустими дейности”. След нея има един абзац „Важно!”, който е изцяло в духа на това, за което господин Сесилио обърна внимание и което е съгласувано отново като текст с Министерство на финансите, че доставчиците на стоки и услуги, необходими за реализирането на дейностите по мярката ще бъдат избирани по реда на Закона за обществените поръчки.

Това са няколко промени, които предлагаме на Вашето внимание.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, господин Цонев.

За изказване – госпожо Такева, заповядайте.

ЯНКА ТАКЕВА: Благодаря Ви.

Господин Цонев, един въпрос имам към Вас: казахте, че ще се финансира рейтинговата система в началото от бюджета на Министерство на финансите. За каква сума става въпрос? Задавам този въпрос, защото всички Вие знаете, че финансирането на образованието е крайно недостатъчно от републиканския бюджет и пренасочване на средства, които не са предвидени в бюджета на образованието за такива допълнителни дейности, съответно ще наруши финансовото равновесие или ще наруши някои дейности.

Страхувам се, защото Вие много добре знаете как се прехвърлят средства от едно перо в друго перо, за да не се получава недоразумение.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, госпожо Такева.

Професор Денков има готовност да отговори.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Аз ще си позволя малко по-подробно да обясня отново, че рейтинговата система е може би най-важното положително явление, което ние имаме през последните години във висшето образование.

Благодарение на информацията, която имаме в нея, всъщност можем да реализираме реформите, за които става дума през последните години, особено през последните няколко месеца, след приемането на Стратегията за висше образование и предложените от нас промени в Закона за висшето образование.

Това, което трябва ясно да се разбира от всички, е, че докато преди няколко месеца тази рейтингова система гледахме главно ние в министерството и родителите на учениците, през последните месеци и следващите месеци тези данни ще бъдат разглеждани изключително внимателно от ръководствата на висшите училища, защото те ще им покажат какви са перспективите за развитие на професионалните направления, в които те обучават. И тъй като системата на финансиране се насочва изключително в посока на данни, които се намират в рейтинговата система, това ще стане основно средство за планиране на дългосрочната стратегия, краткосрочната стратегия за развитие на висшите училища.

От тази гледна точка ние нямаме право на никакъв компромис по отношение на изпускане на години, занижаване на качество. Напротив, за новото издание на рейтинговата система ние ще направим допълнително усъвършенстване от гледна точка на допълнителни данни за регионалното значение на съответното висше училище.

Тези данни вече се използват, например, и в други оперативни програма – в програма „Региони в растеж” има предвидени средства за висши училища и, за да се подготви методиката и да може тя да се приложи, се използват съществено данни от рейтинговата система, така че първи приоритет за нас като министерство, като екип в министерството е, че не трябва по никакъв начин да се допуска снижаване на високите критерии за качеството на рейтинговата система.

Вторият елемент е свързан със сроковете за обществени поръчки. Те не зависят от нас. Тук имаше промяна в правилата, която трябваше да отразим и при това положение се оказа невъзможно ние да стартираме толкова бързо. Това са промени, които са извън нашето министерство. Искам ясно да кажа, че ние просто трябва да се съобразим със ситуацията такава, каквата е.

Трето, средствата ще се вземат от бюджета на сектора „Висше образование” и по никакъв начин няма да засегнат средствата в областта на средното образование, така че ако има някакви особени проблеми, те са изключително затворени в сектора на висшето образование. На този сектор годишният бюджет е около 320 млн. лв. общо. Тук говорим за средства, които варират според това как ще направим очно самата операция за следващата година, за между 250 хиляди и 500 хиляди в най-разгърнатия вариант. Така че, това е диапазонът. Сравнете го с 320 милиона. Отчетете какви сериозни проблеми всъщност ние имаме по отношение на ефективността на изразходване на средствата във висшето образование.

Да припомним факта, че 50% от завършващите в момента не работят за позиции за висше образование и ще видите, че това не е нашият проблем днес, че трябва да отделим тези средства. Обратното, трябва да направим всичко възможно те да бъдат максимално добре оползотворени и това е нашата цел тук.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, проф. Денков.

Заповядайте, госпожо Дончева.

СВЕТЛАНА ДОНЧЕВА: Водена от убеждението, че Комитета за наблюдение е форум, на който целта не е само формално да одобрява критерии и да следи за спазване на индикатори, а е форум, на който се следи и въздействието на Оперативната програма по отношение на политики, които са заложили в правителствената програма и като инструмент, който трябва да прави реформи в образованието, бих искала да направя следния коментар.

Като представител на работодателска организация, ние считаме, че рейтинговата система е наистина необходим инструмент, който би могъл да се използва за модернизиране на висшето образование, особено в частта на сближаване на качеството на преподаване, качеството на студентите, излизането им като професионалисти по изискванията на пазара на труда. Това е една от целите на тази рейтингова система, това е една от целите на модернизацията на висшето образование и в този смисъл бих искала да направя коментар не толкова по отношение на формалните критерии, а по отношение на изпълнението на тази операция в нейната първа дейност, която предвижда и усъвършенстване на методологията на рейтинговата система.

Ние считаме, че основна слабост на рейтинговата система в момента е, че много слабо отразява обратната връзка – от страна на работодателите. Тази връзка почти отсъства, тоест рейтинговата система към този момент не би могла да даде качествени данни по отношение на това завършилите студенти до каква степен се реализират на пазара на труда.

И в този смисъл искам да направя предложение по отношение на изпълнението на операцията и по-конкретно към дейност 1 – работодателите да бъдат включени в процеса на актуализиране на методологията на рейтинговата система, за да може да бъде тя по-адекватна именно в тази част, която мери обратната връзка, от страна на работодателите. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

Професор Денков, заповядайте.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Напълно съм съгласен с предложението.

Има една доста голяма работна група, която всяка година, даже по два пъти, преглежда методологията. Аз не си спомням имаме ли представители на национално представителните работодателски организации вътре в работната група? (*Реплики.*)

Добре, поемам ангажимента да разширим състава на групата, така че да се включат и четирите представителни организации. В това

отношение нямаме никакво различие, че тяхното мнение е изключително важно.

А по отношение на методиката, вече ще обсъждаме на самата работна група кои са най-добрите начини да отчетем тези мнения.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

Други желаещи за изказвания и коментари? Няма.

Предлагам да преминем към гласуване.

Моля членовете на Комитета за наблюдение да подкрепят **приемане на измененията за критериите за избор на операция „Поддържане и усъвършенстване на разработената рейтингова система на висшите училища – Фаза 1”**. Благодаря Ви.

„Против”? Няма.

„Въздържали се” – 2, от Министерството на образованието и науката, като конкретен бенефициент по тази операция.

Уважаеми колеги, движим се доста бързо по дневния ред. Моето предложение към Вас е да разгледаме критериите за избор на операция „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование”, която в първоначалния вариант на дневния ред беше т. 13, и е част от дейността на тематична работна група „Социално приобщаване чрез образование”. Тези критерии за избор на операция обаче бяха разгледани и от колегите, включени в тематична работна група „Висше образование”.

Моето предложение е да представим на Вашето внимание сега тези критерии за одобрение, след което по-рано да обявим обедна почивка, след което да продължим със следобедно заседание работата си, като идеята е да изчерпим точките, които са предвидени за днешния ни работен ден, а утре отново от 9,00 ч. да продължим с точките, които сме предвидили по първоначалния вариант на дневния ред.

Имате ли някакви съображения и бележки по този подход? Даваме си сметка, че голяма част от Вас са твърде ангажирани с институционални

задачи, така че смятам, че ще имате възможност по този начин да се справите и с другите въпроси, които са важни за днешния работен ден.

Ако няма, тогава формално подлагам на гласуване т. 13 „Критерии за избор на операция „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование” да бъдат разгледани сега, по-рано в рамките на тематична работна група „Висше образование”.

Който е „за”, моля да гласува. Благодаря.

„Против” – няма.

„Въздържали се” – няма.

Приема се предложението.

Искам да помоля госпожа Калоянова да представи пред Вас

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „ПОДКРЕПА НА УЯЗВИМИ ГРУПИ ЗА ДОСТЪП ДО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ” – ЗА ОДОБРЕНИЕ.

Заповядайте!

СВЕТОМИРА КАЛОЯНОВА: Благодаря.

Както всички знаете, политиките, свързани с осигуряване на достъпна образователна среда с подкрепа на уязвимите групи за равен достъп до образование, са една от основните политики, по които работи Министерство на образованието на различни нива – както на ниво средно образование, така и на ниво висше образование.

В тази връзка беше разработена и настоящата операция, по която аз Ви представям критериите за избор на операция. Тя попада в рамките на Трета приоритетна ос на Оперативната програма, свързана с образователната среда за активно социално приобщаване.

Инвестиционният приоритет, под който попада тази операция е свързан с възможностите за активно приобщаване, с включване и насърчаване равните възможности за достъп до образование с цел по-добра заетост на младите хора.

Другият приоритет, който също има конкретни връзки с настоящата операция, това е възможността за социално-икономическо интегриране на младите хора, които са част от маргинализираните общности.

Специфичните цели на операцията са свързани с конкретното увеличаване на броя на образователните институции, които осигуряват подкрепяща образователна среда за включващо образование, както и повишаване на конкретния брой на успешно интегрираните млади хора чрез образователната система, включително и ромите.

Целта на операцията е да бъдат включени повече висши училища, които осигуряват подкрепяща среда за обучението на младите хора с увреждания, както и все повече да бъде увеличен броя на младите хора с увреждания, които вече са получили своята диплома за придобита образователно-квалификационна степен.

Продължителността на операцията е в рамките на две години – до 2018 г.

Общият бюджет, който сме предвидили за операцията, е в рамките на 6 млн. 500 хил. лв., разпределени, както виждате, по двата компонента на операцията.

Бюджетът за конкретния проект възлиза в рамките на 300 хил. лв. по компонент 1, като максимален размер на помощта, а по компонент 2 – в рамките на 100 хил. лв.

Минималният размер на помощта е в рамките на 50 хил. лв.

Допустимите кандидати и партньори, това са образователните институции, БАН, научните организации, юридическите лица с нестопанска цел, които работят в сферата на социалното включване, на човешките права и т.н., национално представителните организации на хората с увреждания, а общините са определени да бъдат асоциирани партньори на кандидатстващите организации.

Допустимите дейности по компонент 1 са осем на брой и са разпределени, както следва: дейности, свързани с осигуряване на технически възможности за достъп до висшите училища, до сградния фонд

на висшите училища, така че децата спокойно да могат да посещават аудиториите и залите, в които се провежда редовната форма на обучение, организиране на специални курсове за ученици, студенти и специализанти, насочени към хората с увреждания, дейности, свързани с адаптиране, съобразяване на учебните програми, свързани с лицата с увреждания, така че те да бъдат възможни за образователните дейности във висшите училища.

Допустими се считат и дейности, свързани с осигуряване на специфични учебници и учебни помагала, с провеждане на кандидат-студентски курсове. Също така допустими са дейности в категорията за осигуряване на консултанти за лицата, които имат, за съжаление, сензорни увреждания. Допустими са и дейности, свързани с осигуряване на специализирана техника и специализирани – забележете, софтуерни програми за подпомагане на обучението на лицата със сензорни увреждания и на лицата с физически увреждания.

В тази връзка предвиждаме и дейности, които ще считаме за допустими за обучение на преподавателите с тези нови софтуерни продукти, така че да могат да бъдат максимално полезни в своята педагогическа дейност при работа с младите хора с увреждания.

Също така предвиждаме заплащане за наем на студенти за студентски общежития, за участие в различни информационни кампании.

Четири са допустимите дейности по компонент 2, които сме предвидили по настоящата операция и те са свързани с провеждане на конкретни кандидат-студентски курсове, със заплащане на такси за кандидатстване във висшите училища, така също семестриални такси, поемане на част от наема за студентските общежития с осигуряване на необходимите учебни помагала и учебници за учебния процес.

Също така сме предвидили като допустима дейност работа за насърчаване на участието на родителите в образователния процес на своите деца. Също така предвиждаме допустими дейности, свързани с провеждане на доброволчески дейности по отношение на младите хора от

уязвимите групи, а така също и с една сериозна дейност, чрез която целим да бъде преодоляно негативното обществено настроение и нагласа, които са свързани с етническия произход, културната идентичност чрез провеждане на конкретни кампании – информационни и др., за да може действително да бъде преодоляна реално съществуващата в нашето общество негативна обществена нагласа, свързана с тези категории хора.

Допустимите целеви групи обхващат младите хора, които се нуждаят от подкрепа за достъп до висше образование. Това са учениците, кандидат-студентите и младежите, техните родители, преподавателите във висшите училища.

Девет основни категории са определените допустими разходи, които са свързани с възнаграждения, включително здравно-осигурителни вноски за работещите по съответния проект, за подпомагане на лица от целевата група при кандидатстване и обучение във висшите училища, за дълготрайни и недълготрайни материални активи, които са свързани само за компонент 1, за закупуване на материали и консумативи във връзка с провеждане на допустимите дейности.

Допустими се считат разходите за визуализация и публичност, за организация и управление, съответните пътувания и командировки. Също така са предвидени, пропуснах да кажа, и разходите за строително-монтажни работи, които са насочени към компонент 1, както и такива за покриване разходите за външни услуги.

Тук искам да обърна внимание, че издръжката на едно лице, на един млад човек не би могла да надвишава 3500 лв. по дейностите по компонент 1, както и 2500 лв. по компонент 1 за целия период на действие на проекта.

Индикаторите за продукт са в края на проекта, на операцията – поне хиляда души да бъдат подпомогнати, както и 1200 души да достигне броят на подпомогнатите ученици и младежи от етническите малцинства или тези, които са търсили и получили международна закрила и други хора от уязвимите групи. Това са нашите намерения да бъдат постигнати тези резултати за продукт.

Индикаторите за резултат се свързват с достигане на 80% дялът на подпомогнатите младежи и студенти, които са завършили поне една година от обучението си в системата на висшето образование, както и да бъде достигнат 50% дял на подпомогнатите ученици и младежи, включително и тези от етническите малцинства, тези, потърсили и получили международна закрила, които са завършили поне една учебна година от обучението си във висше училище.

Това е към момента.

Преди да започнем дискусията, бих искала, както благодарихме на колегите от Министерството на финансите за оказаната помощ и съдействие, така да благодарим и на колегите от Управляващия орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, които дадоха няколко предложения, с които сме съгласни и те са свързани с категорията „Специализант”, като представител на целевата група, тъй като за 2016 г. по тяхната индикативна работна програма за Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” те предвиждат една операция, свързана с провеждане на специализация в здравеопазването. Там категорията специализанти са определени като допустима целева група и в тази връзка ние по нашата програма и по тази операция в подкрепа на уязвимите групи за достъп до висше образование също имаме тази категория специализанти, както видяхте в презентацията, така че ще правим проверка за двойно финансиране на ниво конкретен представител на целевата група специализант, така че да можем да съобразяваме и да парираме всички възможности за двойно финансиране за тази категория обучавани. Благодаря Ви за вниманието.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, госпожо Калоянова.

Още една бележка, която искаме да споделим от страна на Управляващия орган.

Господин Цонев, заповядайте.

СТОЯН ЦОНЕВ: Бихме искали да споменем, че в рамките на обсъждането в Съвета за координация и управление на средствата от

Европейския съюз на Индикативната годишна работна програма на Оперативната програма за 2016 г., постъпи днес бележка от страна на колегите ни от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, с която ние се съобразяваме напълно. Бележката е свързана с това, че в Индикативната годишна работна програма на Оперативна програма „Региони в растеж” за 2016 г. се предвижда стартиране на операция, която е за подкрепа за изграждане на инфраструктура във висшите училища и за строително-монтажни работи.

В тази връзка колегите от Министерството на регионалното развитие и благоустройството препоръчват да се следи на ниво проверка за двойно финансиране дейностите, които са свързани със строително-монтажни работи и осигуряване на достъпна среда по компонент 1, които са допустими, както и допустимите разходи за кръстосано финансиране, ние да имаме предвид, че следва да заложим и на ниво насоки за кандидатстване и на етап проверка на двойно финансиране, преди сключване на договор това, което бъде осигурено като подкрепа от Оперативна програма „Региони в растеж” за висшите училища, за да не се допуска двойно финансиране, като, разбира се, това нещо ще бъде продължено като мониторинг и на етап изпълнение на проектите.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, господин Цонев.

Продължаваме с изказвания от Ваша страна.

Колеги, имате думата.

Заповядайте, господин Колев.

ДЕАН КОЛЕВ: Благодаря.

Представител съм на неправителствени организации, работещи за социално включване и интеграция на малцинствени, етнически групи и маргинализирани групи.

Аз искам да поздравя Управляващия орган за две неща. Първо, затова че предлага тази операция. Наистина, иновативна е и в предходния програмен период по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” не сме имали такава операция. Тогава съм предлагал да имаме и

имаше по-скоро неразбиране за нуждата от такава операция, но безспорно, че тогава, когато имаме 0,5% роми с висше образование и по-малко от 5% турци, няма как да стигнем до желаните индикатори в България в 2020 г. за висшисти, ако нямаме и целенасочена операция.

Второто нещо, за което искам да Ви поздравя е затова, че приехте основната част от предложенията, които направихме на тематична работна група. Мисля, че бяха смислени. Операцията стана по-добра.

Имам два въпроса, които са по-скоро технически, но могат да се окажат за важни неща. Единият ми въпрос: на тематична работна група бяхме предложили и включването на възможен разход за транспорт по компонент 2, като той се отнася преди всичко за случаите, когато става дума за подкрепа на обучението в средни училища.

От наш опит мога да потвърдя, че подсигуряването на транспортни карти за ученици от селата, които да пътуват до средни училища в града води до чувствително увеличаване на среднистите. Включени са разходи за общежития, което специално във висшето образование е много важно. Въпросът ми е и предложението ми е да допълним и с разход за транспорт, като уточнявам, че имам предвид не организирането на автобуси, а по-скоро заплащането на транспортни карти за ученици, а може, разбира се, и за студенти, които се обучават в училища извън техните населени места.

Вторият ми по-скоро въпрос, е свързан с това дали по компонент 2 горната граница на проект не е твърде ниска? Сто хиляди при издръжка на студент по проекта – около 2500 лв., това означава около 40 младежи при тази горна граница. Струва ми се, че за големите университети в България, като Софийския университет, като Великотърновския и т.н., тази граница ще бъде ниска и неатрактивна. Ще се радвам, ако и представителите на университетите кажат дали за тях тази горна граница не е твърде ниска. Става дума за компонент 2.

И един последен въпрос – индикаторите за резултат, този, който се отнася до компонент 2, е дял на подпомогнатите ученици и младежи, които са завършили поне една година във висше училище. Тъй като компонентът

е насочен и към средни училища, дали този индикатор не е недостатъчен? В смисъл – такъв, че част от проектите ще бъдат насочени към повишаване на броя на ученици в средните училища и те няма да доведат изобщо до постигането на този индикатор. Благодаря Ви.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, господин Колев. Използвам случая също да благодаря за конструктивния подход, който представителите на неправителствени организации имаха в хода на обсъжданията на тази и на другите операции в тематичната работна група. Надявам се наистина, че с така представените критерии ще успеем да изпълним амбициозните цели, които сме поставили в програмата.

Започвам с коментара за индикатора за резултат. Преди всичко ние сме го формулирали по този начин с оглед и на характера на операцията, а именно достъп до висше образование преди всичко, така че това е и основният аргумент тук да не включим тази част по отношение на средното образование, което не пречи вече по отношение на самите проектни предложения, които ще бъдат формулирани, да се добави и такъв тип индикатор.

По отношение на разходите за външни услуги, и в момента не сме дали възможност в т. 4 – разходи за организиран междуселищен транспорт за участниците, при необходимост, обоснован от дейностите. Смятаме, че в хода на изпълнение на проектните предложения това от страна на бенефициентите може да бъде обосновано и съответно да се представят за верификация такъв вид разходи.

Аз предлагам наистина по отношение на коментара за горната граница по компонент 2 да чуем мнението и на колегите от висшите училища. За нас в този вид той е приемлив.

Заповядайте.

ИВАН ВЪРЛЯКОВ: Понеже досега се съдържах и вече не мога да не се обадя и аз. Ама, това е горна граница. Защо го коментираме? Тя не е задължителна. Даже можем да направим ограничението за по-ниска граница и вместо да изпишем вежди, да извадим очите.

Не това е притеснително. Притеснителното е ниският ресурс, обаче това е налице, като общ размер. Тоест това, което Вие предлагате, аз го подкрепям напълно.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Професор Денков, допълнение.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Само да допълня, че всички тези детайли в критериите бяха много подробно обсъждани на тематичната работна група за висше образование и там като че ли нямаше разнобой в това отношение. Дай Боже, да потръгне добре програмата, да има повече желаещи, ще намерим начин да намерим и повече средства. За момента не ни е в това проблемът.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

Други изказвания и коментари?

Заповядайте, колеги, от Главна дирекция „Заетост“.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Да, имам някои забележки.

Бих започнал с това, че наистина приветствам представянето на тази операция. Това показва ангажираността към уязвими групи – било то хора с увреждания или пък хора от не толкова привилигировани групи в обществото.

Също приветствам много компонент 2 и това се отнася до тази операция, ние отбелязахме положително конкретната препратка, която се прави към хора, на които им е дадена международна закрила, като търсещи убежище, например.

Знаете, че това е наистина наболял въпрос в политическия дневен ред на Европейския съюз председателят Юнкер свика съвещание с политическите лидери на Балканския регион, включително и Вашата страна, за да може да се обсъдят проблемите с наплива на бежанци в този регион. Както комисар Мариан Тайсън каза преди няколко седмици, имаше една среща с всички управляващи органи по програмите на Европейския социален фонд и също така управляващите органи за осигуряване на храна за най-онеправданите региони, за да може по-добре да се подкрепят тези групи по някои от темите, те бяха експлицитно

описано, а по други – не толкова, но, разбира се, стига техния правен статус да отговаря на критериите на програмата. Разбира се, ние разчитаме на националното законодателство, което транспонира европейската директива, но, разбира се, това е свързано с възможностите за работа, които се предоставят на търсещите убежище, но въпросът е до каква степен Вашата система за мониторинг може да проследи, да отчете броя на хората, които се подкрепят с различните интервенции.

Разбира се, винаги трябва да се вземат предвид недискриминационните мерки по отношение на хората, също така защита на лични данни и така нататък, но е важно да има механизъм да се проследи колко, грубо казано, бежанци, дори ако това включва различни категории хора – колко хора от тази група са защитени. Разбира се, същото се отнася и за ромите, и други етнически малцинства.

Казвайки това, когато погледнем продължителността на операция, периода, това е операцията, която трябва да насърчи интегрирането във висшето образование на две основни групи и това са от една страна хората с увреждания, а от друга страна това са хора от дискриминирани общности.

Продължителността е 2016-2018 г. Имайки предвид, че тук обикновен осе включват училищните години, разбирам, че това е учебна година 2016/2017 и 2017/2018, тоест това са две учебни години, което вече провокира проблема за устойчивостта. Какво ще стане след това? Ако интегрирате хората в системата на висшето образование и тези хора имат икономически трудности и Ве им платите настаняване, издръжка и т.н., след две години какво е стане? Няма нищо по-лошо от това да се даде надежда на хората днес и после да и се отнеме това. Затова имам един общ въпрос за устойчивостта.

Няма ли да е по-разумно да има по-дълъг период? Да има, да кажем, отворено кандидатстване за цялата продължителност на програмата? Защото иначе до каква степен може да се гарантира на хората и на институциите, че следващата година те пак ще имат същата подкрепа, или

пък няма да я имат? Това е основен въпрос за хората, които имат икономически проблеми, които нямат средствата да се издържат, да издържат интегрирането си във висшето образование. Това за мен е ключовият въпрос.

Също това ме води до един друг елемент – тази програма, тъй като тя възнамерява да насърчи, да подкрепя структурни, системни реформи в образователната система, всичко това е добре, ще има многогодишни операции, многогодишни проекти, не само операциите, но и самите проекти и някои от тях ще бъдат с голяма икономическа, парична стойност. Видяхме, преди да обсъдим този случай, че Вие удължавате малко периода за кандидатстване на една друга операция, поради трудностите в изработване на насоките, но въпросът, който може да възникне, и рискът, затова мисля, че трябва много добре да се направи добра оценка на риска и управление на риска, именно че някои от тези операции са доста трудно нещо, те са доста сложни. Например, въпросът за крадитите в университетите, също така и една операция, свързана с въвеждане на механизъм за професионално образование, обучение. Това са нови неща. Има нужда от време, за да се развият. Трудно се бюджетира, което означава, че има висок риск, когато става въпрос за финансовото усвояване и не че няма да бъдат успешни, но вероятно в крайна сметка изпълнението на бюджета ще бъде много по-различно от първоначалното изчисление на бюджета.

И ако трябва да чакаме до края на операцията, да кажем, 2019-2020, тогава програмата ще бъде изправена пред потенциално висок риск от това изведнъж да има голямо неусвояване, защото проектът е похарчил по-малко, отколкото първоначално е замислено и няма достатъчно време да продължи да развие други операции, които биха поели тези останали средства и тогава в крайна сметка, ще бъде изправена пред риска от недостатъчно усвояване, от непълно усвояване на средствата, затова трябва да вземем този риск предвид и да видим как можем да го намалим възможно най-много.

Мисля, че ще бъде изключително важно за многогодишните проекти да имаме по-подробен механизъм за мониторинг, за договаряне, за да мож да се установи, да се определя не само годишния бюджет. Разбира се, има някаква гъвкавост, но това трябва да означава ясно годишно отчитане не само по отношение изпълнението на бюджета, а също така и междинните, крайъгълни камъни, междинните цели дали са изпълнени, защото след една година Вие можете да осъзнаете, че вместо, да кажем, 30% от целите, Вие сте постигнали 5%, което означава, че трябва да ревизирате какво ще правите в следващите пет години. Вие ще постигате ли всички резултати? Ще наваксате ли или не? И като ревизирате резултатите, това означава да ревизирате и бюджета, за да можете да освободите тези средства колкото си може по-рано за други потенциални операции, а не да качакате прекален дълго и може да стане много късно.

Мисля, че по отношение на процедурата за директно възлагане, за много, включително и за подаването на поканите за предложения. Мисля, че е изключително важно от гледна точка на ръководството да има ясни задължения за бенефициентите по отношение на редовно отчитане за поститането на целите, по бюджетното усвояване, и също така някакви големи отклонения от първоначалните прогнози, трябва автоматично да доведат до задължение за ревизиране или на резултатите, или на целите, и това трябва да се направи не само от страна на бенефициентите, а също така Управляващият орган трябва да има право да преразгледа, да ревизира бюджетното разпределение преди края на проекта, защото в противен случай, когато виждам, че много операции, да – те стигат до 2019-2020 г. и т.н., имате риск в последната фаза на оперативната програма да се изправите пред сериозен проблем и да нямате обаче необходимото време, през което да се справите със задачата.

Това е въпрос на разумно управление от страна на всички и мисля, че това не е в разрез с това, което казах, че смятам, че продължителността на тази операция е прекалено кратка. Вие можете да имате дълги операции до толкова доколкото, стига да успеете да въведете правила, които Ви

възможност да наблюдавате, да ги контролирате много от близо и поне всяка година, годишно трябва да го правите, така че това е моето притеснение по отношение на тази операция.

По устойчивостта на подкрепата след тези две години също имаме въпрос. Също и за амбицията на Вашите резултати, но тук ще дам думата на колегата да поговори за това.

ДОРА КРУМОВА: В продължение на думите на господин Сесилио за устойчивостта на проекта, искам да попитам: на базата на какви критерии и каква е логиката на определяне на индикаторите за резултати и по двата компонента.

В първия случай имаме подпомагане на младежите само за една учебна година, всъщност и в двата компонента говорим за индикатор за резултат само за една учебна година, като във втория случай, всъщност и процента на подпомогнатите ученици и младежи е 50% само от всички участващи в програмата.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

Отговор на тези въпроси от моя страна и впоследствие и от проф. Денков и колегата Цонев ще се включат.

Започвам от индикаторите – както е видно, тези индикатори не са дефинирани в Оперативната програма. Те бяха част от обсъжданията в тематичната работна група. До голяма степен те да дефинирани съвместно с представителите на висшите училища, като разликата в процента на двата индикатора за резултат са всъщност и част от дискусията, която имаме по отношение на рисковите характеристики на съответните групи. Ето защо разликата е в полза на младите хора, които са от етническите малцинства, и тези търсещи международна закрила. Затова и процентът за неуспеваемост при тях е по-нисък – 50%. Това е основният аргумент те да се различават.

Също един коментар по отношение на изпълнението на индикаторите. Ние имаме вече опита с първите две операции, за които очакваме проектни предложения, за които разработихме насоки за

кандидатстване, съответно и договори с бенефициентите. Включили сме изричното условие, което е залегнало и в регламента, където Управляващият орган ще санкционира бенефициентите при неизпълнение на индикаторите под 65%, тоест много ясно сме посочили това изискване към бенефициентите при изпълнение на проектните дейности, че ще следим изпълнението на индикаторите.

Може би като допълнение към първите два въпроса, свързани с продължителността на операциите – проф. Денков.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: От изказването на господин Сесилио и на госпожа Крумова мисля, че стана ясно каква дилема всъщност имаме.

От една страна е много важно да има устойчивост. От друга страна трябва ясно да се каже, че това за нас е съвсем нова операция. Дискусиите в тематичната работна група показаха, че има доста неизвестни, както от гледна точка на потенциалната група от хора, които могат да се включат, така и от гледна точка на конкретната реализация и кои са най-важните дейности.

По тази причина ние сложихме първия етап на проекта, първата фаза да бъде с тази продължителност – от две академични години, с абсолютно ясното съзнание, че ние трябва да проследим междинно как се движат нещата и да подготвим следващата фаза без да има никакво прекъсване, но да имаме и съответната гъвкавост, така че да бъдат адаптирани критериите според това, което сме видели.

От наша гледна точка това, което поставяте като изисквания е същото, което и нас ни притеснява, това, което и ние сме се опитали да отчетем. Единствено вече въпрос на техническо решение е дали да се удължава тази операция или, както казахте и Вие, междинно да се проследи как се движат нещата и вече втората фаза да бъде планирана така, че да имаме гладък преход в правилната посока, без никакви прекъсвания.

Лично ние предпочитаме втория вариант и това беше нашето предложение. Готови сме да обсъждаме и други.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Нещо важно по отношение на бележката, свързана с изграждане на система за наблюдение специално на лицата, търсещи закрила, само нещо да добавя.

Ние имаме много активна комуникация с колегите от Държавна агенция за бежанците, която е отговорната българска институция за работа с тази категория лица, така че в този смисъл системата ни за проследяване ще бъде ясно изградена и формирана след консултации с тях, тъй като картината е много динамична по отношение на тази категория лица и движението им от България към други страни от Европейския съюз.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Благодаря много на проф. Денков. Много добре разбирам Вашите притеснения и ги споделям.

Както казах, това е първият път, в който правите това нещо и трябва да можете да тествате механизма, който използвате, за да разберете колко успешен е той. И ние уважаваме това усилие и очакваме той да бъде много успешен. Именно поради тази причина Дора зададе въпрос, свързан с индикаторите за резултат.

Разбирам, че се основавате на съществуващите индикатори, но това, което правим е нещо повече, за да подобрим интеграцията, да дадем повече инструменти на образователните институции и на студентите, така че да им помогнем те да се справят по-добре.

Разбирам, че се изисква една ангажираност от страна на институциите да се подкрепи тази група. И това е много важно.

След като разбирам това и това, че Вие не искате да слагате всичко това в една по-продължителна, по-дългосрочна перспектива, трябва да се инициира процесът с една група хора, в които инвестираме надежда, очаквания и според мен ще бъде много важно в тази връзка да имаме ясно регистрирано, отявлено политическа ангажираност, че всъщност министерството ще продължи да подкрепя тези, които преминават през първата фаза в рамките на един достатъчно дълъг период, за да могат да завършат своето обучение, защото в края на краищата ще имаме студенти, които ще стартират обучението си, но няма да могат да го завършат. Това

не е нашата цел, затова смятам, че за нас ще бъде изключително важно ние тук да постигнем съгласие, че ще получим политически ангажимент за този иновативен подход и че имаме политическа ангажираност, че той ще бъде продължен и че ще бъдат осигурени необходимите средства за това.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Професор Денков, заповядайте.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: От гледна точка на настоящето ръководство, политическото желание, политическата воля я има. Това, което виждам е, че в представените на Вашето внимание критерии не е отбелязано и всъщност моето предложение е да го включим като **промяна в критериите – изрично да се напише, че това е фаза 1**, за да е ясно, че ние поемаме ангажимента, че очакваме да има продължение в тази посока, защото не бих искал без внимателен преглед, набързо да променяме такива важни параметри, като продължителност, бюджет и т.н., защото това е свързано и с други фактори, така че, ако смятате за разумно, да включим изрично текст, че това е фаза 1. За мен това е достатъчно ясен знак, че ние очакваме фаза 2 със съответния бюджет. Може след това финансиране да дойде и от националния бюджет, но ние нямаме различия по въпроса за нуждата от устойчивост на тази операция.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Благодаря много за Вашето предложение. Бих искал това предложение да бъде записано в протокола на Комитета за наблюдение.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Господин Колев.

ДЕАН КОЛЕВ: Извинявам се, че още веднъж вземам думата. То е и по повод бележката на Дора за индикатора за резултат по отношение на компонент 2, и обяснението от страна на господин Модев.

Тогава когато гледах този наистина нисък резултат – 50%, аз по-скоро си го обяснявах с това, че се очаква останалата част от включените по компонент 2 да бъдат преди всичко средношколци, защото компонентът е за средно училище.

Това, което Иван обясни, че има притеснение за голямо отпадане – значи, за такова голямо отпадане, като 50% абсолютно неоснователни са

притесненията. Това, което от Ромския образователен фонд, което години наред финансират стипендиантски програми за студенти от ромски произход показват – там отпадането е много ниско. Но аз по-скоро си го обяснявам с нуждата останалата част да бъдат средношколци, тоест компонентът е и за средни училища и отново поставям въпрос: дали все пак, тъй като тези индикатори, така или иначе, ги няма в Оперативната програма, тоест ние сега ги въвеждаме, дали все пак не е добре да се включи индикатор, който е свързан с дял на подпомагани ученици? Тук е записано: ученици и младежи, които са завършили поне една година от обучението си в средни училища, за да се обяви тази разлика от на пръв поглед 50%, да се вдигне поне до 80%, както е по компонент 1.

И един технически въпрос – ние говорим за две учебни години, че ще бъдат подкрепяни. Чисто технически реално ли е това да може да се случи?

Гледах в Индикативната работна програма за 2016 г. индикативно обявяване на операцията на 21 март, краен срок за кандидатстване – 23 май. Ще има ли толкова време, така че да бъдат одобрени проектите и да се направи мотивационна кампания за учебната 2016-2017 г.?

Мотивационната кампания, особено по компонент 2, е ключова. Има нужда просто да се доведат, да се мотивират и родители, и деца от етническите малцинства и да се включат във висшите училища. Та, въпросът ми е: кога очаквате реалното одобряване на проектите и стартирането им? Дали няма да изпуснем следващата учебна година и да се окаже, че ние всъщност говорим за операция, в която има включена само една учебна година?

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Приемам, господин Колев, коментара по отношение на отпадането на децата от етническите малцинства. Смятаме обаче, че все пак фокусът, както коментирахме по-рано, е преди всичко достъп до висше образование. От наша гледна точка той трябва да бъде запазен в този вид.

Иначе, по отношение на сроковете, които сме дефинирали в индикативната програма, тя затова е и индикативна, това е от наша гледна точка реалистичен срок за подаване на проектни предложения, съответно знаете, че в рамките на минимум месец и половина е необходимо от наша страна да приключим оценката на проектните предложения, така че дейностите на проектите да стартират реално в рамките и на преди началото на академичната учебна година, за да може да се осъществи и информационната кампания.

Дора, заповядайте.

ДОРА КРУМОВА: Аз искам да подкрепя Деан за предложението във втория компонент индикаторът за резултат да стане същият, като в първия – 80% от участващите.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Професор Денков, заповядайте.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Има известно логическо противоречие между коментара, който представи господин Колев затова, че програмата ще стартира вероятно малко преди началото на следващата учебна и академична година. Точно това означава, че първата година всъщност фокусът ще бъде върху децата, учениците, които ние ще подготвим за втората година да влязат във висше образование, затова молбата ми е да не правим набързо такива промени.

Аз мисля, че те бяха обсъдени изключително внимателно на тематичната работна група и логиката е точно такава – в зависимост от това кога точно ще тръгне програмата, усилията да бъдат достатъчно гъвкаво насочени, за да могат първата година да отидат, може би малко по-големи като дял към училищната мрежа, втората година – малко повече, като дял, към студентите, към висшите училища. И всъщност индикаторите доста добре отразяват тази логика, иначе може да се окаже, че попадаме в ситуация, в която няма как да изпълним това, което се поставя като индикатор.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Други изказвания, коментари по критериите и по повдигнатите въпроси, колеги? Не виждам.

Предлагам на Вашето внимание да гласуваме представените критерии за избор на операция „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ с направеното предложение – да се допълни „Фаза 1“, имайки предвид дискусията, свързана с устойчивост на операцията. Който е съгласен, моля да гласува. Благодаря Ви.

„Против“ – няма.

„Въздържали се“ – също няма.

Благодаря Ви, предложението се приема.

Използвам случая, за да анонсирам обедната почивка, която предлагам да бъде от един час. Продължаваме в 13,30 ч.

(След обедната почивка.)

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Уважаеми колеги, да продължим отново със следобедната част от днешното ни заседание.

Към нас се присъедини отново госпожа Ваня Кастрева – заместник-министър на образованието и науката. Тя ще докладва и по т. 8 от дневния ни ред:

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ТЕМАТИЧНА РАБОТНА ГРУПА „ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ“ – ЗА СВЕДЕНИЕ.

Заповядайте, госпожо Кастрева.

ВАНЯ КАСТРЕВА: Добър ден на всички! За мен е изключително удоволствие да видя с какво успешно темпо работи Комитета по наблюдение и навлизаме вече във важната тема за ресор „Средно образование“. Това е дейността на тематичната работна група „Предучилищно и училищно образование“.

Предвид обстоятелството, че вече е приет и публикуван в „Държавен вестник“ новият Закон за предучилищно и училищно образование, за

всички нас е ясно, че политиките в тази област са от изключителна важност.

През изминалия период се проведеха две заседания на тематичната работна група. На тези две заседания – едното беше на 14 юли 2015 г., на което от общо 30 членове на тематичната работна група, в работата на заседанието се включиха 21, като на заседанието бяха представени и обсъдени предложените от Управляващия орган на Оперативната програма проекти на насоки за кандидатстване по следните две операции: „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене („Твоят час“) – Фаза 1”, един изключително очакван от цялата училищна общност проект.

И вторият проект е „Система за кариерно ориентиране в училищното образование”.

По първия проект бяха направени 19 предложения, по втория – 11, като тези предложения, както и оформилата се дискусия преминаха наистина в дух на изключителна толерантност, конструктивен диалог.

По принцип на първото заседание присъстваха 14 от членовете на тематичната работна група, а на второто присъстваха 11.

От направените предложения и коментари по тях на Управляващия орган беше направена таблица, която Вие имате възможност да прегледате и да се запознаете с нея. Тя беше изпратена до всички членове на тематичната работна група.

Третото заседание на тематичната работна група се проведе на 8 септември, съвсем в навечерието на новата учебна година, като на него участваха 19 от членовете и направиха 19 предложения, може би това беше съвсем случайно.

Темата на заседанието беше свързана с обсъждането на предложените от Управляващия орган на Оперативната програма проекти на критерии за избор по операциите „Квалификация на педагогическите специалисти – Фаза 1”, „Ученически практики – Фаза 1” и „Въвеждане на кредити в системата на професионалното образование и обучение”.

При първото обсъждане бяха направени 16 предложения. За всички нас е ясно, че квалификацията на педагогическите специалисти е един изключително важен приоритет в работата на екипа на Министерство на образованието и науката.

По следващите две предложения – операциите за ученическите практики и въвеждане на кредитите, съответно бяха направени по 9 и по едно предложение от членовете на работната група.

За направените предложения и коментари по тях Управляващият орган отново изготви таблица, която беше предоставена на всички членове, а всъщност на Вашето внимание като членове на Комитета за наблюдение. Тя е предоставена не само чрез портала за оторизиран достъп до състава, но и в материалите на настоящето заседание, така че се надявам да сте имали възможност да се запознаете с тях. Готови сме за последващо обсъждане.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, госпожо Кастрева.

Уважаеми колеги, предлагам да преминем към представяне на първите

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ – ФАЗА 1” – ЗА ОДОБРЕНИЕ.

Те са разгледани от тематична работна група „Предучилищно и училищно образование”.

Ще помоля моя колега Стоян Цонев да презентира критериите.

СТОЯН ЦОНЕВ: Благодаря, господин Модев.

„Квалификация на педагогическите специалисти” е операция, която беше изпълнявана и в рамките на предходния програмен период 2007-2013 г. по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, така че тук се опитваме да продължим добрите практики, да коригираме пропуски, които сме забелязали в изпълнението на операцията и да предложим един нов подход за реализирането ѝ в рамките на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”.

Тази операция е в рамките на Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот” и в рамките на Третия инвестиционен приоритет, свързан с подобряване на равния достъп до учене през целия живот за всички възрастови групи.

Специфичната цел е развитие на капацитета и повишаване на квалификацията на заетите в областта на образованието.

Тази операция е насочена на първо място към мотивиране и задържане на млади педагогически специалисти в системата на средното образование, осигуряване на устойчивост и надграждане на добрите практики за качествена промяна в капацитета на педагогическите специалисти, както и за подкрепа на педагогически специалисти за повишаване на тяхната квалификация и професионални умения по отношение на научната, педагогическата, методическата и управленска подготовка и създаване на мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване.

Продължителността на Фаза 1, която предлагаме, е да бъде от 2016 г. до 2018 г., като бюджетът на тази операция да бъде в рамките на 20 млн. лв.

Допустим кандидат предлагаме да бъде Министерството на образованието и науката чрез процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като наборът от допустими партньори, който сме идентифицирали в критериите за избор на операция, са на първо място висши училища, създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование, Центъра за контрол и оценка на качеството на училищното образование, национално представителните организации на работниците и служителите, браншовите организации, работодателите, както и всички други, свободно опериращи на пазара организации, извършващи една или повече от описаните допустими дейности в операцията, която представяме на Вашето внимание.

Какви са допустимите дейности по операцията за квалификация на педагогическите специалисти?

Първо, подкрепя за професионално израстване и развитие на млади педагогически специалисти до 34-годишна възраст.

На следващо място – създаване на мотивация за педагогически специалисти от 35 до 54-годишна възраст, доказали своите професионални качества и развитие на професионалните им умения.

Третата дейност е повишаване на методическата и управленска подготовка, както и създаване на мотивация за развитие и самоусъвършенстване чрез надграждане на управленските компетентности на педагогическите специалисти с управленски функции в образователните институции.

Четвъртата допустима дейност е изграждане на информационна система за квалификацията на педагогическите специалисти, създаване на условия за осигуряване на заместващи учители, нещо, което беше идентифицирано и в рамките на предишната операция по развитие на човешките ресурси, оценка на ефективността и въздействието на извършените квалификационни дейности по операцията, както и, разбира се, популяризиране на проектните дейности и дейности за мотивиране на педагогическите специалисти за включването им в обученията.

Целевата група тук е ясно идентифицирана – педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование.

Допустимите разходи по тази операция са разходи за възнаграждения, като групи разходи ги виждате на този слайт, като в критериите са разбити и на по-детайлно ниво, разходи за командировки, разходи за провеждане на мероприятия, разходи за материали и консумативи, допустими разходи за услуги и разходи за организация и управление.

И на последно място – два слайда за индикаторите.

Индикаторите за продукт по операцията са педагогически специалисти до 34-годишна възраст, включени в програми за повишаване на квалификацията по Оперативната програма най-малко 2 хиляди и педагогически специалисти между 35 и 54-годишна възраст, които са

включени в програми за повишаване на квалификацията, най-малко 15 хиляди.

За резултат имаме също два индикатора: дял на педагогическите специалисти на възраст до 34-годишна възраст, включително, които са преминали успешно курсове за повишаване на квалификацията и още по-важно – са останали в образователната система – 95% минимум, и най-малко... Прощавайте, тук има една грешка в слайда. Не са 95, а на втория индикатор целевата му стойност е 80%, моля за извинение. В критериите е коректно посочен процентът – най-малко 80% да е делът на педагогическите специалисти между 35 и 54-годишна възраст, които са преминали успешно курсове за повишаване на квалификацията по Оперативната програма и са останали в образователната система. Благодаря Ви за вниманието.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, господин Цонев.

Имате думата за въпроси и коментари.

Заповядайте, госпожо Такева.

ЯНКА ТАКЕВА: Благодаря Ви.

Първо искам да благодаря за това, че в тематичната работна група се работеше много коректно, много задълбочено. Бяха обсъдени абсолютно всички тези въпроси, но предполагам, че в допустимите разходи – слайдът, който беше презентирал преди малко, е пропуснато едно предложение на Синдиката на българските учители към допустимите разходи да се прибави и една логистика, една информация, която е необходима за педагогическите кадри, за да могат обективно и да могат да имат възможността доброволно да се включат в тези квалификационни курсове, защото знаем слабостите на Оперативната програма „Развитие на човешките ресурси” за квалификацията на педагогическите кадри. Поради липса на информация, те насила бяха понякога принуждавани да ходят на квалификационни курсове, които не бяха необходими и потребни за тях и затова, ако не представлява някаква трудност, моля Ви към допустимите

разходи да бъдат включени разходи за информационна кампания. Благодаря Ви.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря и аз. Тъй като не съм участвал в тематичната работна група, оставям на колегите – господин Цонев и госпожа Кастрева, ако имат мнение, да го изразят.

СТОЯН ЦОНЕВ: Благодаря, госпожо Такева. Ако мога да насоча вниманието към предпоследната страница в критериите – там, където са допустимите разходи, в т. 4 „Разходи за външни услуги”, последният булет е „Разходи за визуализация и публичност”. Мисля, че това отговаря на очакванията за допустими разходи. В разходите за публичност включваме разходите за информационни кампании и мотивационни дейности, за които мисля, че Вие обръщате внимание.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря. Ако има нужда от преформулиране от някакво доуточняване, открити сме да го обсъдим, но явно колегите са имали предвид този тип дейност.

ЯНКА ТАКЕВА: Аз мисля, че трябва да се преформулира и прередактира точно този запис, за да може да стане по-ясно. Публичността като публичност говори за много по-различни неща, отколкото да кажем, тази информация или информационна кампания, така че, моля Ви, когато си играем с думите, те да бъдат насочени към по-голяма яснота, защото ако има нещо, което пречи на всички нас в тази зала и по принцип, това е, че ние понякога си говорим на неразбираем български език. Благодаря Ви.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Имате ли готовност да предложите редакция?

СТОЯН ЦОНЕВ: Тук има два подхода – единият подход е да оставим тази формулировка като по-обща формулировка в критериите, а в насоките за кандидатстване да бъдем много по-конкретни, за да напишем какво точно може да се включи в рамките на тази дума „публичност”.

Другият подход е в рамките на настоящия формат на Комитета за наблюдение да помислим за текстове, с които да се разшири този булет „Разходи за визуализация и публичност”, включително разходи за

информационни кампании. Просто при втория подход рискуваме наистина да пропуснем нещо, което бихме могли на етап „Насоки за кандидатстване” спокойно да допълним и разширим.

ЯНКА ТАКЕВА: Знаете ли защо предлагам това? Много моля, проф. Денков, да бъда извинена, че вземам думата, но аз смятам, че цялата Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” не е достатъчно позната сред бенефициентите, които – Вие сте Министерството на образованието и науката, но насочена информация към целевите групи и мога да Ви кажа с много примери, че досега всичко, което се работи в тематичните работни групи и това, което се работи в Комитета по наблюдение изобщо не е познато или е познато някъде около 10-12% най-много сред педагогическите кадри, особено за Ос 2 и Ос 3 и затова апелирам действително да имаме една по-добра информационна кампания, за да може хората да бъдат подготвени, защото утре и другиден тези програми ще стартират, а хората трябва да бъдат подготвени за това какво трябва да направят те самите, за да имат нагласата да участват в тези процеси.

И го казвам с много голяма болка, много голямо притеснение и затова, че ние винаги отлагаме в някакъв допълнителен, разяснителен документ да дообясняваме, да доразвиваме и така нататък, това не работи в интерес на качествено изпълнение на този проект, защото аз съм дълбоко убедена, че Оперативна програма за управление на човешките ресурси не изигра тази роля за квалификация на учителите, която ние имаме презумпцията, че трябва да се случи.

И понеже в този проект не искам да се получава и да се случва същото, затова така настоятелно моля да бъдем много, много точни в изказа си, за да можем да имаме резултат, иначе ще похарчим грешни пари без да има някаква принадлежна стойност.

ВАНЯ КАСТРЕВА: По този повод, ако позволите, госпожо Такева, направо **предлагам редакция на текста: „Разходи за визуализация и**

публичност, включително провеждане на информационни кампании и други”.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Съгласна сте, госпожо Такева, чудесно! Това, което мога да кажа от името на екипа е, че всъщност ние напълно споделяме всичките тревоги и желания, които представяте и мога да кажа, че с наличните сили правим всичко възможно. Все пак да припомня, че ние направихме информационна кампания из цялата страна, във всички региони, всичко е достъпно на страницата и от тази гледна точка ние ще продължим каквото можем да правим, но, разбира се, аз съм съгласен, че може още по-системно да се подходи и всъщност много разчитаме и на синдикатите в това отношение. Знаем, че гледаме в една посока и ако сте съгласни тогава с формулировката, която предложи госпожа Кастрева, тя ще бъде включена без никаква съпротива от наша страна.

Други предложения, коментари?

Заповядайте.

СВЕТЛАНА ДОНЧЕВА: Аз имам един такъв въпрос – за съжаление не успях да участвам в работната група, когато се обсъждаше тази операция и може би въпросът ми е нерелевантен, за което се извинявам предварително, но за мен е много важно да се разбере по тази операция въз основа на какво ще се прави избора на обученията, така че те наистина да постигнат ефекта, към който се стреми цялата операция.

Би трябвало да има конкретен анализ на нуждите...

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Моля Ви по-близо до микрофоните, тук не се чу първия Ви въпрос.

СВЕТЛАНА ДОНЧЕВА: Моят въпрос е свързан с ефективността на изразходваните разходи по тази операция и по-точно: по какъв начин ще се осигури механизма, който ще оценява нуждите от обучения, защото сърцевината на тази операция е именно да се повиши квалификацията на педагогическите кадри. Какъв механизъм ще предложи Управляващият орган, така че обученията да бъдат насочени именно към нуждите, които изпитват педагозите в тяхната работа, тъй като това би трябвало да е

основа след това и на оценка на ефективността от тази операция, от похарчените пари. Може би една от критиките по отношение на същата схема от предходния програмен период е именно в това, че нямаше предварителен анализ на нуждите или той не беше достатъчно прецизен, така че обученията да са насочени точно там, където е необходимо.

Виждаме, че и в Стратегията за развитие на педагогическите кадри е записано като един от основните проблеми, че липсват професионални стандарти. И това е предвидено да се случи и тези стандарти да бъдат дефинирани. И те всъщност би трябвало да са основата за оценката на потребностите и оттам и планирането на конкретните обучения. И затова моят въпрос е: как предвиждате да има такъв механизъм, който да прави тази оценка? Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Аз смятам, че госпожа Кастрева ще ме допълни също в отговора, но именно поради това, което споменавате, което беше изразено като мнение и на обсъжданията на операцията на тематичната работна група, ние формулирахме изрично допустима дейност 6, която е оценка на ефективността и въздействието на извършените квалификационни дейности по операцията, като нашето виждане на този етап от страна на Управляващия орган, което, разбира се, е обсъдено и с конкретния бенефициент Министерството на образованието и науката е, че министерството, изпълнявайки тази дейност ще разчита именно на партньорството и на национално представителните организации на работодателите и на служителите, именно за да бъде максимално ефективна, прозрачна и качествено направена тази оценка на ефективността и въздействието на тези дейности през новата операция, която предлагаме.

СВЕТЛАНА ДОНЧЕВА: Благодаря.

ВАНЯ КАСТРЕВА: Защото ние малко трудно Ви чувахме и тук си препредаваме кой какво е чул. Ако става дума за идентифициране на нуждите от квалификация, това е допълнението към въпроса, в крайна сметка идентифицирането на тези нужди може да се случи единствено и

само след задълбочен анализ на изпълнението на предишните форми на квалификация и качеството на средното образование, така че всички дефицити ще стъпят на предишен анализ и съответно ще бъдат изведени заедно и в партньорство с нашите социални партньори, търсейки всякакви обратни връзки за, наистина провеждане на ефективни квалификационни дейности.

СВЕТЛАНА ДОНЧЕВА: Благодаря, това исках да чуя.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: Ако мога да допълня и аз нещо – това не е моята област, така че с известно внимание подхождам. Ако кажа нещо некоректно, поправете ме, колеги, но си спомням какво сме обсъждали в работен формат, за това, че трябва да бъдат включени и инспекторатите, но също така и работодателските организации в тази област точно за да идентифицират нуждите. Това е от тази страна.

От друга страна, министерството ще има активен диалог още в самото начало с висшите училища, за да се дефинира къде имат съответната експертиза, съответния капацитет, за да могат да се покрият тези нужди, така че в края на този начален процес ние ще имаме списъка от нуждите, списъка от експертизата и къде може да се намери, след което колегите от училищната мрежа ще могат да търсят съответните партньори от висшите училища, които да удовлетворят тези нужди.

Това е механизмът, който сме обсъждали. Предполагам, че на ниво „Насоки” той ще бъде направен като методика за реализация, но това беше идейната концепция.

Господин Колев.

ДЕАН КОЛЕВ: Благодаря. Аз искам също напълно да подкрепя и госпожа Такева, и госпожа Дончева. Разберете, от предходната операция по Оперативна програма „Управление на човешките ресурси” има едно сериозно огорчение сред колегите учители и страх да не се повтори това – операцията да се превърне в операция на доставчици на хотелски и хранителни услуги, отколкото наистина за квалификация. Надявам се, че този път ще бъде избегнато това.

Имам два въпроса и се извинявам, ако те са твърде базисни и елементарни. Приветствам това, че е поставен акцент върху учителите до 34-годишна възраст. И аз, когато бях в тази възраст учител, имах огромна нужда от такава подкрепа и е чудесно това. Това, което не става ясно на пръв прочит на операцията, много колеги ще се запознават с нея по този начин, е: каква е разликата в подкрепата и въобще в дейности, осъществявани с учителите до 34 и над 34-годишна възраст?

Моля Ви чисто прагматично да обясните отделни обучения ли ще се правят с по-различни теми? Как ще подсигуриим това, че ще се окаже по-специална подкрепа или просто ще се гледа някакъв квотен принцип – да има включени до 34 години? Ако е вторият вариант, не е достатъчно това като подкрепа.

Колегите, които са до 34 години имат нужда и от допълнителна подкрепа, която вече колегите с по-голям стаж може би нямат нужда в такава степен, макар че тук, пак казвам, не е и важна възрастта на човека, а времето, което той е прекарал в класната стая.

И вторият ми въпрос е свързан с това, че от практическа гледна точка едни от най-успешните обучения, които са в световен мащаб, това е така нареченото ”Учител обучава учител”. Това е нещо, което по другата операция, която днес след обяд ще разгледаме по Ос 3 за квалификация на педагогическите кадри за работа в мултикултурна среда го има като възможност. Ще има ли подобен тип възможности и по тази основна операция или това вече ще зависи от университетите, които ще спечелят съответния търг? Обучението „Учители обучават учители” и включването на такъв тип обучение, то наистина от практична гледна точка е много важно. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря и аз.

СТОЯН ЦОНЕВ: Отново първо ще започна аз и, разбира се, госпожа Кастрева ще добави и допълнителна част от отговорите на въпросите.

По повод първия въпрос: защо сме разделили младите педагогически специалисти в отделна дейност и в отделна група, това е част от

философията въобще на този инвестиционен приоритет 10.3 и тази специфична цел в Оперативната програма. Ако сте обърнали внимание, колеги, в Оперативната програма е поставен специален акцент върху дейностите за мотивиране и задържане на млади педагогически специалисти в образователната система.

Специално по тази операция и по нейната първа фаза ние сме възприели подход, при който тези дейности за мотивиране на младите педагогически специалисти са включени като част от тази голяма операция, въобще за квалификация на педагогическите специалисти.

В допълнение – ние със сигурност бихме предвиждали и допълнителни дейности и операции, свързани с тази целева група, но обособяването им в отделна дейност е свързано и с индикаторите, които имаме заложили в Оперативната програма, които отново са разделени. Имаме индикатори и за младите педагози до 34 години, имаме и за тези, които са между 35 и 54 години, така че всяка една от дейностите допринася за изпълнението на конкретен индикатор за резултат.

Философията на двете дейности не се различава съществено, но просто тук говорим за поставяне на специален акцент върху подкрепата за младите педагогически специалисти и обособяването им в отделна дейност и като отделен индикатор.

По повод и на другия въпрос, госпожа Кастрева ще ме допълни.

ВАНЯ КАСТРЕВА: За нас е от изключителна важност за младите специалисти наистина да бъде създадена една добра база за тяхното задържане и развитие в системата, така че това започва от квалификацията и е важно как ще ги мотивираме, включително и през добрите, интересни форми на квалификация.

По отношение на метода „Учител обучава учител”, това го мислим, но по-нататък ще развиваме тази своя идея във втора дейност, където всъщност ние предвиждаме да обучим учителите си за формиране на знания и умения за въвеждане и прилагане на иновативни технологии и интерактивни методи и средства, защото в крайна сметка, преди да застане

пред своите колеги учителят трябва да бъде достатъчно сигурен в своите знания, умения и компетентности, от една страна. От друга страна, това е широко застъпена форма на квалификация на ниво „Училище” през обмена на добри педагогически практики и на ниво регион, за да могат колегите наистина да почувстват тази увереност.

Тази политика възнамеряваме да продължава да се развива в тази посока, за което от изключителна помощ са ни и нашите социални партньори в лицето на синдикалните и работодателски организации, но особено синдикалните организации много ни помагат за нейното реализиране.

Отделна операция за това на този етап, отделна дейност ние не сме предвидили, но смятаме, че първо трябва да създадем увереност у самите учители, за да могат те самите да продължат да бъдат проводници на тази методи, доста ефективна в системата.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Ако ми позволите и аз да добавя, че по отношение на първия въпрос на господин Колев за разликата между под и над 34 години, аз разглеждам отговорът като част от по-общата идея. Ако ние имаме добра методика за идентифициране на нуждите, те би трябвало да покажат каква е разликата в нуждите на едните и на другите и оттам това, което казаха колегите, че акцентът е, за да се знае, че ние имаме специален фокус върху тези педагогически кадри.

Аз съм сигурен, че методиката ще очертае ясно къде са нуждите и разликите в нуждите на едните и на другите.

Други въпроси и коментари?

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Извинявайте, че Ви прекъсвам и забавям гласуването, обаче имам няколко въпроса, които искам да задам.

Първият въпрос е: защо ограничението на достъпа до този механизъм е до 54 години? Средната възраст на учителите в България е доста над 54 години, така че това е един от проблемите на България и ще бъде и в бъдеще, че ще има доста висока средна възраст на учителите и не само в началното и средното училище, но дори и във висшето образование,

така че има нужда за обновяване на хората, инвестиране в това да се набират млади, квалифицирани хора в образователната система.

Първата ми забележка е, че ограничението до 54 години може да се сметне за дискриминация по възрастов принцип и това е дискриминационна мярка, в крайна сметка, но когато погледнем всички хора, към които искаме да се обърнем ще открием, че повечето хора от персонала в училище е над 54 години, така че смятаме, също така имайки предвид, че насърчаваме активното остаряване и приемаме мерки да удължим професионалния живот на хората, затова смятаме, че какво – не трябва ли да се инвестира повече в хората над 54 години? Мисля, че трябва да говорим за активно остаряване и затова искам да поставя въпрос и да оспоря тази граница, тоест от една страна имаме потенциална дискриминация и другото е, че групата, към която се насочваме всъщност, защото в противен случай ние ще оставим встрани голяма част от учителите и това са хората, които имат най-силна нужда от освежаване, от обновяване на квалификацията си в полза на учениците и образователната система.

Също така по въпроса, който се повдигна за различния обхват на обученията, които се предлагат на тези под 34 години и тези над 34 години. Разбирам, че за тези, които са над 35 години фокусът ще бъде върху информационни и комуникационни технологии, докато тези, които са под 34, те са такова поколение, информационно поколение, така че няма нужда там да се инвестира в тези умения. Те вече са развити, но когато погледна фокуса, акцента за тези, които са под 34 години, това са умения за прилагане на иновативни методи на преподаване, оценяване, по-добро взаимодействие с родителите, със семейството.

Тези, които са над 35 години, нямат ли и те нужда от такова обучение? Няма ли да бъде полезно то и за тях? Затова смятам, че това, което се предлага за тези под 34 години наистина това е нещо, което трябва да се предложи за всички, а пък за тези, които са над 35 години могат освен това и да повишат квалификацията си и в областта на

информационните и комуникационни технологии. Това го оставям Вие да прецените.

Има нещо, една точка, която не е много ясно изразена – допустими дейности, т. V, когато става въпрос за една от целите „Създаване на условия за осигуряване на учители – заместници”. Какви са тези дейности, които се предвиждат за това? Аз не виждам каква е връзката между тези неща.

И накрая, последна забележка за нуждата от повече информация за учителите. Да, определено информацията за възможностите, които се предлагат за учителите, за да подобрят уменията си, да – това е ключово условие за успеха на операцията, но не смятам, че чрез този принцип „Урбия торби” при такива всеобхватни информационни кампании ще постигнем успех. Тези информационни кампании трябва да бъдат много добре насочени и мисля, че това трябва да става чрез училищната организация, тоест според мен директорите на училищата, те имат основна роля в организирането, а това не е просто да се правят кампании по телевизията, във вестниците, които ще мотивират учителите да се запишат на обучение.

Напротив, в самото училище, където са идентифицирани някакви трудности, пред които са изправени учителите, тогава училището по-добре може да идентифицира, да установи кое ще бъде полезно за учителите и къде трябва да се инвестира, в какъв тип обучение трябва да се инвестира. И когато погледна тези точки за популяризиране на дейностите на проекта и също така мотивиране на учителите да се включат в обучение, съжалявам за това, което ще кажа, защото може би и сред Вас има много хора, които са учители по професия, а дори в момента да не я упражняват, но винаги се учудвам от нуждата от мотивация да учиш и то най-вече сред учителите. Това е професията, която трябва да мотивира всички останали да учат.

Ако тези, от които се очаква да мотивират другите да учат, самите те ако не са мотивирани да учат, тогава вече имаме сериозен проблем. Мисля, че тогава трябва да им се препоръча да си намерят друга работа. Буквално,

защото те очевидно нямат призвание да са учители. Аз никога не съм бил учител, нямам опит като такъв, но се страхувам, че и това го каза един от колегите, не си спомням, но имаше нещо такова, като авто-самоорганизиране, но тези дейности, които правим в свободното време, те не си карат да учим. Мотивационните дейности, това са дейности, които се правят в училище. Там се идентифицират конкретните нужди. Ако това е така, това е добре дошло и това може да се свърже с целенасочения процес на предоставяне на информация, но ако говорим за компания на принципа „Урбия торби“ мисля, че няма да има добавена стойност от интервенцията, така че мисля, че трябва да изясним първо ограниченията във възрастта, горната граница, ограничението също така за тези под 34 години и защо само определени дейности за тях има, а не са за всички.

И накрая, терминологията, която се използва в текста. Тя може да е проблематична в крайна сметка. Познавам моите колеги – одиторите. Те искат и сериозно гледат на допустимите целеви групи и имате група под 34 години, имате и друга група между 35 и 54 години, така че бих казал, че хората, които са на 34 години са изключени. Те нито са в долната група, нито в горната група, защото когато си на 34 не си под 34, ама като си на 34, не си и между 35 и 54!

Това е дребен детайл, но ако съм одитор и идвам да го проверя това нещо, ще изключа всички хора, които са на тези години като недопустими, така че много внимавайте като формулирате текста, за да не изключите някоя група.

Спомням си, когато говорихме за инициативата за младежка заетост. Имаше под 25, над 25. Да, може наистина много да се променят нещата по отношение на допустимостта – кой е включен и кой не е. Мисля, че това трябва да бъде ясно, да бъде уточнено и да се избегне тази празнина между 33 и 34 години.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, господин Сесилио.

От наша страна първо – господин Цонев, а след това госпожа Кастрева ще допълни.

СТОЯН ЦОНЕВ: По отношение на уместните коментари на господин Сесилио по отношение на целевата група и за разделянето ѝ в две възрастови групи – потенциалният проблем за изключването на педагогически специалисти, които са над 55 години, за което сигнализира господин Сесилио, смятам, че ние сме го избегнали, имайки предвид формулировката на допустимите целеви групи по операцията, която е „Педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование”.

В целевата група ние нямаме ограничение по отношение на възрастта, тоест ние предвиждаме да включваме в изпълнението на дейностите, като целеви групи, педагогически специалисти на всякаква възраст, всички, които са педагогически специалисти. Ще отчитаме обаче в индикаторите за резултат в двете възрастови групи, защото точно по този начин ние сме ги формулирали в Оперативната програма. Ние сме следвали дословно формулировката на индикаторите за продукт и за резултат, съгласно Оперативната програма, а по отношение на забележката на господин Сесилио затова, че сме предвидили част от дейностите, които да се изпълняват във втората група, например, за ИКТ (информационни и комуникационни технологии), а пък я няма в първата, може би наистина е рационално да ги предвидим и в двете групи, а в резултат на анализа, който предвиждаме да направим за потребностите на целевите групи вече да се прецени, ако се получи концентрация на едно обучение в едната целева група, а не в другата.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Ако ми позволите, да направя едно предложение, което мисля, че ще спести доста дискусии – това, което каза господин Цонев. Целевата група е отворена. Това, което споменах и аз, че ако има правилно дефинирана методика, която трябва да бъде направена на ниво „Насоки на кандидатстване”, всъщност съвсем естествено ще изскочат различните нужди на различните групи и не само по възраст, но също така и по региони, по специалност, по която преподават учителите и от тази гледна точка на мен ми се струва, без да съм специалист в тази

област, че изкуственото разделение на годините в допустимите дейности всъщност не е необходимо, защото различните нужди трябва да излязат по естествен начин от методиката, която анализира тези нужди. Затова с цялото съзнание, че ще имаме специфика под 34 и над 34 години, но и други специфики, **моето предложение е да се махнат в допустимите дейности тези ограничения, свързани с възрастта, да си останат в индикаторите, но всички тези специфики да се отразят в резултат на методиката за идентифициране на нуждите, ако се съгласят колегите експерти.**

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Госпожо Кастрева.

ВАНЯ КАСТРЕВА: Аз много благодаря на господин Сесилио и от своя страна за въпросите, които той повдигна.

Тук бих искала да внеса малко пояснение относно дейността „Създаване на условия за осигуряване на заместващи учители”. Тя е включена, предвид обстоятелствата, че за нас е изключително важно да вървят успоредно двата процеса, както квалификацията на педагогическите специалисти, така и качествен учебен процес, който предполага наличие на заместващи учители по време на квалификация на титулярите по време на учебни занятия. Затова и за да гарантираме качеството на учебния процес, както и да подпомогнем самите училища и да ги мотивираме, за да могат да квалифицират своите учители без да имат притеснения относно обезпечаването на годишния си бюджет, сме предвидили такава дейност, като тук автоматично **предлагам да допълним в допустимите разходи нещо, което ние сме пропуснали – разходи за възнаграждения на заместващи учители.**

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Господин Сесилио, заповядайте.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Благодаря за това изяснение, свързано със заместник-учителите.

Трябва всъщност да се каже, че не става въпрос за едни обикновени заместващи учители, а за учители, които заместват титуляра, когато той е на обучение, защото в противен случай заплатите на заместник-учителите

нямат никакво отношение към операцията, но наистина е хубаво да се гарантира, да се подsigури заместването на тези учители, докато те се обучават.

Аз все още не мога да разбера каква е тук логика. Вие казвате, че по отношение на таргет-групата нямаме никакви ограничения, но след това, това, което виждаме е, че тези, които са над 54-годишна възраст трябва да са училищни директори или заместник-директори, за да участват в обучение. Не вярвам, че хората, педагогически специалисти на тази възраст са на тези позиции. И моят въпрос е: наистина защо да ограничим възможността на хората под 34-годишна възраст по дейностите, които се предвиждат в първата група допустими дейности?

Като контрааргумент това не са или не трябва да бъдат тези, които не се нуждаят от такъв тип обучение. Ами, защо? Те са напуснали университета неотдавна. Ако са били в университет, където са се обучавали да бъдат учители, университетът трябва да им е дал възможност и трябва да им е дал необходимите умения за това, но трябва да кажа, че след пет години или 10 години в сферата на образователната система, тъй като нещата много бързо се модернизират и се развиват, как ще аргументираме? Ние по този начин ограничаваме необходимостта от подобен тип обучение към младите специалисти.

Според мен за всичко това не трябва да има никакви възрастови ограничения, не трябва да се ограничават нито по-младите, нито по-възрастни, тук трябва да имаме само педагогически специалисти, а след това признавам, че за тези над 35-годишна възраст трябва да има целенасочено обучение по компютърни и информационни технологии. За мен това е най-логичният подход.

Ако нямате никакви емпирични данни, които демонстрират, че уменията, които искате да развивате по т. 1 е наистина слабост на преподавателите под 34 години, но, така или иначе, имаме нужда от повече доказателства за това.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Благодаря на господин Сесилио.

Нашето предложение, с което се надявам да добиете допълнителна увереност в целта на операцията: в допустимите дейности 1 и 2 се обединяват, като премахваме възрастово ограничение и в новата дейност. В частта „Допустими разходи за възнаграждения на заместващи учители”, като допълваме с конкретен текст, който ще го предложи госпожа Кастрева.

ВАНЯ КАСТРЕВА: Конкретният текст по фактически допустимите дейности: „V. Създаване на условия за осигуряване на заместващи учители на титулярите учители, участващи в квалификационните дейности по време на учебен процес”.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Има ли други коментари и бележки, колеги?

Заповядайте, господин Колев.

ДЕАН КОЛЕВ: Благодаря. С риск малко да разгневя и колегите от Европейската комисия, и колегите от Управляващия орган, предложението на проф. Денков, както и на господин Сесилио, което сега става и предложение на Управляващия орган, са съвсем логично на фона на сегашния вид на операцията, когато дейност 1 и дейност 2 не съдържат принципно различни обучения.

Държа да подчертая това, че младите учители като тук имам предвид не само и не толкова възрастта, а учителят, който стъпва за първа-втора година в класната стая, имат нужда от допълнителна подкрепа и тя е различна от университетската подкрепа. Младият учител стъпвайки, дори идвайки от университетската скамейка, има нужда от допълнителна подкрепа за това как да се адаптира спрямо конкретните условия в съответното училище, как да придобие по-голяма увереност при контактите с учениците и т.н.

Понастоящем какво се случва? Обичайно този вид наставничество се прави от така наречените „Методически обединения”. Във всяко по-голямо училище има методически обединения на учителите по история и философия, по математика и природни науки и т.н. или се прави от учител-

наставник. Аз също имах колега, който буквално ме хвана за ръчичката и първите часове с него си дискутирах реакция на ученици, как да приземя нивото, защото университетското ниво е високо в сравнение с нивото, когато влезе в класната стая.

Подобна подкрепа е изключително необходима и затова аз мога да Ви предложа: нека наистина да обединим дейност 1 и дейност 2, но в същото време нека да включим дейност, която да е – сега, може да се измисли като подкрепа за млади специалисти, подкрепа и наставничество за млади специалисти и в допустимите дейности да включим това.

Съзнавам, че това го хвърлям в пространството, но има го и в Закона за предучилищното и училищното образование, да включим и разходи за учители-наставници. В Закона за предучилищното и училищното образование това нещо го има. Съмнявам се, че през държавния бюджет скоро ще се направи като национална програма. Има огромна нужда от това. Този разход няма да е голям, но е по-добре да дадем тази възможност и това да е специфичната подкрепа, която ще получат учителите, които за първи път влизат в класната стая. Има нужда от такава подкрепа.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Ако ми позволите, нека да разделя двата въпроса, които отново се преплетоха в това изказване.

Единият въпрос е дали да има формално възрастово ограничение и тук мисля, че и с колегата Сесилио, и с другите колеги сме единодушни, че от него няма нужда, ако бъде коректно дефинирана методика, която дефинира конкретните дефицити, които трябва да се запълнят и ако там има млади учители, тази методика трябва да извади нуждите точно на тези млади учители. Така че ние нямаме различие в това, че ще има специфика, а имаме различие как да бъде направено в момента. Просто слагането на един етикет „Това са млади учители”, според мен, не е достатъчно, за да реши проблема.

Много по-коректно би било, много по-ефективно би било, ако дефинираме методиката и аз знам, че можем да го направим, когато подготвяме насоките за кандидатстване, така че самите млади учители да

могат да кажат: „Аз имам нужда от това и това”, техните по-опитни колеги също могат да дефинират: „Младите учители имат нужда от това и това”, и тогава всичко, за което казвате, то ще се появи естествено в резултат на тази методика.

Колкото до второто предложение за допустимата дейност, тук госпожа Кастрева подсказва, че това менторство влиза в длъжностните характеристики на тези учители и ако го дефинираме по този начин, по който беше дефинирано, би било двойно финансиране и оттам поне в този му вид не е допустима дейност. Мисля, че даже беше обсъждано по време на работните групи.

Други коментари, предложения?

Ако няма, предлагам да гласуваме.

Може ли, господин Цонев, да дефинирате допълненията, за да бъдем точни и прецизни?

СТОЯН ЦОНЕВ: Критериите за избор на операция във вида, в който проф.Денков ще ги подложи на гласуване ще включват четири редакции.

Първата редакция ще бъде обединяване на първа и втора дейност в една дейност.

Втората ще бъде, че няма да има възрастово ограничение в тази нова обединена една дейност.

Третата редакция е свързана с формулировката на допустима дейност V., която ще я разширим и ще звучи: „Създаване на условия за осигуряване на заместващи учители на титулярите учители, участващи в квалификационни дейности по време на учебния процес”.

И последната редакция е свързана с добавянето на допустими разходи за възнаграждение на заместващи учители.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Който е съгласен с така дефинираните критерии и промените, които току-що чухте, моля да гласува. Благодаря Ви.

„Против” има ли някой? Няма.

„Въздържали се” – 2, Министерството на образованието и науката.

Приема се предложението, благодаря Ви.

Пристъпваме към следващата точка.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Уважаеми колеги, продължаваме със следващите

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „УЧЕНИЧЕСКИ ПРАКТИКИ – ФАЗА 1”.

Отново господин Цонев ще представи на Вашето внимание критериите.

СТОЯН ЦОНЕВ: Уважаеми колеги, както госпожа Кастрева спомена в началото, това беше една от операциите, които обсъдихме в рамките на тематичната работна група – Фаза 1 на операция „Ученически практики”.

Отново продължаваме дейност, която беше финансирана и в рамките на предходния програмен период в рамките на Четвъртия инвестиционен приоритет на Приоритетна ос 2 е „Образование и учене през целия живот”. Този приоритет е свързан с подобряване на адекватността на системите за образование и обучение спрямо пазара на труда, а специфичната цел е първата – за повишаване броя на учениците в професионалните училища и адаптиране на професионалното образование и обучение към нуждите на пазара на труда.

Целите на операцията са подобряване на връзките между професионалното образование и обучение и бизнеса, насърчаване на образованието в областта на инженерните, техническите и природните науки и по професионални направления с приоритетно значение за икономиката, подобряване на перспективите за успешна реализация на завършилите професионално образование и обучение на пазара на труда, както и изграждане на мрежи между професионалните училища и бизнеса и подобряване на практическите умения на ученици за работа в реална работна среда, както и компютърните им умения, като основно изискване на информационното общество.

Тук предлагаме отново допустим бенефициент да бъде Министерството на образованието и науката чрез процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като тук правим едно уточнение в критериите за избор на операция, че училищата, които са създадени съгласно Закона за народната просвета могат да участват в техническото или финансово изпълнение, включително да извършват разходи, като конкретният механизъм за това ще бъде утвърден от страна на конкретния бенефициент.

Продължителността на операцията да бъде за период от две години – от 2016 г. до 2018 г., две учебни години, а бюджетът да бъде в рамките на 10 млн. лв.

Допустимите дейности по тази операция са: подкрепа за създаване и функциониране на учебно-тренировъчните и/или други форми на учебни или тренировъчни фирми чрез дейности за информиране и въвеждане в професията, за формиране на начални професионални умения, предприемачески умения и компетентности за работа в екип и ефективна комуникация. Това е нова дейност по тази операция в сравнение с проекта, изпълняван по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, като това е ангажимент, който е заложен и в Оперативната програма за подкрепа на учебно-тренировъчните фирми.

Втората дейност е подкрепа за практическото обучение на учениците от професионалните гимназии чрез допълнителни практики в реална работна среда, включително конференции, публични събития, форуми, касаещи училището и бизнеса.

На следващо място – организация на обучението на място от страна на училището, провеждането на практиката в реална работна среда и удостоверяване на резултатите и отново нова дейност по тази нова операция по новата Оперативна програма – изискването към конкретния бенефициент Министерството на образованието и науката да извърши качествен анализ на резултатите от проведените практики.

Допустимите целеви групи са три: от една страна педагогическите специалисти в системата на училищното образование, основната целева група, разбира се, са ученици, и третата са наставници от работодателите.

Допустимите разходи по тази операция са разходи за възнаграждения, разходи за командировки на експерти и на педагогически персонал, разходи за материали и консумативи, друга група разходи са разходите за стипендии на ученици за допълнителни практики и разходи за организиране на мероприятия, разходи за организация и управление и разходи за външни услуги, като в частта „Разходи за външни услуги” са и разходите за публичност и визуализация.

Накрая завършваме с индикаторите за продукт и за резултат.

Индикаторите за продукт са три. Искаме да имаме най-малко 2000 ученици, които участват в дейности по Оперативната програма в подкрепа на професионалното образование в направления от приоритетно значение за икономиката, най-малко 8000 да са учениците, участващи в дейности по практическо обучение в реална работна среда и най-малко 350 да бъдат новосъздадените учебно-тренировъчни фирми, а индикаторът за резултат е един – дял на учениците в гимназиален етап, обучаващи се в професионални гимназии от включените в дейности по Оперативната програма. Благодаря за вниманието.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, господин Цонев.

Имате думата, колеги, за изказвания.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Много накратко искаме да Ви похвалим за подготовката на тази операция. Наистина тя е в хармония с всички указания за подобрене на образователната система и връзката с икономическата реалност. По този начин се улеснява прехода от образование към пазара на труда. Това е напълно в хармония с препоръките на Съвета, защото целта на образователния план е чрез развитие на практики да се придобие трудов стаж и да се улесни навлизането на завършилите университета на пазара на труда, така че единствено можем да Ви похвалим за това.

Само едно нещо в текста малко ме учуди. Това е описанието по отношение на стажовете да се насърчат повече публично-частни партньорства и се казва – образователна инфраструктура, училища, които отговарят на изискванията. Мисля, че когато казвате „образователна инфраструктура” имате предвид общия смисъл, защото не се предвиждат инвестиции за образователна инфраструктура, така че можем малко да е подвеждащо. Не знам как може да се поясни, защото може да се разбере, че все едно инвестираме в инфраструктура, което въобще не е така.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, господин Сесилио. Бележката е абсолютно уместна и възприемаме този текст да отпадне от текста на описанието.

Професор Денков, заповядайте за допълнение.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Може би е добре за колегите, които не са толкова близо до този процес, да кажа, че това е само една малка част от усилието, което правим и ще направим за директна подкрепа на професионалното образование и обучение, включително и на дуалното обучение.

Както в почивката обяснявах на някои от колегите, след отварянето на Приоритетна ос 1, дейностите за наука, които бяха изключително трудни за програмиране и след това за подготовка на критериите, нашият следващ най-висок приоритет ще бъде професионалното образование и специално дуалното обучение, така че за следващия Комитет за наблюдение ние планираме да имаме готови операции, които да бъдат силно насочени в тази посока – към дуално обучение и някои други елементи на професионалното образование.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, проф. Денков.

Колеги, други желаещи за изказвания и коментари? Не виждам.

Предлагам да пристъпим към **гласуване на критериите за избор на операция и ученически практики – фаза 1, с редакцията, която въведохме в частта „Кратко описание и аргументация за изпълнение” да отпадне точката за образователна инфраструктура в**

професионалните училища, която отговаря на изискванията на съвременното производство.

Който е съгласен, моля да гласува.

„Против” – няма.

„Въздържали се” – 2.

Благодаря Ви, приема се предложението.

Преминаваме към представяне на следващите

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „ВЪВЕЖДАНЕ НА КРЕДИТИ В СИСТЕМАТА НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ”.

Думата има госпожа Калоянова, заповядайте.

СВЕТОМИРА КАЛОЯНОВА: Уважаеми колеги, днес в личен план и като експерт съм много щастлива да представя пред Вас точно тази операция, не само затова защото професионалното образование и обучение ще бъде сред приоритетните области на политиките на Министерството на образованието и науката, но защото чрез тази операция се въвежда един нов, съвременен модел за прозрачност на квалификациите, който се вписва в контекста на приетата преди няколко години Национална квалификационна рамка, така че знанията, уменията и компетентностите, когато се завършва определен професионален цикъл или се придобива конкретна професия стават ясни, прозрачни и съвместими със съвременните европейски измерения и политики в тази област.

Тази операция попада в Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот” на Оперативната програма.

Под инвестиционният приоритет 4, свързан с подобряване на системите за образование и обучение спрямо изискванията на пазара на труда, за осигуряване на плавен и обоснован преход от образование към първото работно място.

Специфичната цел е свързана с броя на учениците, завършили професионални училища и адаптирани към професионалните условия за труд по отношение на пазара на труда.

Конкретната цел на операцията е свързана с изграждане на практически пътища за въвеждане и прилагане на основните принципи и характеристики на Европейската система за натрупване и трансфер на кредити в професионалното обучение, така наречената система ECVET.

Продължителността на операцията е в рамките на две години.

Общият бюджет възлиза на 2 млн. лв., като допустим кандидат е Министерството на науката и образованието с допустим партньор Националната агенция за професионално образование и обучение. Асоциирани партньори могат да бъдат национално представителните организации на работниците и служителите, браншовите организации и работодателите.

Конкретните допустими дейности, които сме предвидили в рамките на тази операция да бъдат извършвани, е разработване на държавни образователни изисквания п 20 професии чрез въвеждане на така наречените „единици резултати от ученето”. Това е основата на кредитната система – единиците резултати от ученето.

Предвиждаме да бъдат разработени модулни учебни пакети, учебни планове, програми, както и национални изпитни комисии за 20 комисии чрез постигане на резултатите от учене, фиксирани в държавните образователни изисквания.

По операцията предвиждаме дейности, свързани с провеждането на обучения на учители, преподаватели, експерти, представители на социалните партньори, тоест една сериозна кампания за обучаване на всички заинтересовани институции, които са свързани по един или друг начин в контекста на ECVET.

Ще бъдат провеждани кръгли маси, работни срещи, национални обучителни семинари в отделните области с участието както на учителите,

така и на директорите на професионалните гимназии, преподавателите в центровете за професионално обучение и други заинтересовани страни.

Очакваме да бъде разработено и специфично методическо ръководство за разработване на модулните учебни пакети за въвеждане на новата учебна документация, която ще бъде разработена също така на модулен принцип за 20-те пилотни професии, за различните професионални направления и с различна степен на професионална квалификация, съответстваща на отделните нива на Националната квалификационна рамка, а така също и на рамката на квалификациите в Европа за учене през целия живот.

Допустимите целеви групи, това са експертите от Министерството на образованието и науката и Националната агенция за професионално образование и обучение, педагогическите специалисти, включително и тези, които са начело на отделните обучаващи институции и, естествено, учениците.

Има шест допустими групи разходи, които ще бъдат считани за необходимо присъщи. Това са разходите за провеждане на конкретните мероприятия, конференции, семинари и обучение, разходи за експертни проучвания и изследвания, разходи за счетоводни услуги, визуализация, публичност, естествено за командировки, за материали и консумативи. Необходими присъщи разходи са тези, които ще бъдат свързани с организацията и управлението на проектните дейности, както и разходи за възнаграждение на лица, които пряко ще бъдат ангажирани с изпълнения на конкретните дейности.

Индикаторите за продукт са да бъдат разработени 20 държавни образователни изисквания за придобиване на квалификация за 20 пилотни професии от списъка на специалностите на професионалното образование и обучение, които ще бъдат в контекста на единици резултати от ученето. Ще бъдат разработени 20 учебни пакета за 20 професии пак от този списък за постигане на резултати от ученето, определени в държавните образователни изисквания. Хиляда обучени ще има най-малко вследствие

проведените обучителни семинари за разработване на модулни учебни планове и модулни учебни програми и национални изпитни програми също. 20 обичени екипа ще има за разработване на държавни образователни изисквания за придобиване на квалификации по професии от списъка на професиите за професионално образование и обучение.

Индикаторите за резултат са три и са 120 професионални гимназии и центрове за професионално образование, които ще обучават по тези пилотни професии, 1500 ученици трябва да са започнали обучението си по новите модулни учебни програми в съответствие с новоприетите държавни образователни изисквания и 500 обучаеми в центровете за професионално образование, които успешно са праминали най-малко един обучителен модел по новите държавни образователни изисквания.

И в заключение бих искала да кажа, че чрез тази операция, чрез въвеждане на кредитната система ECVET в професионалното образование и обучение, се прави пряка връзка с кредитната система ИСИТИЕС в системата на висшето образование и това ще бъде един плавен преход в бъдеще за признаване на тези кредити в системата на висшето образование. Дай Боже, това да се случи по-скоро! Благодаря Ви за вниманието!

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, госпожо Калоянова

Уважаеми колеги, имате думата.

Господин Киряков, заповядайте.

КИРИЛ КИРЯКОВ: Добър ден от мен!

Кирил Киряков се казвам, от Европейската комисия.

Вземам думата само и единствено, за да отбележа нашата удовлетвореност, че това е първата операция в сферата на професионалното образование, която по новата Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” е била одобрена.

Ако си спомняте, на предишния Комитет ние направихме тази препоръка и оттук насетне това, което ще очакваме, разбрах от проф. Денков, че предстои Министерството на образованието и науката да

концептуализира политиката си в сферата на професионалното образование така щото, надявам се, на следващия Комитет през пролетта на следващата година ние да имаме и допълнителни операции, тоест да използваме Европейския социален фонд като основен инструмент за подпомагане на професионалното образование в България, каквато е една от стратегическите цели на нашия Европейски социален фонд.

Няма друга сфера от цялата система на образованието, която в толкова чист вид да илюстрира идеите, заради които е създаден Европейския социален фонд, а именно това е професионалното образование. В този ред на мисли приветстваме факта, че на този Комитет започваме с първата, безспорно много важна операция, тъй като във всяка една образователна степен ние започваме от така наречените „държавни образователни изисквания”, без тях не може. Благодаря Ви.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, господин Киряков.

Професор Денков, искахте думата – заповядайте.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Само няколко изречения.

Струва ми се, че през последните месеци политиката на министерството беше напълно изчистена като концепция и вече сме в другата фаза и това е фазата на реализация. Всъщност аз лично поемам инициативата, ако можем следващия Комитет за наблюдение да го направим веднага след като сме готови с критериите за операции специално за дуалното обучение, тъй като искаме да влезем в следващата учебна година. И няма да се изненадате, ако Ви помолим да дойдете пак някъде януари-февруари. Ще направим всичко възможно в най-кратко време да бъдем готови, защото смятаме за изключително важни тези операции. И отново работим тук заедно с колегите – госпожа Кастрева, дирекциите, има пълно съгласие в това отношение.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Заповядайте!

КИРИЛ КИРЯКОВ: Само да отбележа, че не е необходимо, колеги да правим специализиран Комитет, разбира се винаги е добре дошло. Бихте

могли и на писмена процедура тези операции да бъдат разгледани. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Да, това е другата работеща възможност.

Други колеги, които желаят да вземат думата по отношение на представените критерии? Няма.

В такъв случай предлагам да минем в режим на гласуване.

Който е за приемане на така представените критерии за избор на операции и въвеждане на кредити в системата на професионалното образование и обучение, моля да гласува. Благодаря Ви.

„Против”? Няма.

„Въздържали се” – Министерство на образованието и науката и Националната агенция за професионално образование и обучение.

Благодаря Ви, колеги, приема се предложението.

С това дневният ред за днешния ден приключи.

Желая Ви ползотворен следбяд, а утре отново в 9,00 ч. Продължаваме своята работа.

Заклучителни думи от страна на госпожа Кастрева, заповядайте.

ВАНЯ КАСТРЕВА: Позволете ми в края на заседанието да изразя своята благодарност като ръководител на тематичната група „Предучилищно и училищно образование” към всички наши социални партньори, към Министерство на финансите, което беше наистина сигурен партньор във вземането на важни решения и за бележките на господин Сесилио, които съм убедена, че усъвършенстваха и операцията ни за квалификация на педагогическите специалисти.

Надявам се в същия конструктивен дух да мине и следващият ни работен ден!

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, госпожо Кастрева.

Господин Сесилио, заповядайте.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Много Ви благодаря за това, че м дадохте думата. Само искам да помоля Комитета за наблюдение да разгледа една промяна в дневния ред, тъй като ние трябва да оптимизираме нашите

посещения в София и може би не всички клеги ще могат да станат докрая на заседанието, така че може ли утре да започнем с една от последните точки – т. 22 – информацията за състоянието, за изпълнението на предварителните условия? Ако може. Благодаря Ви.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря и аз. От наша страна има готовност тази точка да бъде първа в работата ни в утрешния работен ден, така че формално можем да гласуваме тази промяна и сега.

Който е съгласен т. 22 „Информация за изпълнение на тематични предварителни условия и напредъка в плана за действие за изпълнение на неизпълнените предварителни условия” да стане първа в обсъжданията в утрешния ден, моля да гласува. Благодаря.

„Против” – няма.

„Въздържали се” също няма.

Приема се и в такъв случай, колеги, утре от 9,00 ч. Продължаваме своята работа отново в тази зала.

Приятен ден!

(Закрито в 15,05 ч.)

23 октомври 2015 г., петък

(Открито в 9,10 ч.)

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Продължаваме деловата работа на Третото заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Както вчера гласувахме, започваме с

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ТЕМАТИЧНИТЕ ПРЕДВАРИТЕЛНИ УСЛОВИЯ И НАПРЕДЪКА В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПРЕДВАРИТЕЛНИ УСЛОВИЯ – ЗА СВЕДЕНИЕ.

Тези предварителни условия имат отношение към нашата Оперативна програма.

Както знаете, към момента няма неизпълнени тематични предварителни условия в частта „Образование“. Това, което все още не е изпълнено или е в процес на изпълнение е в направление „Научни изследвания и иновации“, наличие на национална или регионална стратегия за интелигентно специализиране в съответствие с Националната програма за реформи.

Какъв е статусът на изпълнението на това условие? Накратко искам да Ви запозная с Решение на Министерския съвет № 761 от 6 ноември 2014 г., с което е одобрен проект на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г. По този начин е изразена националната подкрепа и съгласие по формулираните визия, цели и области на специализация на иновационната стратегия.

Разработен е план за действие. Отварям една скоба – тук водеща институция са нашите колеги от Министерство на икономиката.

В изпълнение на плана за действие са предприети следните действия: сформирана е регионална партньорска мрежа, сформирана е междуведомствена работна група за координация на мерките за развитие

на иновациите, приложните изследвания, където са включени представители на екипите по споразумението за партньорство между България и Европейската комисия по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност”, Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” и Програма за развитие на селските райони.

На 12 май 2015 г. със свое Постановление № 116 Министерският съвет създаде и Съвет за интелигентен растеж, като на основание на това постановление със своя заповед от 25 май 2015 г. министър-председателят на Република България определи и състав на Съвета за интелигентно развитие.

Секретариат на Съвета е Дирекция „Програмиране на средства от Европейския съюз” в администрацията на Министерския съвет, а оперативно звено е Дирекция за икономическа политика в Министерството на икономиката.

Оттогава досега са проведени шест регионални срещи по инициатива на Министерство на икономиката съвместно с Министерството на образованието и науката, както и други шест регионални събития, които бяха организирани от нашето министерство с включени колеги от Министерство на икономиката. Отделно от това бяха проведени четири тематични срещи, както и годишна национална среща във връзка с работата на Съвета за интелигентно развитие.

По отношение на механизма за мониторинг е поискана експертна помощ от колегите от Европейската комисия. В процес на формиране е административна партньорска мрежа като към момента е определен и съставът на работната група.

Проведена е допълнителна среща с представители на областните управи за уточняване на регионалния фокус на тематичните области, както и е приета предложената бонус-схема като база за допълнителна регионална специализация.

Разработено е и изменение на приложение 1 към Иновационната стратегия за интелигентна специализация, където е отразено изпълнението

на плана за действие, допълнителният регионален и тематичен фокус и измененията в организационната структура, както и нови насоки за присъединяване на научно-изследователската инфраструктура. Това изменение е изпратено за съгласуване на колегите от Европейската комисия след проведена обществена консултация.

Като част от предварителното условие по отношение на иновационната стратегия в момента ние сме в процес по актуализиране на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г., която, припомням, бе приета с Решение на Народното събрание през 2011 г. стратегията осигурява стабилна рамка за развитието на изследователските институции и научната и иновационна дейност в България за период от десет години като съдържа всички необходими реквизити, изискващи се в предварителните условия за европейските структурни и инвестиционни фондове. Освен това стратегията се придружава от тригодишен план за действие за периода месец август 2011-2014 г., като в момента всъщност в процес е актуализиране на този план за действие.

Със заповед на нашия министър от 25 август 2015 г. е създадена работна група, която да извърши преглед и актуализация на националната пътна карта за научна инфраструктура и Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г. В тази връзка е приет предварителен многогодишен план за включване в бюджета на министерството и определяне на приоритетите на инвестициите, свързани с приоритетите на Европейския съюз и при целесъобразност, с Европейския форум за стратегии за научно-изследователски инфраструктури.

Другото предварително условие, което все още не е изпълнено и е със статус „частично изпълнено” е по отношение въвеждане на Национална стратегическа рамка на политиката за приобщаване на ромите. Припомням, че на 5 януари 2012 г. беше приета Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите, както и план за действие,

съответно по отношение на изпълнение на оценката на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите трябва да бъде осъществена чрез мониторинг на изпълнението на плана за действие за изпълнение на тази стратегия. Напредъкът се отчита в административен доклад и не изключва прилагане на други форми за наблюдение и оценка.

През месец април тази година въз основа на получена информация от отговорните институции се изготви първия административен мониторингов доклад за изпълнение на Националната стратегия, като докладът бе приет от Министерския съвет на 7 май 2015 г.

В момента се разработват основните функционалности на системата за мониторинг и контрол за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите, като срокът за приключване е декември 2015 г. Обявени са две обществени поръчки по две от дейностите на системата за управление и мониторинг. Това включва информиране и публичност, както и за преглед, мониторинг и оценка на законодателство, аналогични структури, аналогични информационни системи, добри практики, както и за изграждане на системата от заинтересовани лица, които да подават информация към системата.

Към момента е подготвено искане до управляващия орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” за удължаване на срока за изпълнение на проекта до 31 декември 2016 г., което ще бъде предложено за разглеждане на предстоящото заседание на Комитета за наблюдение на колегите от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” през месец ноември тази година.

Това е накратко информацията, свързана с изпълнението на тематичните предварителни условия. Ако има желание за допълнение от страна на нашите колеги от водещите институции по изпълнение на тези предварителни условия, заповядайте, както и за коментар на колегите от Европейската комисия.

Господин Галага, заповядайте.

ФРАНСОА ГАЛАГА: Много благодаря, Иван.

Добро утро на всички!

Само исках да кажа няколко думи за състоянието по отношение на тези предварителни условия, които са свързани с иновациите. Разбира се, че е важно да знаем какви са последните действия, които са направени, за да може да се постигнат останалите крайъгълни камъни в Стратегията за интелигентна специализация.

Вярно е, че резултатът от дейностите, които са извършени през последните месеци водят до създаването на едно допълнение към Стратегията. Ето, през ноември 2014 г., но едно от важните неща, които трябва да се направят заедно с външните експерти, които ще работят в тясно сътрудничество с българските власти и Комисията, е да може всички дейности да доведат до една окончателна версия на Стратегията за интелигентна специализация, което е свързано с процеса на управление, което също трябва да уточни приоритетите и това да бъде ясно заложено в един окончателен вариант на документа. Там трябва ясно да бъдат посочени съответните министерства.

Трябва да обърнем внимание на нещо друго, за което настоявахме през последните месеци. Всички тези разсъждения и тази работа се извършва в тясно сътрудничество с двете министерства, които са най-засегнати, водещи и това е Министерството на икономиката и Министерството на образованието и науката, защото всички разсъждения, цялата тази важна работа, която трябва да доведе и това, което се прави в работната група, разбрах, че е направена такава работна група, за да може да се осъвремени пътната карта за инфраструктурата, и Националната стратегия за научни изследвания и трябва да се вземат предвид всички новости по отношение на интелигентната специализация. Всичко това трябва да се вземе предвид заедно с нещата, които се разглеждат и от Министерство на икономиката, например, приоритизиране на бюджетите, това също трябва да се уточни от заинтересованите страни. Това е работа, която все още не е свършена.

Трябва отново да си припомним колко са важни тези предизвикателства, защото вчера видяхме с одобрението на центрoвете за върхови постижения, за компетентност. Трябва да Ви кажа, че при интелегентната специализация това ще бъде дори още по-важно, за да може да се постигнат конкретните цели и дейности, които все още трябва да се разработят, за да се постигнат тези специфични цели.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Други желаещи по отношение на тази тема? Няма. Благодаря Ви.

Така формулирана в дневния ред, тази информация не подлежи на гласуване, а е само за сведение на членовете на Комитета за наблюдение.

Ние, разбира се, продължаваме своите усилия по изпълнението на тези тематични предварителни условия.

Преминаваме към тази част от дневния ред, която е свързана с представяне на работата на тематичната работна група за активно социално приобщаване чрез образование.

Давам думата на госпожа Ваня Кастрева, за да представи тази информация.

ВАНЯ КАСТРЕВА: Добро утро на всички с пожелания за ефективен предиобяд.

Бих искала с няколко думи да представя работата на тематичната работна група „Социално приобщаване чрез образование” – група, която активно и в много конструктивен дух проведе свои две заседания през изминалия период.

Второто заседание на тематичната работна група се проведе на 14 юли 2015 г. Активно се включиха 14 от членовете на работната група. На това заседание бяха предложени и обсъдени предложените от Управляващия орган на Оперативната програма проекти на насоки за кандидатстване за следните операции: „Осигуряване на условия и ресурси за изграждане и развитие на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на включващо образование”, по което бяха

направени 13 предложения; „Образователна интеграция на учениците от етническите малцинства и търсещи или получили международна закрила”, обсъдени и формулирани 6 предложения и „Подкрепа за предучилищното образование на децата в неравностойно положение”, също с активно включване и направени 6 конструктивни предложения.

Второто заседание в този период, но трето по ред за групата, се проведе на 9 септември 2015 г., на което участваха 16 от членовете на работната група. На него бяха представени и обсъдени предложените от Управляващия орган на Оперативната програма проекти на критерии за избор на операции за следните операции: „Повишаване капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда”, „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование” – една операция, за която вече се говори в предишното Заседание на Комитета по наблюдение, и „Ограмотяване на възрастни – Фаза 1”.

Най-много предложения бяха направени за последната операция „Ограмотяване на възрастни”. След приключване на работата на тематичните работни групи, което отново ще подчертая, че бяха в изключителен дух на толерантност, а в същото време активност и конструктивност, на всички членове на работната група предложенията и коментарите по тях от страна на Управляващия орган бяха изготвени в таблици и съответно предоставени на членовете на тематичната работна група.

Надявам се, че конструктивният дух, в който премина работата на нашата тематична работна група „Социално приобщаване чрез образование” е била полезна на всички и за резултатите от нея всъщност Вие ще бъдете запознати след малко.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, госпожо Кастрева.

Уважаеми колеги, продължаваме с представянето на

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „ПОВИШАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА РАБОТА В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА” – ЗА ОДОБРЕНИЕ.

Ще помоля госпожа Светомира Калоянова, заместник-директор на Главната дирекция, да представи тези критерии.

СВЕТОМИРА КАЛОЯНОВА: Уважаеми колеги, в продължение на това, което каза заместник-министър Кастрева, бих искала да представя пред Вас критериите за избор на операция, свързана с повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда.

Операцията е по Приоритетна ос 3 на Оперативната програма и е наречена „Образователна среда за активно социално приобщаване”.

Операцията попада под инвестиционния приоритет, свързан със социално-икономическото интегриране на маргинализираните общности, включително ромите, а специфичната цел е свързана с повишаване броя на успешно интегрираните чрез образователната система деца и ученици от маргинализираните общности.

Конкретната цел на операцията е да бъде обогатен професионално-педагогическия опит и компетентност на учители, директори, педагогически съветници, психолози, тоест тази категория педагози, които биха могли да работят или имат желание да работят в мултикултурна среда, като използват възможностите за различни квалификационни форми.

Продължителността на операцията е в рамките на две години – от 2016 г. до 2018 г., общият бюджет възлиза на 5 млн. лв., като максималният размер на помощта възлиза на 100 хил. лв., а минималния – на 50 хил. лв., както виждате на слайда.

Кои са допустимите партньори? Разбира се, това са висшите училища, които обучават педагогически специалисти, училищата и детските градини.

Допустимите партньори биха могли да бъдат научно-изследователските институти, които са към БАН, Селскостопанска академия, висши училища, училища, детски градини, юридически лица с нестопанска цел, които работят основно в сферите на социалното включване, човешките права и други дейности в тази област.

Конкретните групи допустими дейности са девет на брой и са свързани с повишаване капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда. Ще бъдат организирани обучения на учители, както от училищата, така и от детските градини с цел прилагане на алтернативни методи и подходи за намаляване на функционалната грамотност на учениците, както и за намаляване на броя на отпадналите от училище.

Ще бъдат обучени директори на училища и на детски градини за придобиване на лидерски умения и за подобряване на образователните резултати на децата и учениците. Също така ще бъдат проведени обучения, свързани със създаване на подкрепящи екипи от педагогически специалисти за предоставяне на методическа подкрепа и помощ на учители, родители и ученици.

Втората голяма група допустими дейности ще бъде свързана с осигуряването на условия за подкрепа и прилагане на иновации, свързани с педагогическите подходи за работа в мултикултурна среда, както и конкретни съвременни начини, методи и подходи за работа в тази среда. Естествено, ще бъдат допустими дейностите, свързани с широкото публикуване с цел популяризиране на постигнатите добри резултати.

Третата група допустими дейности е свързана с актуализиране на програмите, на учебните планове и програми във висшите училища, които са акредитирани да подготвят специалисти по педагогическите специалности с цел да бъде повишено качеството на образованието за ефективна работа в мултикултурна образователна среда.

Допустимите разходи са разпределени в седем групи и са свързани със закупуване на материали и консумативи, разходи, свързани с външни

услуги по допустимите дейности, разходи за организация и управление, както и за организиране и провеждане на конкретни мероприятия. Ще бъдат допустими разходите, свързани с възнагражденията на лицата, които пряко са свързани с подготовката и осъществяването на конкретните допустими дейности, включително техните осигурителни и здравно-осигурителни вноски за сметка на осигурителя, съгласно националното ни законодателство. Ще бъдат считани за допустими разходите за командировки на лицата, които ще изпълняват конкретните дейности по проекта.

Индикаторите, както знаете, са за продукт и за резултат, като очакваме в края на операцията 2000 педагогически специалисти да бъдат включени в обучения за работа в мултикултурна среда.

За резултат – 90% да бъде делът на педагогическите специалисти от включените в дейностите по Оперативната програма квалифицирани за работа в мултикултурна среда.

Задачата е амбициозна, но екипът на Управляващия орган считаше, че тази операция е изключително важна, актуална и е свързана с конкретните политики по темата за интегрирането на хората от мултикултурната среда. Благодаря Ви за вниманието.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, госпожо Калоянова.

Уважаеми колеги, отворена е дискусията.

Заповядайте!

ДЕАН КОЛЕВ: Благодаря.

Категорично подкрепяме тази операция и поздравяваме колегите от Управляващия орган за това, че първо, че е обявена като грантова схема, второ, че се дава възможност за изпълнение не само на чисто обучителните дейности, но и за тяхното прилагане, което е дейност 2. Това е много силната добавена стойност на тази операция, тоест учителите не само ще преминават определени обучения, но също така ще могат да ги прилагат, като се дава и възможност за едни доста по-практично ориентирани

обучения в сравнение с вчерашната схема, включително и по метода „Учители обучават учители”, така че категорично я подкрепяме.

Благодаря също така и затова, че предложенията, които отправихме на работната група бяха включени във финалния вариант.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, господин Колев.

Господин Сесилио, заповядайте.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Много Ви благодаря.

Добро утро на всички членове на Комитета за наблюдение.

Бих искал да се присъединя към господин Колев и да приветствам презентацията пред Комитета на тази операция. Това е всъщност един от стълбовете на тази Оперативна програма по отношение на промотирането на образованието.

Аз прегледах описанието на операцията и може би не съм разбрал нещо съвсем добре. Има наистина много сериозни цели в описанието и аргументацията на операцията. Всички те са валидни, но когато погледнем по внимателно смятам, че има някакво противоречие и сега ще Ви обясня.

При описанието се казва, че ресурсите по тези цели ще се използват за следните неща. Имаме списък. Една от целите е увеличаване на мотивацията за изучаване на майчиния език на децата, а след това в текста аргументацията, която се дава е, че проблемите, които имат тези деца са свързани всъщност с използването на българския език, тъй като това не е техният майчин език, така че операцията има две цели – да се насърчи изучаването на българския език, за да се подпомогне интеграцията, и също така от друга страна имаме запазването на културната идентичност, за да се помогне на тези деца. За мен не е ясно дали в рамките на целите на тези обучения за педагогически специалисти, дали трябва там да се покрие и това, че те трябва да разберат, че всъщност понякога българският език не е техният майчин език. Трябва да се изясни в текста, че става въпрос за майчин език, който може да не е майчиният език, който се говори в държавата. Благодаря Ви.

Господин Цонев, от страна на Управляващия орган, заповядайте.

СТОЯН ЦОНЕВ: Уважаеми господин Сесилио, във връзка с Вашето изказване моля да конкретизираме точно текста, който считате, че буди притеснение. Ние в момента разглеждаме краткото описание и аргументацията за изпълнение на операцията, където в единия абзац е казано, където са цитирани и проценти, че проблем за целевата група е, че те не владеят добре българския език, по-скоро не целевата група – педагогическите специалисти, а децата в училище, които са от бедни семейства, изолирани са в своята група и отпадат по-често от училищния цикъл.

В същото време в допустимите дейности отново говорим за обучение по български език, тоест ние идентифицираме проблем. Колегите от Европейската комисия ни казват: повишаване на мотивацията за изучаване на майчиния език. Всъщност, може би – да, тук говорим за противоречие, тъй като всъщност ние искаме да засилим обучението по български език за децата, за които той не е майчин.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Господин Колев, заповядайте.

ДЕАН КОЛЕВ: Тъй като това е много важна тема – за майчиния език, изучаването на майчин език и от по-доброто усвояване на българския език не само не влизат в противоречие, те се подпомагат взаимно. И това всеки лингвист може подробно да Ви обясни. На работна група ние го дискутирахме това, че всъщност майчиният език от една страна подпомага доброто усвояване на българския език, усвояването на граматичните норми по майчиния език подпомага доброто усвояване и на граматичните норми по български език, така че аз предлагам да остане в този вид. Наистина трябва да се засилва мотивацията за изучаване на майчин език в училище по две причини – първо, интересът към този предмет дали като свободно избираема професия или като задължително избираема професия, има възможност и под двете форми да се изучава, спада понастоящем. Почти не се изучава майчин ромски език, а майчиният турски език е намалял десетократно като брой на ученици, които го изучават. Тоест, нужно е

наистина да се положат усилия за повишаване на мотивацията за изучаване на майчин език от учениците.

От друга страна, пак подчертавам, това не влиза в противоречие, а това подпомага и по-доброто усвояване на българския език, така че предлагам наистина в този вид. На тематична група го дискутирахме доста въпроса. Мисля, че е добре формулиран.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Заповядайте, господин Сесилио.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Наистина мога да се съглася с господин Колев. Наистина няма противоречие, могат да се подпомагат взаимно, но въпросът е, че в текста от една страна има фокус върху майчиния език, от другата страна фокус върху българския.

Можете да кажете в текста, че трябва да се увеличи мотивация за изучаване както на майчиния език, така и на българския. Наистина това трябва да бъде посочено в текста, защото по този начин ще запазите културната идентичност на децата. Тук не става въпрос за асимиляция, а тук става въпрос за интеграция, но не можем да кажем, че ще правим едното нещо, когато всъщност правим по-скоро другото, така че това трябва да бъде изяснено в текста.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Има готовност да предложим такава корекция и предлагаме, госпожо Кастрева, Вие да го формулирате.

ВАНЯ КАСТРЕВА: **Аз предлагам следната редакция на текста: „Повишаване на мотивацията за учене, включително за изучаване на майчин език”,** защото за нас е ясно, че всъщност при българското образование официалният език е българският език и е най-важно децата да бъдат мотивирани да учат, без, разбира се, да пренебрегваме обучението по майчин език.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Заповядайте за още изказвания.

РАДКА СТАМЕНОВА: От Българска търговско-промишлена палата съм.

Аз бих искала да взема отношение по този въпрос, защото ръководя частно училище „Меридиан 22” с чуждоезиково обучение. Ние имаме деца

от Китай, от Турция, с арабски произход, различни деца. Много е важно българският език, защото идеята е тези деца да бъдат приобщени, да бъдат социализирани, това са деца на семейства, които живеят в България. Същото се отнася за децата от сирийски произход и други, за които всъщност става и дума, и за да бъдат интегрирани и тези от ромски произход много важно е да научат български език, за да могат да се социализират и да се включат в класовете на училището, но както българските деца в чужбина имат съботно-неделни училища, в които им се преподава български език, това би могло да се организира за деца от различни националности, защото в едно училище да има преподаватели по всички езици – по китайски, по турски, по арабски и т.н., е доста трудно на практика осъществимо, така че да се продължава обучението и по този език.

Мисля, че тази програма ще даде една добра възможност най-вече за децата от ромски произход, защото не е тайна, че в много български села закриха училищата, поради липса на средства. Има доста деца от ромски произход и те затова не ходят на училище, защото няма училище и те финансово не могат да си позволят да отидат до града. Няма от общините пари за транспорт, а тази програма ще даде една прекрасна възможност тези училища отново да бъдат открити и да може да се осъществи обучение най-вече на децата от ромски произход. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Госпожо Кастрева, заповядайте.

ВАНЯ КАСТРЕВА: Отново бих искала да обърна внимание на уважаемите членове на Комитета за наблюдение, че става дума за операция, която всъщност има за цел повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда, тоест как ние ще квалифицираме нашите учители така, че те да могат да мотивират децата от етнически и други малцинства, да повишат не само знанията и уменията си, а да ги мотивират да учат най-вече, защото това е основната цел на българското образование, където официалният език е българският език, за да могат децата да се чувстват комфортно, да запазят своята

идентичност, включително отново ще се върна – чрез изучаването на майчин език, но отново държа да подчертая, че обучението в българските училища е на български език и говорим за това как учителят ще провокира учениците да им стане интересно в училище, да се справят с всички трудности, които имат те и да ги задържим в училището като място, най-добро за тяхното личностно развитие.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, госпожо Кастрева.

Други желаещи за изказвания и коментари?

Заповядайте.

ДАНИЕЛА НИКОЛОВА: От Секретариата към Съвета по етническите въпроси.

Искам само да изразя своята благодарност за тази операция като изключително важна и належаща в този момент. Съгласявам се с предложението, направено от госпожа Кастрева за този текст и се надявам, че той ще ни свърши добра работа, тъй като програмата наистина трябва да бъде насочена преди всичко към българския език, но да има и обучение по майчин език, с което с този текст се надявам, че запазваме това, което сме заложили.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

Има ли други желаещи да се изкажат?

Ако няма, предлагам да минем в режим на гласуване с **допълнителната корекция на формулировката за повишаване на мотивацията за учене, включително за изучаване на майчин език.**

Който е съгласен, моля да гласува „за”. Благодаря Ви.

„Против” – няма.

„Въздържали се” – също няма.

Критериите за избор на операция „Повишаване капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда” се приемат.

Уважаеми колеги, преминаваме към представяне на следващите

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИЯ „ОГРАМОТЯВАНЕ НА ВЪЗРАСТНИ – ФАЗА 1”.

Госпожо Калоянова, заповядайте.

СВЕТОМИРА КАЛОЯНОВА: Представям на Вашето внимание критериите за избор на следната операция „Ограмотяване на възрастни”. Това предвиждаме да бъде първата фаза на операцията, която попада в Приоритетна ос 3 на Оперативната програма „Образователна среда за активно социално приобщаване”.

Операцията е под инвестиционен приоритет, свързан със социално-икономическото интегриране на маргинализираните общности, включително и ромите, а специфичната цел се свързва с повишаване броя на успешно интегрираните в образователната система деца и ученици от маргинализираните общности, включително ромите.

Конкретната цел на операцията има за цел да повиши участието в различни форми за учене през целия живот с акцент на тези, които принадлежат към уязвимите групи.

Продължителността на операцията е в рамките на две години, общият бюджет възлиза на 25 млн. лв., което е една сериозна сума и се очаква да постигнем един добър ефект и резултат в края на програмата.

Допустимите бенефициенти ще бъдат Министерството на образованието и науката с асоциирани партньори Агенция по заетостта и Държавната агенция за бежанците.

Конкретните допустими дейности са разпределени в девет големи групи и са свързани със следните основни дейности: популяризиране на необходимостта от повишаване и насърчаване на грамотността и привличане на общественото внимание към ползите за повишената грамотност, група от дейности, свързани с мотивацията на неграмотните възрастни да се включат в специфични форми на обучение, от които имат необходимост.

Също така като допустими дейности ще се считат дейностите, свързани с разработване на програми за курсове за обучение на възрастни,

за завършване на класове от основната и средната образователна степен. Ще бъдат допустими и дейностите, свързани със създаването и отпечатването на учебни материали, предназначени за обучение на възрастни. Това е една особено важна дейност, тъй като, както всички знаете, не може един възрастен човек да започне своето обучение по ограмотяване с буквар, по който се обучават 6-7-годишните деца.

Допустими дейности ще бъдат и организиране и провеждане на курсове за ограмотяване на възрастни, както и курсове за усвояване на учебното съдържание на различни образователни степени.

Ще бъдат осигурени възможности за финансиране за продължаване на образованието в гимназиален етап на средното образование чрез използването на дистанционната форма на обучение. Това е нов вид дейност, която е съвременна, актуална и се надяваме да бъде използвана активно по тази операция.

Ще бъде изработен инструментариум за сертифициране на резултатите от обучението и курсовете за ограмотяване на възрастни.

Следващата допустима дейност е свързана с валидирането на знания, умения и компотентности, придоби на изхода на обучението прави връзка и с тази операция, която приключи – за валидиране на професионалните знания и умения, така че нещата продължават да се разширяват като обем в контекста на валидирането. Ще бъде извършен и качествен анализ на резултатите от проведените дейности.

Допустимите целеви групи са неграмотните, хора без завършена образователна степен, безработни и неграмотни лица.

Допустимите разходи са в седем групи разпределени – ще бъдат осигурявани стипендии на обучаваните, ще бъдат осигурявани необходимите материали и консумативи, естествено – разходите за организация и управление, за командировки при участието в допустимите дейности, както и за организиране и провеждане на конкретните мероприятия. Естествено, че ще бъдат считани за допустими разходите за извършване на конкретните услуги по проектите, свързани с одит,

публичност, визуализация, а така също и разходи за възнаграждения, които включват както осигурителните, така и здраво-осигурителните вноски за сметка на осигурителя по проекта.

Индикаторите са два – за продукт и резултат, като очакваме за продукт в края на операцията 10 хиляди лица над 16 год., тоест в категорията „Възрастни”, да бъдат включени в курсове по ограмотяване или в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в курсове от прогимназиалния етап на основното образование, а за резултат очакваме делът на получилите удостоверение за успешно завършени курсове по ограмотяване или за усвояване на учебно съдържание, свързано с прогимназиалния етап на основното образование да достигне 80%.

Като допълнение на тази операция бих искала да споделя и още нещо важно с Вас. Управляващият орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” направи едно писмено предложение към нас – да бъдат предприети мерки за интегрирани операции за ограмотяване на възрастни между двете оперативни програми в съответствие с т. 8 на оперативните програми.

Управляващият орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” е разработил процедура, която предстои сега да бъде гласувана на техния Комитет за наблюдение за допълване на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” по отношение на операцията „Ограмотяване на възрастни”, която сега имахте възможност да проследите като критерии за избор на операции и се предвижда съгласно индивидуалния профил и характеристики на регистрираното безработно лице да бъде насочено за обучение по първа или втора квалификационна степен по тази операция.

В тази връзка по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” ние предвиждаме допълващ ефект по тази операция чрез определяне на Агенцията по заетостта и Държавната агенция за бежанците, а защо не и самото министерство да бъдат асоциирани

партньори по тази операция на Министерството на образованието и науката.

Също така получихме едно предложение за съвместен план за действие по тези въпроси между Министерството на образованието и науката, Агенцията по заетостта и Държавната агенция за бежанците. Имаме го конкретното предложение, конкретния план, който подлежи на по-късен етап да бъде обсъден и приет между заинтересованите институции. Това е, което аз лично бих искала да споделя с Вас по тази тема. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

За още едно допълнение бих искал да помоля моите колеги - господин Цонев, заповядайте.

СТОЯН ЦОНЕВ: Просто бих искал да направя едно уточнение, че ние приемаме без забележки предложението на Управляващия орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. То бе отправено и във връзка със съгласувателната процедура на индикативната годишна работна програма за 2016 г. в Съвета за координация и управление на средствата от Европейския съюз. В тази връзка ние приемаме да бъде направена редакция за включване на допълнително изречение в раздел „Демаркация” в критериите, че ще бъде търсен допълващ ефект по двете оперативни програми във връзка и с раздел „Демаркация” в оперативните програми и предлагаме на членовете на Комитета за наблюдение, разбира се, и с включване на представителите на Министерството на труда и социалната политика, да обсъдим включването на Социалното министерство сред асоциираните партньори по операцията, заедно с и сега присъстващите Агенция по заетостта и Държавната агенция за бежанците.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, господин Цонев.

Заповядайте!

ТАШКА ГАБРОВСКА: От Министерство на труда и социалната политика съм, Управляващ орган на Програма „Развитие на човешките ресурси”.

Много благодаря на колегите, че приемат нашето предложение. Очевидно и двете оперативни програми работят в една и съща посока, а именно предприемане на действия за хората, които от наша гледна точка, за съжаление, нямат достъп до пазара на труда, поради липса на определено ниво на грамотност. Смятаме, че по този начин, с тези две операции, които ще бъдат добре координирани в своето изпълнение ще се постигне именно един такъв интегриран ефект за тези хора.

Надяваме се, че с активното участие на Агенция по заетостта в този съвместен план наистина ще се постигне реален ефект върху това както в сферата на образованието да постъпят лица, които имат нужда от ограмотяване и са в регистъра на Агенцията по заетостта, така и след това ограмотените лица отново да имат възможност да се включат в наши операции, по които пък да получат възможност за професионална квалификация, което ще подобри шансовете им за участие на пазара на труда. Благодаря Ви.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, госпожо Габровска.

Заповядайте, господин Колев.

ДЕАН КОЛЕВ: Благодаря.

Също приветстваме обявяването на тази операция. Тя продължава аналогичната операция от предходния програмен период и безспорно е необходима.

В тази връзка имам четири коментара или въпроси. Единият от тях е – това, което се набива на очи на пръв прочит и сравнение между сегашната операция и тази от предходния период, е, че за една и съща стойност от обучаеми – 10 хиляди сега, 10 хиляди през предходния програмен период, относителната сума, която се използва е доста различна. През предишния програмен период бяха 15 млн. лв., а сега са 25 млн. лв. Не възразявам изобщо на това. Предишната операция си беше недофинансирана в много отношения, но ще съм благодарен, ако колегите от Управляващия орган изяснят какво се има в предвид да бъде по-скъпото през този програмен период – дали стипендиите за обучаемите ще са по-

високи. Те бяха доста ниски в сравнение с аналогични операции по Ос 1 и Ос 2 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, когато бяха обявявани, дали нещо друго, но ще се радвам да обясните кое е това, което довежда до тази разлика.

Предложение имам към полето „Допустими разходи”. Към т. 5 „Разходи за външни услуги”, един от булетите е „Разходи за организиран транспорт на обучаемите”. Предлагам Ви да отпадне „организиран” и да остане само „транспорт на обучаемите”. В много от случаите е значително по-изгодно просто да се осребряват билети, дори в голямата част от случаите. Обикновено групата се прави от 15 възрастни, до 5 могат да пътуват, а ако пътуват пет човека, за тях да се пуска организиран автобус е пилеене на средства, така че нека да остане само „разход за транспорт на обучаемите”.

Друго предложение пак към допустими разходи към т. 5 „Разходите за външни услуги”, предлагам да включим като възможна външна услуга и разходи за провеждане на дейности за мотивиране на неграмотни възрастни. Това е дейност 2 от допустимите дейности. Смятам и мога да се аргументирам с това, че този тип дейности – дейностите за мотивиране на неграмотни възрастни е добре да има възможност училищата да наемат външен изпълнител, да делегират тази дейност, защото досега, през предишния програмен период идеята беше, че неграмотните се насочват от бюрата по труда, но се постигна така наречения „ефект на каймака”, тоест бяха насочвани тези, които вече са регистрирани в бюрата по труда, които са по-мотивирани неграмотни.

Това, което е голямата група от неграмотни, които ние трябва да квалифицираме, да обучим преди това, за да придобият основно образование или поне начално, за да могат след това да кандидатстват за първа степен на професионална квалификация, огромната група са хора, които са немотивирани и неактивни. Те не са регистрирани в бюрата по труда, до тях се достига по-трудно.

Не всички училища биха могли лесно да достигнат до тази голяма група. Там, където има едно селско училище – най-вероятно, да, там се познават хората, но в едно голямо гето да се влезе и да се организират неграмотните, които не са и регистрирани е сложно нещо и би трябвало да има възможност да се подбере, ако това е необходимо, разбира се, и външен изпълнител. Това ще даде възможност наистина да се достигне до най-маргинализираните части на неграмотните, до неактивните, немотивираните лица, което е важна задача.

И още един коментар имам. То е коментар, а не предложение, относно допълващия ефект с Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Според мен вкарването на едно изречение, включването на Министерството на труда и социалната политика като асоцииран партньор – да, на този етап това най-вероятно е решението, но това решение не е достатъчно тогава, когато говорим за наистина интегрирани операции.

Постановление № 107 от 10 май 2014 г. има специална глава „Интегрирани операции”, което позволява да се правят операции, при които бенефициентът кандидатства пред една комисия, излъчена от два управляващи органа с един наистина интегриран проект.

Да мен Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” трябваше отдавна да изработят такъв механизъм, защото на този етап това липсва и се очаква интегрираните интервенции да се правят благодарение на това, че кандидатстващите общини ще изпратят два проекта към различните оперативни програми, които са взаимно свързани и да се надяваме, че двата управляващи органа ще одобрят и двата проекта. Това е доста, как да кажа, ненадеждно средство, за да очакваме интегрирани проекти.

Коментарът ми е, че е добре за в бъдеще двата управляващи органа наистина да седнат на един сериозен разговор и да видят как при едни бъдещи операции могат да се обявят наистина интегрирани операции,

които да се подкрепят от двете оперативни програми, според смисъла на Постановление № 107. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, господин Колев. Вие поставихте няколко ключови въпроси. Ще се опитаме с моите колеги да успеем да отговорим на всеки един от тях.

На мен ми се искаше още в самото начало да започнем с бюджета и разликата, която Вие отбелязахте спрямо схемата от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Стартът и изпълнението на схемата по предишния период закъсня във времето, съответно въпреки успешното изпълнение на дейностите, това е една от схемите, за които ние не можахме да изпълним заложените индикатори на ниво програма именно поради недостатъчно финансиране на операцията. В този смисъл аргументацията за увеличения бюджет е на база на реалното изпълнение от предишната схема.

По отношение на разходите за организиран транспорт на обучаемите, в тази част от т. 5 е възможно да се помисли за друг запис, който да реши въпроса на индивидуално пътуващите. Нашата логика тук е изрично да бъде записан разход за транспорт на организираните групи, така че в момента съм помолил моите колеги да помислят за подобен тип формулировка, която след малко ще представим на Вашето внимание.

Стана дума по отношение на желанието да се добавят отново като партньори по схемата неправителствените организации. Знаете, че и на заседанието на тематичната работна група имяхме подробна дискусия по тази тема. Аз искам да напомня, че поставянето на този въпрос и добавянето на неправителствените организации като допустим партньор изисква отново съгласуване с режима на държавни помощи, така че може би колегите от Министерство на финансите могат да допълнят малко повече по тази тема.

ЛИДИЯ АТЕВА: Ще внесе едно пояснение по отношение на неправителствените организации. Повечето от тях са регистрирани като юридически лица с нестопанска цел, но от гледна точка прилагането на

режима на държавните помощи тази правна форма е без значение. За да се прецени дали имаме режим на държавна помощ или не, а в случая Оперативната програма се стреми да изключи държавната помощ, тоест да нямаме държавна помощ, правилата да бъдат извън обхвата на държавна помощ, ние трябва да бъдем сигурни, че тези юридически лица с нестопанска цел абсолютно на 100% не извършват каквато и да е стопанска дейност или проектът няма да им създаде такава.

Сами виждате, че тези две условия не могат да бъдат съчетани в едно, тоест в случай, в който искаме критериите да не бъдат в режим на държавна помощ, ние не бихме искали да рискуваме да включим юридически лица с нестопанска цел, които биха могли да извършват стопанска дейност по презумпция. Тоест, за да сме сигурни, че режимът няма да се прилага на държавна помощ към тези критерии, това е единственият начин. Надявам се да съм била достатъчно ясна. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Господин Колев, заповядайте

ДЕАН КОЛЕВ: Благодаря.

Да, наистина ясна сте. Признавам, както аз, така и, предполагам, две трети от тук присъстващите колеги, а не само и от неправителствения сектор, но и от институциите не са запознати с това кога нещо е в режим на държавни помощи, кога не е.

По Проект „Твоят час”, който гласувахме на предишното Заседание имаше възможност, например, дейност за работа с родители, да бъдат делегирани на читалища, настоятелства, неправителствени организации и т.н. и това не беше държавна помощ. Това, което предлагаме, дейността за мотивиране на родителите – нищо стопанско в нея. Отиваш в махалата, намираш кой не е регистриран, кой не е грамотен, кой няма IV клас, кой няма V-VI клас и го водиш в училище, до дирекцията, за да се запише в курса за обучение. Абсолютно нищо стопанско няма и е много подобно на това, което е по „Твоят час” – дейност за работа с родителите, само че тук е към друга целева група от родителите.

Аз предлагам това нещо да може да бъде делегирано по същия начин, по който е направено в Проект „Твоят час”. Причината е тази, която Ви изтъкнах – не всички училища биха се справили. Някои се справят чудесно, но не всички училища биха се справили с това да влязат в най-дълбоките части на махалата, до това, което тук наричаме „Абисиня” в „Христо Ботев”, „Виетнамски общежития” във „Факултета” и т.н., да намерят кои са неграмотните и да ги запишат в курса за обучение.

Защо не да делегират тази дейност на организация, която ще може да го направи? Мисля, че няма нищо стопанско.

ЛИДИЯ АТЕВА: Съгласна съм, но в този случай единствено и само може би това е така, но критериите дават една по-широка рамка и на първо място ние трябва да бъдем сигурни, че самото юридическо лице с нестопанска цел по принцип не извършва такава дейност, тоест в неговия патримониум никога не се е извършвала такава дейност. Това предполага да бъде тествано всяко едно такова лице предварително за икономическа дейност.

Вече вторият акцент е върху това, което казвате Вие – самата дейност по проекта да не е икономическа, тоест имаме две условия, които трябва да бъдат кумулативно изпълнени, не само едно.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Професор Денков само като допълнение.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Първо бих искал да благодаря на господин Колев затова, че е един от най-активните участници в работните групи и в Комитета по наблюдение и мога да кажа, че много от корекциите, от подобренията, които правим по документите, се дължат на коментари, идващи от него, затова ние сме свикнали и внимателно слушаме какво казва господин Колев, но както вчера му казах преди да започне заседанието, няма начин да се съгласим с всички предложения, които прави, така че отново тези предложения са чути, внимателно сме ги обсъдили и отговорът е, че според нас те не са подходящи. Разбира се, крайното решение е на Комитета за наблюдение.

Причините са няколко – първо, изключително важно е да се обясни каква е философията на тази операция и философията е направена точно следвайки част от изказването на господин Колев. Тя трябва да бъде съгласувана с Министерството на труда и социалната политика, защото ние искаме да ограмотим на първо място хората, които са по-активни и които искат да си намерят работа. Нямаме средства за всички. Искаме да има приоритет и приоритетът тук е поставен върху тези хора, които след това ще използват тази грамотност, за да могат да се реализират на пазара на труда.

Оттам организацията е направена като за две допълващи се операции, не като интегрирани, ще обясня защо. И тези допълващи се операции започват с дейността на Министерство на труда и социалната политика и по-специално Агенцията по заетостта. Те поемат ангажимента да потърсят хора, които се интересуват от преквалификация и квалификация. Тези хора имат дефицити в тяхната грамотност, ниво на подготовка, които ние ще поемем като ангажимент да допълним, след което отново да ги върнем към Агенцията по заетостта. Това е друг тип операция в сравнение с тази, за която Вие казвате – да се ходи по махалите, да се намират хора и след това малко като на лотария, да очакваме да има някакъв ефективен резултат от това, което сме свършили.

Логиката на операцията е различна. Тя започва от Агенцията по заетостта и свършва в Агенцията по заетостта. Затова и те са поели ангажимента да имат съответните медиатори, които да активират хората. Нямам нищо против, ако искате в тяхната операция, проведете си преговорите дали Вие ще бъдете подходящ, необходим и т.н. партньор, но ние искаме да бъдем част от цикъла „Желание за квалификация-Подготовка-Квалификации-Реализация на пазара на труда”.

Вторият акцент, на който бих искал да обърна внимание, е за разликата между допълващи се и интегрирани проекти. Много е хубава идеята за интегрираните проекти, но практиката досега показва, че те изключително трудно се формулират и не винаги работят добре. Затова

ние с колегите от Министерството на труда и социалната политика, а и не само с тях, също и от Оперативна програма „Региони в растеж”, ние имаме работна група, която доста често се събира. Както знаете много добре, ние подготвяме интегриран проект заедно, защото и Вие участвате в съответния процес, но нашето ясно становище е, че ако ние чакаме да подготвим една перфектна интегрирана програма, защото друга няма смисъл да подготвяме, тя няма да работи добре, може да мине още една година, а може би и две години. Затова нашето желание беше да стартираме сега с допълващи се, много добре координирани дейности и да подготвяме почвата за втора фаза, за следваща фаза, да отидем на интегриран проект, който вече е отчел всички грешки, които са неминуеми в началото.

И третият акцент, на който исках да обърна внимание е регламентът за държавни помощи. Абсолютно прав сте, господин Колев, не се познават достатъчно добре нито от потенциалните бенефициенти, може би все още недостатъчно добре от институциите, защото непрекъснато възникват разни казуси. Смея да кажа, че благодарение на доброто ни сътрудничество с Министерство на финансите ние сме една от институциите, които сравнително добре го познава и знаем, че част от нещата, които се предлагат, обсъждат, нарушават този регламент и затова част от желанията, те не са само в сферата на неправителствените организации, същите проблеми имаме и ще имаме и с академичните организации, висшите училища, институтите на БАН, те трябва да бъдат съобразени с режима във вида, в който той е дефиниран от 2013 г. и не се познава все още достатъчно добре.

Всичко, което правим е съобразено с този режим и той изисква за ситуациите, които Вие описвате, да се прилага Закона за обществените поръчки.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, проф. Денков.

Господин Сесилио, заповядайте.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Много Ви благодаря. На първо място бих искал да приветствам това съгласие между двата управляващи органи за допълняемост по отношение на тази операция, като едно последващо действие, свързано с индивидуалния профил на регистрираните безработни.

Наистина ние винаги искаме да бъде гарантирана допълняемост и синергия между различните програми.

По отношение на притесненията на господин Колев, свързани с трудността за това как да се достигне до тези, които всъщност имат най-много нужда, това изисква други стъпки, които са важни и които трябва да бъдат насърчавани в рамката на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

От една страна е едното нещо да се идентифицират нуждите на базата на индивидуалното профилиране и хората, регистрирани в бюрата по труда, а друго нещо е да се достигнат тези, които не са регистрирани в бюрата по труда и това е задача на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

Тук става въпрос и за младите хора, които рано напускат образователната система и също така важи и за възрастните. И ние непрекъснато препоръчваме България да осъществява една по-тясна взаимовръзка между бюрата по труда и Агенцията за социално подпомагане, защото тези хора, които не са заети и не са регистрирани в бюрата по труда, трябва да се намери някакъв начин до тях да се достигне.

Разбира се, тук не казвам, че всички хора, които получават социални помощи могат да станат активни, например, пенсионерите. Не говорим за пенсионерите, но, така или иначе, трябва да работим в посока на това да бъдат обхванати, достигнати тези, които могат да бъдат активирани на пазара на труда и да се намерят необходимите мерки за постигане на това. Една подобна мярка може да бъде свързана с ограмотяване, но има и други такива мерки. Това е нещо, което трябва да бъде направено в рамките на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

Смятам, че наистина според мен е възможно или Агенцията за социално подпомагане или Агенцията по заетостта да възлагат тези дейности по достигане на потенциалните лица на други организации, например неправителствени организации. Допълняемостта на дейностите не трябва да бъде постигната на базата на това, което вече съществува, а и чрез допълнителни операции по други оперативни програми.

Това, което сте направили, е първата стъпка в тази посока и наистина ние го приветстваме.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, господин Сесилио.

Междувременно по повод предложението на господин Колев за разходите за транспорт, направихме нужната консултация и **приемаме Вашето предложение в тази т. 5 „Разходи за външни услуги” да отпадне определението „организиран” и по този начин да остане текстът „Разходи за транспорт на обучаемите”.**

Други желаещи за изказване и коментари по така представените критерии? Няма.

Предлагам да минем към режим на гласуване.

Моите колеги ми напомнят, че **подлагаме критериите за избор на операция „Ограмотяване на възрастни – Фаза 1” с корекциите, направени в самото начало от колегите от Министерството на труда и социалната политика в частта и за демаркацията, както и корекцията в частта „Разходи за външни услуги” и включването на Министерството на труда и социалната политика като асоцииран партньор в операцията.**

Който е съгласен, моля да гласува.

„Против” – няма.

„Въздържали се” – 2, от Министерството на образованието и науката.

Благодаря Ви, колеги. **Предложенията се приемат.**

Обявявам 30 минути кафе-пауза.

(След кафе-паузата.)

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Колеги, продължаваме с финалната част от дневния ред.

Поставяме на Вашето внимание т. 16:

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ФИНАНСОВИЯ ПЛАН ПРИ ПРОЦЕДУРА ЗА ДИРЕКТНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ЧРЕЗ БЮДЖЕТНИ ЛИНИИ ПО ПРИОРИТЕТНА ОС 4 „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ” НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ”.

Знаете, че на първото заседание на Комитета бяха приети критериите по тази ос.

Давам думата на госпожа Цветана Герджикова, заместник-главен директор на Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми” за представяне на тази методология.

Заповядайте, госпожо Герджикова.

ЦВЕТАНА ГЕРДЖИКОВА: Благодаря, господин Модев.

Здравейте, колеги! Както знаете, Приоритетна ос 4 на Оперативната програма – „Техническа помощ” е предназначена за повишаване капацитета на Управляващия орган и създаване на условия за най-доброто управление и за ефективното изпълнение на Оперативната програма, така че предвидените по тази ос средства се предоставят на Управляващия орган.

Процедурата е процедура за директно предоставяне и средствата се предоставят чрез бюджетни линии, в които се разписват дейностите, за които са предназначени съответните суми.

Какъв е принципът, по който ще се оценяват тези бюджетни линии, защото, за да бъдат изпълнени, те най-напред трябва да бъдат оценени и трябва да се уверим, че отговарят на изискванията за всяко проектно предложение, което се финансира по Оперативната програма, така че аз

съвсем накратко ще Ви резюмирам какви са принципите, каква е методиката, по която ще се оценяват тези бюджетни линии.

Основният принцип, те са два, но като цяло можем да кажем, че е един, това е принципът навсякъде да има „Да”, навсякъде в оценителната таблица оценителите трябва да запишат „Да”, тоест, за да бъде допуснато до директно предоставяне проектното предложение, в случая финансовия план по дадена бюджетна линия, трябва да получи отговор „Да” от оценителите по всички подраздели на оценителната таблица.

Самата оценителна таблица Вие я имате в разпечатените пред Вас материали, в самата книжка.

Втората част от този принцип е, че всеки един подраздел на даден раздел, а те са общо три, също трябва да получи отговор „Да”, за да може като цяло разделът да получи отговор „Да” от оценителите, тоест и трите раздела на оценителната таблица трябва да са одобрени или приети с отговор „Да” от оценителите, за да може финансовият план да бъде приет и одобрен.

Така или иначе, той трябва да отговаря на ръководните принципи за подбор на операции, които се прилагат за всяко едно проектно предложение, а те са изброени, виждате ги тук: преди всичко спазване на принципите за добро финансово управление, тематична концентрация, допълняемост с други финансови източници и съответно избягване на двойното финансиране.

Следващият принцип е удовлетворяване на конкретни нужди на целевите групи, тоест в случая конкретни нужди на Управляващия орган, спазване на хоризонталните принципи при изпълнение на Оперативната програма, прозрачност, партньорство, обективност, и остава да добавим принципа на ефективност на инвестициите за най-добро постигане на целите на Оперативната програма, както и принципа за съответствие със специфичните цели на програмата, с релевантните национални стратегически документи и, разбира се, с конкретните цели на съответната приоритетна ос.

Както виждате, тук няма нищо ново, нищо различно. Самият финансов план по отделната бюджетна линия се оценява на базата на същите принципи, на които се оценява всяка операция и отделните проекти по нея.

Както казах, оценителната таблица има три раздела. В книжката, която сте получили има техническа грешка. Пише „1”, „2” и после „4”. След „2” идва „3”, така че разделите всъщност са три.

Най-напред финансовият план се оценява от гледна точка на неговото административно съответствие. Тоест, първо се гледа дали е използван дадения образец за финансов план и съответните таблици към него. Образецът вече е установен от Министерство на финансите, в ДНФ-1 от миналата година. Тези, които работят във финансовия сектор вероятно го знаят. Именно той трябва да бъде използван от всички управляващи органи при изготвянето на финансовите планове за работа със средствата по техническата помощ.

Следващото изискване е да бъде попълнен уеб базирания формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020. Както вече сте чули, от тази година всички проекти по оперативните програми ще се подават по електронен път, включително и финансовите планове за усвояване на техническата помощ също ще се подават по електронен път.

Както за повечето оперативни програми, и тук е задължително финансовият план да бъде изработен в левове – националната валута.

Следващото изискване е той да бъде попълнен коректно, да съдържа цялата необходима информация, като тук се включва и изискването да има обосновка на всички дейности или на всяка една дейност, която е заложена в отделната бюджетна линия и съответно в представения финансов план.

Финансовият план се представя едновременно и с попълване на декларация от страна на кандидата, че дейностите, заложили в него не се финансират от друг проект, програма, бюджетна линия или друга финансова схема. Това е също едно задължително условие. Двата документа вървят заедно.

И накрая, тъй като, както казахме се кандидатства по електронен път, има изискване финансовият план, прикачването му в ИСУН 2020 да бъде съответно подписан с универсалния електронен подпис на лицето, което представлява кандидата или което е упълномощено да представлява екипа на Управляващия орган.

Това е по отношение на изискванията за административно съответствие на финансовия план.

Следващият раздел, по който се оценява той, е свързан с дейностите и организацията на изпълнението и тук отново имаме шест изисквания, всяко от които трябва да бъде изпълнено, за да може оценителят да запише „Да”, тоест че е изпълнено и като цяло разделът да получи „Да”, а именно че е изпълнен като цяло.

Първото изискване е финансовият план да съответства на специфична цел на Приоритетна ос 4, тоест дейности, които не съответстват на целите, заложи в приоритетната ос нямат място или не могат да бъдат финансирани със средствата на техническата помощ.

Второто изискване е целите и задачите по финансовия план да са ясно структурирани и обосновани, както казах, дейностите трябва да са ясно разчленени, да няма повторемост и всяка една от тях да бъде съответно обоснована, както и нейното значение за развитието на административния капацитет или за управлението на програмата, това да бъде ясно доказано.

Третото изискване е свързано с това описанието на дейностите да съответства на конкретните нужди и на проблемите на целевата група, която в конкретния случай е Управляващия орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”.

Четвъртото изискване е свързано с това приложените дейности да допринасят за постигане на заложените по Приоритетна ос 4 индикатори, както за изпълнение, така и за резултат.

Освен това всяка дейност трябва да е описана подробно, като е ясен както нейният обхват, така и нейното времетраене, защото без да има

яснота по тези въпроси тя не може да бъде остойностена или поне не може да бъде доказана тази финансова сума, която е заложена. Не може да бъде доказана, ако не е ясен обхвата и времетраенето на дейността.

И накрая, трябва да има пълно съответствие между планираните дейности и заложения график за изпълнение на тази приоритетна ос.

Накрая – третият раздел е изключително важен също и без оценка на този раздел няма как да бъде приет финансовия план, а това е именно разделът, свързан с допустимост на разходите.

И тук отново принципите са същите, както при оценка на проектните предложения по другите оси. Преди всичко всеки един от разходите трябва да е ясно обвързан с една или повече от предложените дейности.

Второ изискване е да има пълно съответствие и логическа връзка между дейности и бюджет. Не може дейност, която е съвсем семпла или краткотрайна изведнъж да получи някакъв несъответстващ, твърде голям, висок, раздут бюджет. Очевидно такава връзка се търси не само логически, но и аритметично, така че всичко това оценителите на финансовия план го имат предвид.

Третото изискване е заложените количества да са реалистични. Под количества имаме предвид съответните дейности.

Четвърто изискване е изразходването на планираните средства да е обосновано свързано с конкретна нужда или налична потребност, така сме го нарекли ние.

Следващото изискване е бюджетът и съответните технически спецификации или количествено-стойностни сметки, които го придружават да са ясни, да са детайлни и естествено, да не съдържат аритметични грешки. Всичко това трябва да бъде проверено от оценителите, за да не се одобри бюджет, който впоследствие да се окаже, че е съдържал някаква сериозна аритметична грешка, която може да компрометира изпълнението му.

На шесто място изискването е бюджетните пера да са ясно дефинирани, да не се припокриват, да няма повтораемост, трябва да са ясни и съответно обосновани.

На последно място, но не и по значение, е изискването разходите за дейности, които ще бъдат възлагани на външен изпълнител да са обосновани с оглед на принципите на ефективност и ефикасност, а именно защо се възлагат на външен изпълнител, какво точно той ще върши като дейности и съответно какъв бюджет се предвижда за тези разходи за външен изпълнител.

Това са трите основни раздела, по които се оценява финансовият план. Както казах, има ги публикувани и в книжката, която е пред Вас. По изискване Комитетът за наблюдение, който вече е одобрил критериите за избор на операции по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ”, следва да одобри също и тази методология за оценка на финансовия план.

Това е в общи линии.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, госпожо Герджикова.

Предполагам, колеги, че достатъчно ясно и в пълнота сте се информирали за принципите и основните елементи на методологията. Още веднъж извинение за техническата грешка, която е в отпечатаните материали пред Вас.

Имате ли желание за изказвания, за въпроси по така представената методология? Не виждам.

Минаваме в режим на гласуване – моля всички, които са „за” да бъде одобрена **Методологията за оценка на финансовия план при процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез бюджетни линии по Приоритетна ос 4**, да гласува.

„Против” – няма.

„Въздържали се” – 2, от Министерството на образованието и науката.

Предложението се приема. Благодаря, колеги.

На дневен ред идва т. 17 – представяне на
ПРОЕКТ НА ИНДИКАТИВНА ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА
НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ” ЗА 2015 г. (АКТУАЛИЗИРАНА) – ЗА
ОДОБРЕНИЕ.

Бих искал да дам думата на Стоян Цонев за представяне на
Индикативната програма.

СТОЯН ЦОНЕВ: Уважаеми колеги, няма да правим специална
презентация за тази точка, тъй като всички Вие много добре познавате
Индикативната годишна работна програма за 2015 г. Това, което предлага
Управляващият орган на Вашето внимание в момента е актуализация,
която се отнася единствено и само до сроковете за стартиране на
операциите, които са описани в Индикативната годишна работна програма
за 2015 г.

Това, което сме актуализирали, е свързано на първо място със
сроковете за обявяване и крайните срокове за кандидатстване по двете
процедури за подбор на проектите по Приоритетна ос 3, свързани с
образователна интеграция на учениците от етническите малцинства, както
и втората грантова схема по Приоритетна ос 3, свързана с интеграция на
децата в детските градини.

Тези две операции бяха публикувани на 23 септември 2015 г. и на
интернет-страницата на Управляващия орган, както и в информационната
система за управление и наблюдение. В момента тече процедура по набор
на проектни предложения. Крайните срокове за кандидатстване са също
актуално записани в Индикативната програма, съответно 30 ноември –
първи срок, по едната грантова схема, 29 април 2016 г. – втори срок, и
30 ноември – краен срок по другата грантова схема.

Следващата промяна са сроковете за стартиране на шестте
процедури на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
Те също са актуализирани. Предвиждаме следващата седмица в случай, че
получим съгласието от ръководителя на Управляващия орган за

предложението да публикуваме насоки за кандидатстване по четири процедури – по включващо обучение и кариерно ориентиране, на 27 октомври, вторник, по студентски практики и по студентски стипендии – на 28 октомври, с крайни срокове за кандидатстване съответно 28 и 29 януари 2016 г.

Следващата промяна са сроковете за стартиране на оставащите две процедури – мотивация за учене, съкратено „Твоят час”, и „Развитие на рейтинговата система”, тъй като в рамките на вчерашното заседание на Комитета всички Вие подкрепихте предложението на Управляващия орган за промени в критериите за операцията за рейтинговата система, съответно ние ще процедираме за публикуване и на двете оставащи схеми в рамките най-късно до средата месец ноември, отново с крайни срокове за кандидатстване до края на януари 2016 г.

И последната промяна е свързана със стартиране на процедурата по обявяване на схемата за техническа помощ с покана за кандидатстване към определения конкретен бенефициент – разработване на финансов план и подаване, именно за тази цел благодарим за подкрепата към Методиката за оценка на финансов план и предвиждаме още в първите дни на месец ноември да публикуваме поканата към конкретния бенефициент, за да бъде разработен финансовия план.

Това са промените, които предлагаме в Индикативната годишна работна програма за 2015 г.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Виждам господин Колев, че иска за изказване, заповядайте.

ДЕАН КОЛЕВ: Аз имам по-скоро въпрос и той е относно операция „Твоят час”. В промяната, която е направена – 30 октомври ще се обявят насоките за кандидатстване, на 8 януари се предвижда Министерството на образованието и науката да подаде проекта за тази операция. Кога реално очаквате да стартира операция „Твоят час”, така че да започнат да се организират дейности в училищата.

Имайте предвид, говорихме на предишния Комитет, проект „Успех” беше изключително желан, търсен и колегите постоянно питат кога ще има отново тази възможност. Какво да им казваме? Кое е реалистичното да се случи, ако до 8 януари ще се подава проектното предложение.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

Господин Цонев, заповядайте.

СТОЯН ЦОНЕВ: Благодаря, господин Колев. Просто бих искал да внеса едно уточнение. Поради динамиката в стартиране на схеми, буквално всяка седмица, актуализацията на Индикативната годишна работна програма за 2015 г. течеше до последния работен ден, буквално преди заседанието на Комитета. Именно поради това датите, които Ви споменах се разминават с това, което виждате в разпечатания файл.

Ние предвиждаме в момента да запишем стартиране на тази схема „Твоят час” най-късно до средата на месец ноември – 13 ноември е последният работен ден на конкретната седмица, с краен срок за кандидатстване до края на януари.

Чисто процедурно конкретният бенефициент - Министерството на образованието и науката, има възможност да подаде, в случай, че има готовност, проектното предложение още на следващия ден, след като бъдат публикувани насоките за кандидатстване по операцията.

От страна на Управляващия орган ние ще направим, и то не само по тази операция, но всички операции по процедура на директно предоставяне и процедурите за подбор, усилия оценката да приключи в най-кратък възможен срок, така че дадем възможност на конкретния бенефициент Министерството на образованието и науката да започне изпълнението на дейностите, дори в началото на 2016 г.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Други изказвания и коментари?

Професор Денков, заповядайте.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Може би е ясно, но може би също е добре да се каже в явен вид, че при системните проекти има тази специфика, че тези, които пишат насоките и тези, които подготвят проекта, могат да

бъдат в много по-близка комуникация, ако са добре координирани дейностите, всъщност проектът може да се готви почти успоредно с насоките и те да бъдат напълно съгласувани.

От тази гледна точка ние не толкова бързаме с публикуването на насоките, колкото внимателно оглеждаме всички елементи, които са съществени за реализацията и оттам всъщност забавихме малко публикуването на насоките, давайки възможност на хората, които подготвят конкретните проекти, ако имат някакви специфични изисквания и те съответстват на целите, на самите критерии на операцията, те да бъдат отчетени в насоките. Мислим, че това е по-правилният подход и него се опитваме да спазваме, иначе можеше да се изтеглят напред, но с риска след това да трябва нещо да променяме.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

Други коментари и въпроси? Няма.

Минаваме към режим на гласуване.

Моля колегите, които са „за” **одобрение на Проект на Индикативната годишна работна програма на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” за 2015 г., актуализираната ѝ версия**, която Ви представихме, да гласуват. Благодаря.

„Против” – няма.

„Въздържали се” – 2, от Министерството на образованието и науката.

Предложението се приема. Благодаря Ви, колеги.

Докладваме по т. 18:

ПРОЕКТ НА ИНДИКАТИВНАТА ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ” ЗА 2016 г. – ЗА ОДОБРЕНИЕ.

Господин Цонев, заповядайте.

СТОЯН ЦОНЕВ: Уважаеми членове на Комитета за наблюдение, във връзка с процедурата, която се изисква за предварително съгласуване на Индикативната годишна работна програма за 2016 г. със Съвета за координация и управление на средствата от Европейския съюз, Ви информираме, че съгласувателната процедура е приключила, съответно бяха получени бележки от Управляващия орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, свързани с операцията „Ограмотяване за възрастни”. Тя бяха коментирани при представянето на самата операция, както и от Министерството на регионалното развитие и благоустройството и съответно Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж”, свързани с операцията за подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование с извинения за ситния шрифт на презентацията.

Всички операции, които са включени в проекта на Индикативната годишна работна програма за 2016 г. бяха обсъдени в настоящото двудневно заседание на Комитета за наблюдение и съответно те са включени в Индикативната годишна работна програма.

Сроковете, които са за публикуване на насоки за кандидатстване и крайни срокове за кандидатстване по всяка една от операциите са съобразени по Втора и Трета ос с предстоящата процедура за съгласуване на насоките за кандидатстване с колегите от Министерство на финансите относно прилагане на режима на държавните помощи, както и, разбира се, процесът по разработване на самите насоки, който започва с приключване на заседанието на Комитета за наблюдение и подкрепата, която сте изразили за предложените от нас критерии.

За операциите по Приоритетна ос 1, предвид спецификата, която беше разисквана вчера за тези операции и предстоящата процедура, която се предвижда от Управляващия орган за избор на оценител, имаме малко по-дълги срокове за обявяване на насоките за кандидатстване, както и за подаване на проектни предложения по двете процедури за подбор на проекти по Приоритетна ос 1. Благодаря.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, господин Цонев.

Само в аванс, преди да дам думата за изказвания, спазени са изискванията по отношение съгласуване на Индикативната годишна работна програма към Съвета за координация към Министерския съвет, така че имаме одобрението на колегите от другите управляващи органи.

Имате думата за изказвания и коментари.

СТОЯН ЦОНЕВ: Извинявайте, само едно включване бързо от наша страна – разбира се, в Индикативната годишна работна програма ще бъдат внесени редакции, свързани с всички решения, които взехме на Комитета за наблюдение, за редакции в самите критерии – някъде допълнихме и разширихме формулировката на дейностите, някъде добавихме допустими разходи, всичко това ще бъде отразено в Индикативната програма преди да бъде публикувана на интернет-страницата на Управляващия орган.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря за това важно уточнение.

Заповядайте!

РОСИЦА ЯНКОВА: Благодаря.

Уважаеми Господин министър, уважаеми членове на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”!

От Асоциацията на индустриалния капитал съм.

Моят въпрос е следният във връзка с Индикативната годишна работна програма за 2016 г.: през тази година имаме няколко предварителни срещи и обсъждания на възможностите на социалните партньори, специално работодателските организации, да участват със свои или партньорски проекти в рамките на Оперативната програма. В тази връзка за нас беше пределно ясно, че 2015 г. е наистина година, в която могат да се обсъдят важни политики, които да бъдат заложили в едни последващи проекти, като всъщност нашите очаквания са по-скоро те да се развият през 2016 г.

В тази връзка, предвид на това, че в Индикативната програма, която ни предлагате няма на този етап заложили подобен тип действия или критерии за избор на операции, моят въпрос е: предвиждате ли и съответно

какви са Вашите нагласи за работа в тази насока и участието на социалните партньори със свои операции? Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Професор Денков, заповядайте.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Благодаря за въпроса.

Вчера в началото на заседанието аз накратко споменах, че след това заседание всъщност първи приоритет за нас става професионалното образование и обучение. Оттам ние имаме и партньорство с работодателските организации и не само с тях, разбира се.

Това, което бих добавил от днес е, че акцентът ще бъде изключително в две посоки за момента. Едната е подкрепа на дуалното обучение и професионалното образование около него по методики, които ще разработим заедно с Вас и за които имаме вече доста ясна идея.

Второто е свързано с много по-добро обвързване на плановите и програмите, специално в професионалните гимназии и във връзка с дуалното обучение, с нуждите на бизнеса. И там отново ще имаме много плътни контакти с Вас, за да можем да ги направим в подходящата методика, която да отразява нуждите на бизнеса и в същото време да е съобразена с всички документи, регламенти в областта на училищното и висшето образование.

Единственият въпрос, който стоеше, е дали да включваме тези операции в Индикативната годишна работна програма за 2016 г. Обсъдихме го с колегите много внимателно, но решихме, че каквото и да напишем, може да предизвика спорове, дискусии, оттам да заведе в съвсем неправилна посока дискусията.

Това, което поемаме твърдо като ангажимент е в най-скоро време да приключим разговорите с Вас. Смятаме, че те са вече към финална права. Трябва да се съобразим и с изискванията на Министерство на финансите по отношение на държавните помощи и в този момент, в който сме готови, ще видим дали да направим извънредно заседание на Комитета за наблюдение или да минем през писмена процедура по тези една, две или три операции, ще видим колко ще се оформят.

С други думи, няма никаква промяна в приоритетите, насоката, но решихме, че подаването на нестабилна информация по-скоро би попречило на процеса, отколкото да помогне.

От друга страна, процедурата по промяна на Индикативната годишна работна програма е много гъвкава, бърза, така че няма никакъв проблем в момента, в който сме готови, да бъдат включени тези дейности и ние ги имаме предвид.

ВОДЕЦ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, проф. Денков.

Други коментари, изказвания по така представената Индикативната годишна работна програма? Няма.

Моля, колеги, да преминем отново към гласуване.

Който е „за” одобрение на представения **проект на Индикативната годишна работна програма на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” за 2016 г. с всички допълнения**, да гласува.

„Против” – няма.

„Въздържали се” – 2.

Приема се предложението. Благодаря Ви, колеги.

Преминаваме към представяне на

ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМУНИКАЦИОНЕН ПЛАН НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ” ЗА 2015 г.

Тази точка е за информация.

Ще помоля отново господин Цонев за кратко представяне.

СТОЯН ЦОНЕВ: Благодаря, господин Модев.

В материалите, които са предоставени на Вашето внимание, на следващо място след Индикативната програма за 2016 г. е Отчетът за изпълнение на Годишния план за действие за 2015 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014-2020 г.

Този годишен план за действие беше приет от Комитета за наблюдение през месец ноември 2014 г.

Съвсем набързо и конкретно Ви информирам за това, което постигнахме в изпълнение на този план.

В най-лявата колона са специфичните цели, които са конкретно формулирани и зададени в Националната комуникационна стратегия. В изпълнение на цел „Популяризиране на отделните програми като финансов инструмент за подобряване развитието на България и качеството на живот” от 18 юни до 3 юли 2015 г. беше проведена информационна кампания за възможностите за кандидатстване по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”, като тази кампания беше подпомогната от областните информационни центрове в страната. Бяха проведени шест информационни дни, на които участваха 1044 души.

В изпълнение на втората цел „Осигуряване на максимална публичност и прозрачност на процеса на управление и изпълнение на програмите, техните резултати и добри практики” за периода, на 11 август 2015 г. беше направено публично обсъждане на проект за критерии за избор на операции, съответно бяха публикувани и коментарни таблици с въпроси и отговори. Беше направена и продължават да се правят периодични актуализации на интернет-страницата на Управляващия орган, на страницата в социалната мрежа Фейсбук на Управляващия орган, свързани с актуализации и с публикуване на новини, зададени въпроси и отговори, информация за информационни срещи, като данни за брой посещения, това са близо 26 хиляди уникални посещения на интернет-страницата и 527 души, присъединени към страницата на Управляващия орган в социалната мрежа.

Тук да отворя една кратка скоба: ще се радваме, ако всички Вие, като членове на Комитета за наблюдение популяризирайте също и ни помогнете в популяризирането на интернет-страницата ни и страницата ни в социалната мрежа.

В изпълнение на цел „Информирание на потенциални бенефициенти за възможностите за финансиране, предоставени от програмите” между 23 септември и 2 октомври бяха проведени шест информационни дни, свързани с популяризиране на възможностите за кандидатстване по двете процедури за подбор на проекти в рамките на Приоритетна ос 3, които вече са стартирали и по които тече подбор на проекти в момента по процедурите, свързани с образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.

В изпълнение на следващата цел, която е повишаване на информираността и компетентността на бенефициентите при изпълнение на проекти, на нашата интернет-страница на Управляващия орган в рамките на пакетите документи за кандидатстване по двете процедури за подбор на проекти, за които споменах току-що, бяха публикувани и ръководства за бенефициента за изпълнение на проектите, които са на вниманието на всички потенциални бенефициенти по тези две процедури.

Завършвам с последната цел: насърчаване на активното участие на всички заинтересовани страни в процеса на изпълнение на споразумението за партньорство и програмите. На 26 май докато течеше и двудневното заседание на Комитета за наблюдение, беше проведено годишно информационно събитие за стартиране на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”. Предполагам си спомняте, че беше в Борисовата градина, на което присъстваха над 750 участници от широката общественост, потенциални бенефициенти. Това беше задължителното и ще се провежда всяка година като годишно информационно събитие. Благодаря за вниманието.

ВОДЕЦ НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Благодаря и аз.

Този отчет се представя за сведение по-скоро, но ако имате въпроси и коментари, заповядайте, ще ги отразим в протокола и ще ги имаме предвид.

Ако няма, тогава в делови порядък да преминем към следващата точка

КОМУНИКАЦИОНЕН ПЛАН НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА ЗА 2016 г. – ЗА ОДОБРЕНИЕ.

Господин Цонев ще го представи.

СТОЯН ЦОНЕВ: Благодаря, проф. Денков.

Тук отваряме на екрана, но съм притеснен, че буквите са доста малки, но на следващата страница във Вашите книжки е предложението ни за Годишен план за действие в изпълнение на Националната комуникационна стратегия за Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” за 2016 г.

Този план беше съгласуван съгласно изискванията с Централното координационно звено към Министерския съвет и отново Ви предлагам да минем по всяка една цел и това, което предвиждаме за 2016 г. То, разбира се, е свързано с всичко, което предвиждаме в Индикативната годишна работна програма за 2016 г., която беше гласувана преди малко.

На първо място имаме публикации, свързани с оперативната програма в единния информационен портал, насочени към широката общественост и свързани със стартирането на нови процедури за подбор на проекти, процедури за директно предоставяне, разбира се, всички решения, каквито вземем на Комитета за наблюдение през неговите заседания през 2016 г., така че периодът тук е от януари до декември за цялата година.

Също за период от цялата година имаме продължаваща организация и поддръжка на нашата интернет-страница, както и на страницата на Управляващия орган в социалната мрежа Фейсбук.

На трето място – в рамките на информиране на потенциалните бенефициенти за възможностите за финансиране, предоставени от програмите имаме два типа дейности. Информационните кампании, които знаете, че традиционно провеждаме винаги, когато предвиждаме стартиране на процедури за подбор на проекти, както и информационни кампании, свързани с популяризиране на възможностите по Оперативната програма въобще, които ги провеждаме съвместно с областните информационни центрове.

Може би тук е мястото да благодаря от името на Управляващия орган на нашите колеги от Министерския съвет и от областните информационни центрове за огромното съдействие, което ни предоставят. Например, вчера или онзи ден просто погледнах в интернет, продължават да текат срещи в цялата страна с потенциални бенефициенти, на които те ги информират за възможностите за кандидатстване по двете отворени процедури за подбор на проекти.

Имаме планирано изготвяне и излъчване на рекламни клипове и радио-спотове в медиите в рамките на възлагания по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ”.

В рамките на следващата цел „Повишаване информираността и компетентността на бенефициентите при изпълнение на проекти” имаме две поддейности – публикуване на ръководства, наръчници, обучителни материали за успешна подготовка на проектни предложения, както и обучения на бенефициенти, които са сключили договори за финансиране на проекти. Логично за първи път ги планираме през 2016 г. Смятаме, че този момент ще настъпи в пролетните месеци на 2016 г., когато би трябвало вече да имаме сключени договори по двете процедури за подбор на проекти, по които в момента тече набиране.

На последно място – при насърчаване на активното участие на всички заинтересовани страни в процеса на изпълнение на споразумението и на програмите имаме отново планирано годишно информационно събитие, което сме го поставили в периода април-декември, като предстои да бъде обсъдено кога е може би най-уместния момент за провеждането му. И провеждане на обществено обсъждане по проектна документация по нови процедури за подбор на проекти, нещо, което е наше задължение, съгласно действащото в момента Постановление на Министерския съвет № 107 преди публикуване на окончателен вариант на насоки за кандидатстване ние винаги ги пускаме за публично обсъждане на нашата интернет страница, за предложения и становища от всички заинтересовани потенциални бенефициенти. Благодаря за вниманието.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, господин Цонев.

Мате думата, колеги, за изказвания, коментари, предложения.

Господин Колев, заповядайте.

ДЕАН КОЛЕВ: Съвсем накратко – много е добре това, което правят колегите, че обикалят и правят информационни дни. Ние също като неправителствени организации организираме срещи с общини, с училища по двете схеми, каним представители на дирекцията и местните експерти откликват, което е добре.

Една доброжелателна препоръка – понякога експертите, които идват просто механично изчитат презентациите, които са им предоставени от Управляващия орган. Много недостатъчно е това. По-добре е тези експерти да дават малко повече практически съвети за често допускани грешки, как да се избягват, да оставим настрана факта, че понякога експертите не познават в детайли операциите и вкарват потенциалните бенефициенти в заблуждение. Мога да дам и примери.

Моят доброжелателен съвет е, когато се изпращат експертите, функцията им да не е само да изчитат презентациите, които Вие сте им предоставили. Колкото по-практически отговори дават, толкова по-ценени ще бъдат тези информационни дни.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря.Приемаме, разбира се, тази дружеска бележка. Искан да уточня, че голяма част от ангажиментите, свързани с предоставяне на информация и популяризиране на операциите, с които стартираме и подробностите по отношение на насоките, се организира съвместно с колегите от областните информационни центрове. Ние имаме нужда от допълнителна координация по този въпрос с тях, така че имаме това предвид.

Други коментари и бележки по отношение на тази част, която бе представена, няма.

Предлагам да гласуваме.

Моля да гласуваме за **одобрение на Комуникационен план на Оперативната програма за 2016 г.**

„Против” – няма.

„Въздържали се” – също няма. Благодаря Ви.

Приема се предложението.

Включихме в дневния ред

**ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПЛАН ЗА ОЦЕНКА НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ” ЗА 2016 г.**

по настояване на нашите партньори от Европейската комисия.

Кратка информация по отношение на този въпрос ще представи госпожа Герджикова.

Заповядайте, госпожо Герджикова.

ЦВЕТАНА ГЕРДЖИКОВА: Благодаря отново за думата.

Както разбрахте, колеги, това не е доклад, който следва да бъде гласуван, тъй като планът за оценка на Оперативната програма е в процес на изготвяне. Тоест, нашата информация има за цел да Ви представи докъде сме стигнали в работата в подготовката на този план. Съгласно чл. 56 от Регламент 1303 от 2013 г. относно общоприложимите норми за европейските структурни и инвестиционни фондове, Управляващият орган трябва да състави план за оценка на Оперативната програма за целия период 2014-2020 г., като този план се представя пред Комитета за наблюдение за гласуване и одобрение, но има определен срок, а той е до една година от приемането на програмата. Нашата Оперативна програма беше одобрена през февруари 2015 г., така че срокът, в който трябва да представим този план, е февруари 2016 г. Ние, разбира се, екипът по наблюдение и оценка в нашата дирекция вече активно работи по подготовката на този план и целта е сега именно да Ви представя в основни линии докъде е стигнала тази подготовка.

Колегите от Европейската комисия знаят какво трябва да съдържа планът, кой участва в него, какви резултати се целят и на кого ще бъдат предоставени, но за повечето колеги от Комитета може би това не е

толкова позната материя, така че ще дам накратко едно резюме именно в това направление.

Преди всичко тук са изброени основните направления, които ще бъдат включени в структурата на Плана за оценка. Най-напред ще бъде описана нормативната рамка, след това целите на конкретната оценка, като се базираме на видовете оценки, съгласно регламентите, след това ще се опишат структурите за управление и координация на дейностите, методите за провеждането на оценките, повече от една, и графика за изпълнение на съответните дейности. Има съответно раздел, свързан с бюджета, предназначен за изпълнението на дейностите по оценка, и на последно място е разделът, посветен на разпространение на резултатите от оценката.

В момента, както казах, експертите от Управляващия орган в съответния отдел „Наблюдение и оценка” започнаха активно подготовката на тази дейност. Те са включени в междуведомствена работна група за оценка, която се координира от Централното координационно звено към Министерския съвет. Нашите експерти активно проучват нормативната база, опита на други оперативни програми, тъй като ние за първи път ще правим такава оценка като Управляващ орган, посещават съответно и конференции, организирани от Европейската комисия или други обучителни институции на високо ниво, за да се запознаят с добрите практики в областта на изготвяне на оценки на оперативните програми. Стартиран е вече и самият процес за изработване на плана за оценка.

Сега, ако трябва да следваме разделите, основните раздели в структурата на Плана за оценка, както казах най-напред ще представим нормативната база.

Тук виждате изброени основните документи и ръководства, на базата на които ще се работи съответната оценка. Това е преди всичко ръководството на Европейската комисия от месец февруари 2015 г. относно плановете за оценки. Ще се вземе предвид и ръководството на Европейската комисия от миналата година – март 2014 г., главно относно

концепциите и препоръките за мониторинг и оценка, които са включени там.

Определени изисквания, които са свързани с изготвянето на Плана за оценка има в Регламент 1301 от 2013 г., но преди всичко в Регламент 1303 от 2013 г., който аз цитирах в самото начало. Освен това определени изисквания са включени в Регламент 1304 от 2013 г. Всички тези изисквания ще бъдат съобразени в документа, който ние ще изготвим. Всъщност оценката ще представлява един количествен и качествен анализ, чрез който се определя степента на изпълнение на целите и ефективността по приоритетни оси, ефикасността на изразходваните средства, а също ефектът на въздействието и устойчивостта на резултатите. Това е най-основното определение на оценката на Оперативната програма, това е същността на дейността по оценка на Оперативната програма и както ще видите и в края на презентацията, това са именно и основните принципи, около които ще се прави оценката.

Какви са целите на Плана за оценка. Основните цели са свързани с по-ефективното използване на помощта, предоставена от структурните фондове, защото именно с помощта на оценката, която ще се направи или оценките, които ще се правят, ще се вижда доколко изпълнението на Програмата води до постигане на заложените резултатите и ако трябва, ще се правят съответните корективни действия, така че наистина да се постигне едно ефективно използване на предоставените средства.

Освен това чрез оценката се определя степента на постигане на стратегическите цели на Оперативната програма. Оценката подпомага и подобряване на качеството на изпълнение на Програмата. Чрез нея, чрез оценката, става ясно каква е ефективността, ефикасността и конкретното въздействие на Оперативната програма. Оценката дава възможност да се идентифицира или да се посочи приносът на Оперативната програма към постигането на цели, заложи в общоевропейските и националните стратегически документи.

С помощта на оценката се съдейства и за повишаване на капацитета за управление на Оперативната програма. Защото, ако се окаже, че някъде има пробойни в организацията на работата на Управляващия орган, ако оценката покаже нещо такова, това дава възможност да се вземат съответните мерки навреме, така че работата на Управляващия орган да се подобри. С други думи с помощта на оценката се укрепва и системата за изпълнение и управление на Оперативната програма. Чрез оценките на Оперативната програма може по-добре да се отговаря и на конкретните нужди на бенефициентите.

И на последно място ще кажем, че тези оценки подпомагат процеса на вземане на решения от Управляващия орган във връзка с по-нататъшното изпълнение и управление на програмата.

Видовете оценки на Оперативната програма са разписани в нормативните документи. Основно говорим за три типа оценки. Предварителната оценка на Програмата или екзант-оценката се прави преди началото на стартиране на Оперативната програма с оглед да се прецени доколко тази Програма отговаря на реалните потребности на обществото. Тази оценка, разбира се, вече е направена. Тя беше изпълнена от фирма, избрана с помощта на обществена поръчка, консултантска фирма, която е специализирана в тази сфера, и може да се каже, че тя доказва необходимостта, нуждата от такава Програма. Програмата вече е факт, така че можем да говорим за следващите типове оценки. Това са оценките, които се провеждат по време на изпълнение на самата програма. Накратко можем да ги наречем „текущи“. Те могат да бъдат най-различни, ще се спра след малко на този въпрос.

Именно тези оценки са предмет на Плана за оценка, който ние ще разработваме, защото последният тип оценка, който виждате в момента на екрана, това е последващата оценка, експост-оценка, която ще бъде направена след приключването на програмата, след приключване изпълнението, цялостното изпълнение на Програмата. Тя се ръководи и изпълнява от Европейската комисия. Разбира се, Управляващият орган

активно съдейства с информация, с анализи, с резултати, но в крайна сметка самата оценка се прави от Комисията. Така че накратко целта на Плана за оценка, който Управляващият орган прави, е да разработи именно текущите оценки или оценките, които се правят по време на изпълнението на самата програма. Какви са те?

Това е преди всичко така наречената „междинна оценка“. Тя е задължителна. Прави се анализ на напредъка и ефективността на програмата, нейното съответствие с целите и очакваното ѝ въздействие горе-долу в средата на периода на изпълнението. Това е, както казах, задължителна оценка, тъй като тя е доста сериозна, доста значима е работата, която трябва да се извърши, в повечето случаи се търси съдействието на специализирана консултантска фирма, избрана съответно с обществена поръчка, която да подпомогне работата на Управляващия орган.

Останалите текущи оценки се правят в зависимост от необходимостта от тях. Например, има текущи оценки за изпълнението по приоритетни оси. Ако се изиска такава информация, тя може да бъде предоставена на национално ниво или на Европейската комисия. Освен това могат да бъдат правени текущи оценки, ако се отчете в годишните доклади за напредъка на Програмата, защото такива продължаваме да правим всяка година, ако се отчете някакво отклонение или опасност от неизпълнение в някаква степен на дейност, приоритетна ос или нещо друго, може да се направи съответна текуща оценка от типа „Атхок-оценка“.

И накрая, може да има текущи оценки, свързани с определени предложения за промяна на Оперативната програма. Ако се налагат такива промени или ако има предложения за такива промени, хубаво е да се направи някаква текуща оценка към момента, за да се види доколко тези промени са необходими, навременни, желателни и така нататък. Тоест, това са видовете оценки, които е възможно да бъдат правени по време на периода на изпълнение на Програмата като, както казах, основната и

задължителната е междинната оценка, а останалите са в зависимост от необходимостта.

Участниците в процеса, а те стават ясни, Управляващият орган е отговорен както за изработването, така и за цялостното изпълнение на Плана за оценка на Оперативната програма. Комитетът за наблюдение, тоест Вие, трябва да обсъдите този план и съответно, надяваме се, да го одобрите, когато той бъде готов, което, разбира се, ние се стремим да стане в нормативно установения срок, тоест до изтичане на първата година от приемане на Програмата.

Централното координационно звено към Министерския съвет координира работата на вече създадена междуведомствена работна група, която включва представители на всички оперативни програми. Там се обсъждат общи въпроси, дават се общи указания. Засега писмени никакви общи инструкции няма, но експертите, които още работят в тази сфера имат възможност да обменят опит помежду си и се надяваме, че това ще спомогне за по-доброто съставяне на планове за оценка не само по нашата Оперативна програма, но и по другите оперативни програми.

Европейската комисия също е основен участник в процеса на оценка на Програмата. Освен че разглежда и се запознава с оценките, предоставени от Управляващия орган, Европейската комисия има за задача да извърши последващата или експост-оценката, тоест цялостната оценка от изпълнението на Програмата, когато завърши периодът на изпълнение на съответната програма.

В процеса на оценка, както казахме, могат да бъдат включени и външни експерти, особено за междинната оценка широка практика е, не само у нас, но и в другите страни членки, да бъдат привлечени компетентни консултантски фирми, които имат опит в това отношение.

Като цяло етапите за извършване на оценката са показани тук стъпаловидно. Започваме с планирането и организацията на процеса. В момента ние сме именно на този етап. След това оценката може да бъде възложена или се възлага и се провежда, много от междинните оценки ще

бъдат възложени и проведени с наши сили, със собствени сили на Управляващия орган. За междинната - най-вероятно ще бъдат привлечени външни специалисти с повече опит в това отношение, след това се изработва съответния доклад и той се предоставя на заинтересованите страни.

В провеждането на оценките се използват различни методи, като се започне от количествен и качествен сравнителен анализ на данни, могат да се използват също въпросници, интервюта, които могат да бъдат както индивидуални, така и извършвани във фокус-групи. Оценката на въздействието на проекти или програми може да се прави и чрез съответната извадка и контролирани групи.

По отделни въпроси могат да се правят конкретни тематични проучвания, включително с анализ на документи. Естествено при възникване на определени проблеми могат да се използва атхок изследване на проблеми, които не могат да бъдат предвидени от самото начало, а възникват именно неочаквано.

Както казах още когато в началото се опитах да резюмирам какво ще представлява оценката, основните критерии по които ще бъде оценявана програмата, бяха заложили още в това определение, прочетено в началото, но сега отново ги виждаме вече под формата на критерии, по които ще се оценява. Тоест, Програмата се оценява от гледна точка на релевантност, на ефикасност, на ефективност, от гледна точка на въздействието ѝ и от гледна точка на нейната устойчивост. Това са и основните направления, в които ще бъде направена междинната оценка на Програмата.

В структурата, която в началото представих, последният раздел от плана за оценка ще бъде подчинен на разпространението на резултатите. Тук виждаме една визуализация на това как тези резултати се очаква да бъдат разпространявани. Тоест, докладите за оценка се предоставят преди всичко на техните основни ползватели. Това са Управляващият орган, Комитетът за наблюдение и Европейската комисия. Освен това тези резултати могат да бъдат и по-широко оповестени, особено тези от тях,

които имат социално значение, и широкото оповестяване предполага тези резултати да бъдат предоставени на други заинтересовани страни, да бъдат публикувани в интернет, да бъдат изложени в различни публични изяви на наши представители, тоест резултатите от изпълнението на тази оперативна програма да получат по-широка гласност. Това може да стане именно чрез една добре планирана, добре проведена и добре обоснована оценка на изпълнение на Програмата.

Това е в основни линии нашата концепция за структурата и начинът, по който ще изглежда нашият план за оценка. В момента, както казах, работим по него и ще имаме готовност скоро да го предоставим на Комисията за предварителни разговори, а в рамките на запланувания срок, да го представим и официално. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, госпожо Герджикова.

Надявам се, уважаеми колеги, че успяхте да придобиете представа за този доста отговорен документ, свързан с изпълнението на целите на нашата Оперативна програма.

Имате думата за изказвания, коментари.

От страна на Европейската комисия – господин Сесилио. Заповядайте!

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Много Ви благодаря.

Много ви благодаря за презентацията. Съвсем кратък ще бъда.

Нещо, което искам да подчертая тук. Трябва да пренасочим вниманието от този План за оценка, от това да го гледаме като задължително нещо, като просто един инструмент за управление и за идентифициране на потребностите, също както за мониторинга, така че резултатите от този план за оценка ще бъде един от основните инструменти, заедно с годишните планове за изпълнение, с които Комитетът за наблюдение ще разполага, за да изпълни целите на програмата. Така че този целият процес трябва да бъде притежаван от всички нас. Но този План за оценка и резултатите от него също така са инструмент за надеждност.

Ние всички трябва да даваме отчетност, защото ние харчим публични пари. Така че трябва да се отчетем пред България и пред нейните граждани как сме разходвали тези пари. И оценката, тоест когато оценката е налице, можем да се обърнем към гражданите и да кажем доколко ефективни са били нашите дейности по програмата и как сме разходвали парите, които те са платили чрез данъци и такси. Разбира се, План за оценка е началната точка. Но искам да насоча вниманието на всички членове на Комитета за наблюдение към това, че наистина трябва да се отнесете много сериозно към този документ. Трябва наистина да го разгледате внимателно и в последствие да го одобрите. Той трябва наистина да обхване целият програмен период и инвестициите, които са предвидени.

Трябва да бъдем амбициозни по отношение на оценката, главно по отношение на тази Оперативна програма, защото повечето от операциите по тази програма са от стратегическо естество и имат за цел да донесат една системна промяна както отношение на системите на образованието, така и на системите на научните изследвания. Така че ние трябва да оценим как усилията ни за промяна на системно ниво, до какво са довели. В същото време можем да видим какви са проблемите и как те могат да бъдат решени, за да достигнем до наистина пълния успех на програмата.

Също така планът оценява не само политики, но и процеси. И това е също толкова важно. Дали процесите, дали процедурите, механизмите, които използваме ефективно, едно от задълженията ни по този програмен период, е да се опитаме да редуцираме тежестта, която се отнася до бенефициентите, тоест ние трябва да намалим административния капацитет, административния товар върху тях.

Както вече беше казано, планът трябва да бъде одобрен от Комитета за наблюдение в рамките на една година от одобряване на Оперативната програма, тоест до 19 февруари 2016 г. Разбира се, може да се използва и писмена процедура. Това, което бих искала да приканя да направи Управляващият орган е да разпространи проекта на този план,

предварително сред членовете на Комитета за наблюдение, така че те да могат да имат достатъчно време да го разгледат и съответно да дадат своите коментари, така че от своя страна и управляващият орган да има време да инкорпорира, да вземем предвид всички тези коментари и да представи финалната версия на плана. Така че наистина всичко това трябва да бъде направено с доста голям аванс, за да има време за всички тези неща. Наистина трябва да работим върху проекта на този документ, преди да достигнем една по-официална консултация.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: По отношение на срока, както е по Регламент – 19 февруари, ние ще предприемем всички действия, необходими за извършване на консултациите между нас и двете генерални дирекции на Европейската комисия навреме. Имаме готовност в рамките на месец ноември да изпратим първи проект на Плана за оценка.

Само като допълнение на Вашия коментар от страна на Управляващия орган госпожа Герджикова също да допълни.

ЦВЕТАНА ГЕРДЖИКОВА: Аз се радвам, че Европейската комисия поиска от нас докъде сме достигнали в нашата подготовка. Това показва, че ни имат вяра, защото както казва една известна поговорка – „Проверката е висша форма на доверие”. След като ни проверявате, значи вярвате, че сме на правия път и надявам се, че днес успяхме да го докажем.

Действително нашата подготовка предвиждаше точно това до края на месец ноември да Ви представим един първи драфт за неформално обсъждане, така да се каже, за да чуем и Вашето становище, за да може след това да го съгласуваме по-широко и с други колеги. Така че в крайна сметка да успеем да представим официалния краен вариант в рамките на установения срок. За нас крайният срок е 19 февруари 2016 г.

Искам също да Ви уверя, че ние си даваме ясна сметка за значението на този план за оценка, по-скоро за значението на оценката особено на голямата междинна оценка, по отношение на мониторинга на изпълнение на Програмата и по отношение на усъвършенстване на управлението,

защото именно междинните оценки от различен вид и най-вече голямата междинна оценка, която вероятно ще бъде 2017-2018 г. дават възможност на Управляващия орган да коригира своите действия, ако се установи такава необходимост и съответно да прави определени промени в Програмата за пускане на нови операции, отново ако е необходимо това.

Освен това искам да кажа, че ние имаме голямо желание да направим нещо, което досега не беше правено в рамките на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и не сме видели други да го правят в България. Казвам го само като намерение, защото не знаем доколко ще имаме финансовата възможност да го постигнем. То е да се направи отделна оценка на въздействието, която изисква предварително, преди стартирането на определени операции, това може би по определена ос ще се опитаме да го направим, преди стартирането да се направят изследвания, статистически, социологически и всякакви други на моментното състояние и след реализирането на съответните операции да се направят отново същите изследвания, измервания и анализи, за да може да се види или да се търси поне някаква възможност да се оцени въздействието. Това е доста сложно. Както казах, досега не можахме да се запознаем с положителен опит, поне тук на наша територия. Надяваме се и от Вас да получим някакво съдействие.

С други думи, така както Вие виждате значението на тази оценка, смятаме че го разбираме и ние. Надяваме се, че ще можем да го докажем в следващите години. Благодаря.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря, госпожо Герджикова.

Други изказвания и коментари по така представената информация за подготовка на План за оценка? Не виждам. Благодаря Ви.

Уважаеми колеги, имаме още една точка в дневния ред. Ние сме формулирали други въпроси. От наша страна имаме предложение за промяна в критериите за избор на операция „Техническа помощ”. Аз искам

да помоля господин Стоян Цонев, началник отдел „Програмиране” да докладва на членовете на Комитета тази промяна.

Заповядайте, господин Цонев.

СТОЯН ЦОНЕВ: Благодаря.

Уважаеми дами и господа, членове на Комитета за наблюдение, на първо място, от името на Управляващия орган, бих искал да поднеса едно извинение към Вас за това, че Вие разбирате за това предложение и виждате тези критерии като изменение в този момент.

Нашето предложение се дължи на това, че забелязахме един чисто технически пропуск, в рамките на последната работна седмица преди заседанието, след като Ви бяха изпратени официално материалите. Този пропуск е свързан с това, че тези критерии, които бяха одобрени от всички Вас през месец ноември 2014 г. още, не включват един от петте индикатори за продукт по Приоритетна ос 4, които изрично са посочени и фигурират в Оперативната програма. Като такъв предложението ни е чисто техническо и редакционно да включим този индикатор, който сме пропуснали при първоначалното предложение. Индикаторът е брой служители на Управляващия орган, чийто възнаграждения са финансирани от „Техническа помощ 96”. Още веднъж това е чисто технически пропуск, за който още веднъж поднасяме своите извинения и затова предлагаме сега да бъдат изменени критериите за избор на операция.

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви, господин Цонев.

Чухте нашата аргументация. Има ли въпрос по отношение на това предложение? Не виждам.

Искам да преминем към режим на гласуване. Който е съгласен за тази **промяна в критериите за избор на Операция „Техническа помощ” по отношение на този индикатор**, моля да гласува! Благодаря Ви.

„Против” – няма.

„Въздържали се” – 2, от Министерството на образованието и науката.

Уважаеми колеги, с това деловата част от нашата работа приключи. Преди всичко бих искал да благодаря за конструктивното участие на всеки един от Вас и бих искал да дам думата на проф. Денков за заключителни думи.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ: Уважаеми колеги, министър Танев като председател на Комитета за наблюдение се обади през кафе-почивката и помоли за извинение, че може би няма успее да дойде. Имаше все още желание, но не знаеше как ще се развие програмата му за деня. Така че от името на целия екип, който работи по подготовката на материалите и на самото заседание бих искал първо, да отбележа че успяхме успешно да свършим всичко, което бяхме планирали за заседанието.

Това ми напомня в деня преди да стартира заседанието, тоест в сряда, няколко човека ме попитаха дали съм притеснен как ще минат обсъжданията, самото заседание. Отговорът ми беше: „Ами, всъщност не особено”. И причините за това са две.

От една страна, както стана дума вече, в подготовката на тези заседания ние знаем, че най-важната работа трябва да се свърши преди това, да успеем да обсъдим всички важни въпроси практически с всички, които могат да имат пряко отношение или като експертно мнение, или като подготовка на изпълнението и смятаме, че това е много важен елемент, за да можем успешно да си свършим работата.

Втората причина е също толкова важна и това е, че имаме зад гърба си две други заседания вече и ние чувстваме Вашия конструктивен дух и Вашето желание работите да вървят по най-добрия начин. Някои са по-активни, повече предложения дават, други може да не участват пряко, но всички са изключително ангажирани с процеса и от тази гледна точка за нас е много полезно това, че имаме Вашия конструктивен поглед и така ни дават и повече увереност, че няма да изпуснем нещо, което е важно. Така че от тази гледна точка искам да Ви благодаря изключително много за тези два дни, за другите дискусии, които сме имали междувременно.

Искам да благодаря и на колегите от Европейската комисия, които през целия процес и на подготовка на Програмата, и сега на подготовка на материалите, всъщност участват изключително активно. Всичко, което виждате, предварително сме съгласували с тях, затова и по някои операциите нямаше и изказвания от тяхна страна. Уверявам колегите, които са се учудили защо няма коментари от Европейската комисия, това не е защото за първи път виждат материалите и са много удивени какво става, а точно обратното, защото с тях всичко предварително е уговорено и изчистено като спорни въпроси.

Искам да благодаря и на техническия екип, който остава в сянката. За преводачите отделно ще кажа. Чух коментар от колега от Европейската комисия. Каза: „Това са едни от най-добрите преводачи, които ние сме имали досега”. Така че и за тях специални благодарности. Аз ги разглеждам също и като част от хората, които ни позволиха да можем да работим конструктивно.

С това закривам официалната част на Комитета за наблюдение, но има една кратка неофициална част.

За наше дълбоко съжаление, един от колегите, които през последните шест години бяха в България, въпреки че на позиция са в Брюксел, но и духом със съвети, с много важни препоръки бяха с нас. Кирил Киряков отива на друга позиция в Европейската комисия, която не включва географски България, но както самият Кирил каза, той няма от това да промени нито отношението си, нито амбицията си да ни помага.

От името на Комитета за наблюдение искаме да му благодарим за тези години на сътрудничество, да му пожелаем успех на новата позиция и сме приготвили от името на всички членове на Комитета за наблюдение един спомен, с който се надявам той да запази добрия спомен за нас и през следващите години. *(Ръкопляскания.)*

КИРИЛ КИРЯКОВ: Много благодаря. Наистина много приятна изненада.

Благодаря на всички Вас, които сте подписали и сте участвали в този подарък. За мен беше изключително удоволствие. Аз следя процеса на формиране на тази програма още от преди да започнат дори дискусиите да има ли такава програма или не. В последните шест години и половина факт е, че през последните три години ние изключително много интензифицирахме диалога с Министерството на образованието и науката по тази Оперативна програма. Въпреки че на този Комитет аз не говорих твърде много, нямаше нужда да говоря твърде много, тъй като, както и професор Денков каза: добрата практика, която създадохме с тематичните групи, където минават голяма част от дискусиите по техническите параметри на всяка една операция, са предпоставка това, което ни бъде предоставено след това, да бъде с много по-високо качество. В този ред на мисли и нашите интервенции на днешния Комитет бяха предимно в посока прецизиране на текстове за по-голяма яснота.

За мен е изключително удовлетворително, че една нова оперативна програма, която по същество е сложна, тъй като е първата двуфондова Оперативна програма в България тръгва с такъв сериозен старт и с толкова високо качество, чисто на оперативните процедури, които съпътстват процеса на вземане на решения. Благодаря Ви.

Желая Ви успех от тук насетне. Вашата роля като членове на Комитета за наблюдение е много важна. Макар че голяма част от Вас са нови, за пръв път участват в такъв комитет, те първа предстои да бъдете още по-сериозно ангажирани и особено когато стане дума за дискутиране на конкретни проблеми в областта на различните образователни политики, да дискутирате отделните оценки, които ще бъдат извършвани, стана дума днес на това заседание, така че Ви пожелавам успех в бъдещите начинания. Благодаря Ви.

Аз ще продължа да бъда съпричастен. Географски няма да бъда много далече от България, така че ще продължим да работим в една или друга посока. Благодаря Ви. *(Ръкопляскания.)*

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: Благодаря Ви.

За заключителни думи бих искал да дам думата на господин Сесилио.

АУРЕЛИО СЕСИЛИО: Благодаря ти, Иван. Ние наистина сме имали доста трудни дни, тези два дни бяха наистина много трудни, но според мен те бяха много продуктивни. Можете да си тръгнете от тук с увереността, че наистина сте свършили много добра работа.

Вчера и днес говорихме за набор от критерии за избор за операции, които са от фундаментално значение за стратегическа и системна промяна на Вашите системи за образование и научни изследвания. И както казах вече, този набор от операции ясно посочва посоката на тази оперативна програма и процеса на реформиране на образованието и изследователската дейност. Така че Вие наистина трябва да бъдете поздравени за Вашата работа. Но не трябва да забравяте, че това е началото на Вашата работа. Никога не трябва да бъда прекалено оптимистичен. Това е началото. Наистина първата стъпка е успешна и сега директно процедурите за финансиране са стартирани, но това което трябва да направим е да гарантираме, че различните институции, които ще отговорят за прилагането на целите на място трябва да са ангажирани и трябва да разполагат с необходимия капацитет да направят това успешно. Вие също сте членове на Комитета за наблюдение, но Вие също така представлявате институции, които ще бъдат отговорни за прилагането на тези операции наред с Министерството на образованието. Така че моля Ви да предадете това послание на Вашите колеги, че те наистина имат ключова роля. Важно е да се трансформира това, което ние обсъждахме тук вчера и днес в конкретни проекти. И също така да се създадат необходимите структури за управление. Управлението на проекта не е същото като създаването на политики. Така че трябва да създадем екипи, които са способни за изпълнението и управлението на тези проекти, така че те да достигнат целите, които сме си поставили. Това е предизвикателството пред нас. И след като съм казал това, бих искал да подчертая ролята, която имат работните групи в този Комитет за наблюдение. Те са също така отговорни

за това, че работата по време на този Комитет протича гладко. Бих искал специално да благодаря на проф. Денков, на Иван и на техния екип за изключителната работа, която са свършили за подготовката на тази среща. Също така за всичките документи, които бяха изпратени предварително, което дава възможност на хората да се подготвят предварително за участието си в срещата. И искам специално да благодаря за това, че преведохте документите на английски за тези, които не говорят български.

Разбира се, искам горещо да благодаря на преводачите за високото качество на тяхната работа. Наистина мога да се присъединя към това, което каза проф. Денков за качеството на превода и още веднъж да кажа колко е важна тяхната роля, защото без тях нямаше да мога да участвам в работата на Комитета за наблюдение. За мен те са от изключително значение и стоят много близко до мен. Също така искам да благодаря на моите колеги за тяхната подготовка за участието в тази среща и в този тъжен момент за мен искам специално да благодаря на Кирил и да му пожелаая успех в новите му начинания и също така да кажа, че много съжалявам за това, че вече няма да работи с нас. Кирил е много важен. Той ми помогна изключително много, когато преди година и половина започнах да се занимавам с България, да разбера България, да разбера българската администрация и предизвикателствата, пред които тя е изправена, да разбера защо нещата тук работят или защо понякога не работят. Тоест, разбирането ми за България се дължи изцяло на Кирил. Искам отново да му благодаря, да му пожелаая всичко най-добро и да му кажа, че вратата за него винаги е отворена в случай, че реши да се върне. Благодаря, Кирил!

ВОДЕЩ ИВАН МОДЕВ: От сърце успех!

(Закрито в 12,35 ч.)